

Z-CA BURMISTRZA MIASTA RUMI

tel. (58) 679 65 00 burmistrz.pw@um.rumia.pl

WSS.0641.2.3.2024

17.04.2024
- puentai wady
K r)

Rumia, dnia 16 kwietnia 2024 r.

Pan

Krzysztof Woźniak.....Podpis.....

Przewodniczący

Rady Miejskiej Rumi

W załączeniu przekazuję sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi za rok 2023 celem wniesienia na sesję Rady Miasta.

Z poważaniem,

21.08.2024
- puentai wady
- kan. społ.
K r)

ZASTĘPCA BURMISTRZA

mgr Piotr Wittbrodt

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RUMI ZA 2023 ROK**

Rumia 2024

SPIŚ TREŚCI:

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1 FUNKCJONOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	4
1.2 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJA	4
2. ZADANIE MOPS I USYTUOWANIE W SYSTEMIE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	8
3. FINANSOWANIE MOPS.....	16
4. ORGANIZACJA MOPS.....	17
4.1 SYTUACJA KADROWA OŚRODKA.....	17
4.2 DZIAŁANIA ADMINISTRACYJNE.....	24
5. REALIZACJA ZADAŃ MOPS W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	27
5.1 CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM.....	27
5.2 ŚWIADCZENIA FINANSOWE.....	32
5.3 PROGRAM RZĄDOWY „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”	32
5.4 UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	34
6. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	35
6.1 USŁUGI OPIEKUŃCZE	35
6.2 SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	36
6.3 RZĄDOWY PROGRAM OPIEKA 75 + ...	36
6.4 PROGRAM RZĄDOWY „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”	36
6.5 PROGRAM RZĄDOWY „OPIEKA WYTCHNIENIOWA”	37
6.6 PROGRAM RZĄDOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” – TELEOPIEKA.....	37
6.7 PROGRAM RZĄDOWY „CENTRUM OPIEKUŃCZO – MIESZKALNE”	39
6.8 KLUB SENIORA „SENIOR +”	40
6.9 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY.....	40
6.10 MIESZKANIE WSPIERANE I MIESZKANIE TRENINGOWE.....	40
6.11 POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	41
6.12 USŁUGI OPIEKUNA MEDYCZNEGO.....	44
7. POMOC Z FUNDUSZU POMOCY UKRAINIE W 2023 ROKU.....	46
8. PRACA SOCJALNA.....	47
8.1 PRACA SOCJALNA JAKO INTERWENCJA W NOWYCH ŚRODOWISKACH.....	48
8.2 PRACA SOCJALNO JAKO KIEROWANIE OSÓB UZALEŻNIONYCH DO ZESPOŁU KONSULTACYJNEGO MKRPA.....	48
8.3 PRACA SOCJALNA JAKO WSPARCIE RODZIN POPRZEZ KIEROWANIE DO USŁUG OPIEKUNA MEDYCZNEGO DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	48
8.4 PRACA SOCJALNA JAKO ROZEZNANIE POTRZEB NA USŁUGI ASYSTENTA RODZINY.....	48
8.5 PRACA SOCJALNA JAKO ROZEZNANIE POTRZEB NA WSPARCIE PSYCHOLOGA.....	49
8.6 PRACA SOCJALNA JAKO ROZEZNANIE POTRZEB DO PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA NA LATA 2014 – 2020.....	49
8.7 PRACA SOCJALNA SKIEROWANA DO OSÓB NIEAKTYWNYCH SPOŁECZNIE I ZAWODOWO. KIEROWANIE DO CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ.....	50
9. WSPARCIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA.....	50
9.1 ASYSTENTURA RODZINY.....	50
9.2 WSPIERANIE RODZINY	54
9.3 PRACA Z RODZINĄ	54
9.4 POMOC W OPIECE I WYCHOWANIU.....	57

9.4.1	PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO – ŚWIETLICA ZAGÓRZANKA W KIS.....	58
9.4.2	KLUB ZAGÓRZAK.....	60
9.4.3	PROJEKT „RAZEM” PRZY KIS.....	60
9.4.4	PROJEKT „ROZWÓJ USŁUG WSPARCIA RODZINY”.....	61
10.	WSPARCIE OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI	63
11.	WSPARCIE OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I ZAWODOWYM. CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ JAKO NARZĘDZIE AKTYWIZACJI.....	64
12.	KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „ZAGÓRZE” W MOPS.....	65
13.	PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA NA LATA 2014 – 2020.....	66
14.	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....	67
14.1	FINANSOWANIE PROGRAMU.....	67
14.2	ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY.....	68
14.3	PROCEDURA NIEBIESKIE KARTY.....	68
15.	GRUPY WSPARCIA I POZOSTAŁE USŁUGI.....	73
15.1	GRUPA WSPARCIA DOBRY DIALOG.....	73
15.2	GRUPA WSPARCIA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY Z ELEMENTAMI PSYCHOEDUKACJI.....	74
15.3	OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA TRZEŻWOŚCI.....	74
15.4	OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA FASD.....	75
15.5	ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZIN I BLISKICH POZOSTAJĄCYCH WE WSPÓLNYM GOSPODARSTWIE Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ.....	75
15.6	ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZICÓW DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEPROWADZONE PRZEZ SPECJALISTĘ TERAPII UZALEŻNIEŃ.....	75
15.7	ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZIN I BLISKICH POZOSTAJĄCYCH W GOSPODARSTWIE DOMOWYM Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ NA TEMAT PRZEMOCY I SPOSOBÓW JEJ ZATRZYMANIA.....	76
16.	PUNKT KONSULTACYJNY DS. UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	76
17.	REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	79
17.1	ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	79
17.2	ŚWIADCZENIA RODZINNE – UKRAINA.....	81
17.3	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.....	83
17.4	ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE.....	83
17.5	ŚWIADCZENIA NIENALEŻNIE POBRANE.....	83
17.6	ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z TUTUŁU ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM.....	83
17.7	DODATEK ELEKTRYCZNY.....	84
17.8	REFUNDACJA PODATKU VAT.....	84
18.	POTRZEBY MOPS.....	84

1. WPROWADZENIE

1.1 FUNKCJONOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadal realizował zadania, które wynikały z wejścia w życie m.in. ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz szeregu licznych ustaw dot. sytuacji gospodarczej kraju i wsparcia gospodarstw domowych. Dodatkowo realizowaliśmy programy, które wynikały ze zdiagnozowanych potrzeb lokalnych oraz wynikające z potrzeby deinstytucjonalizacji w obszarze pomocy społecznej i rozwoju usług społecznych.

Na konieczność rozwoju i integracji usług społecznych wskazuje się w dokumentach programujących polityki publiczne Unii Europejskiej. Priorytetem jest rozwój kompleksowych lokalnych systemów usług społecznych użyteczności publicznej, świadczonych dla ogółu mieszkańców bezpłatnie lub za cenę niestanowiącą bariery dostępu. Ważnym elementem unijnej agendy jest strategia deinstytucjonalizacji oznaczająca **rozwój wsparcia środowiskowego, które oparte na dostępnych na poziomie lokalnym usługach i pozwala ograniczyć do minimum liczbę placówek całodobowego stałego pobytu.**

Przechodzenie od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej jest jednym z kryteriów spełnienia warunkowości podstawowej dla polityki spójności w obszarze społecznym na lata 2021-2027.

1.2 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJA

Działania związane z deinstytucjonalizacją usług zostały uwzględnione w projekcie „**Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030**”, gdzie w ramach poszczególnych priorytetów i działań Programu zaplanowano inicjatywy dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności, zgodnie z ogólnoeuropejskimi wytycznymi w tym zakresie.

PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJI OBEJMUJE DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ. JEGO GŁÓWNE ZAŁOŻENIA TO:

- dominacja priorytetu usług społecznych realizowanych w środowisku zamieszkania nad usługami stacjonarnymi;
- rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, w tym usług o charakterze zapobiegającym, które mają ograniczyć konieczność opieki instytucjonalnej;
- realizacja działań zmierzających do wykorzystania zasobów i potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na poczet rozwoju nowych usług środowiskowych w społeczności lokalnej;
- zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej jako elementu systemu usług;
- zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci;
- zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia niepełnosprawności;
- stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością;

Strategia zakłada szeroką współpracę administracji rządowej z samorządami oraz sektorem pozarządowym.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY MIEJSKIEJ RUMIA NA LATA 2021-2024 ZAKŁADA ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW W MIEJSCU DOTYCHCZASOWEGO ZAMIESZKANIA.

PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJI DLA OSÓB STARSZYCH ORAZ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ OSÓB STARSZYCH – WSPARCIE OSÓB STARSZYCH W KRYZYSIE obejmuje przede wszystkim:

- wspieranie rodzin pełniących funkcje opiekuńcze nad seniorami;
- dostosowanie systemu wsparcia osób starszych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa;
- rozwój dobrej jakości i przystępnych cenowo usług opiekuńczych, świadczonych w środowisku zamieszkania przez profesjonalnie przygotowany personel;
- rozwijanie klubów samopomocy (w tym klubów seniora);
- rozwijanie sieci mieszkań wspomaganych, sieci dziennych domów pomocy, gospodarstw opiekuńczych oraz sieci rodzinnych domów pomocy;
- rozwój alternatywnych form wsparcia, takich jak usługi sąsiedzkie czy teleopieka;
- rozwój działalności wolontarystycznej w środowiskach lokalnych.

PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJI W OBSZARZE ROZWÓJU USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI – WSPARCIE OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W KRYZYSIE POLEGA PRZEDE WSZYSTKIM NA:

- koordynacji systemu realizacji usług społecznych z usługami zdrowotnymi poprzez rozwój działalności centrów zdrowia psychicznego;
- wspieraniu rodzin pełniących funkcje opiekuńcze nad osobami z zaburzeniami psychicznymi rozwój opieki wytchnieniowej;
- prowadzenie grup samopomocowych i wsparcia;
- asystentury osób z niepełnosprawnością;
- rozwój ośrodków wsparcia takich jak centra opiekuńczo-mieszkalne;
- rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych;
- rozwój dziennych form pobytu typu ŚDS.

PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJI W OBSZARZE ROZWÓJU USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI – WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- zapewnienie opieki dziennej potrzebującym jej osobom z niepełnosprawnościami;
- rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomagane;
- rozwój sieci centrów opiekuńczo-mieszkalnych;
- rozwój sektora ekonomii społecznej – tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych jako dostawców usług społecznych oraz potencjalnych pracodawców dla uczestników podmiotów reintegracyjnych;

- ± utworzenie szybkiej ścieżki dostępu do informacji i oferty wsparcia dla osób z niepełnosprawnością poniżej 16 r.ż.;
- rozwój potencjału osób z niepełnosprawnościami, aktywne włączanie ich w życie lokalnej społeczności;
- przeciwdziałanie wykluczeniu, m.in. cyfrowemu;
- aktywizacja zawodowa osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2023 w odpowiedzi na ww. procesy deinstytucjonalizacji realizował dla osób starszych, z niepełnosprawnością, w kryzysie zdrowia psychicznego następujące działania:

- Gminny Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2022 – 2024;
- Usługi w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023;
- Usługi w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023;
- Usługi w Projekcie „Wspieramy ich codzienność” – edycja 2023;
- Usługi w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2023 – TELEOPIEKA;
- Usługi w ramach Programu „Opieka 75 +” – edycja 2023;
- Program „Posiłek w szkole i w domu” – edycja 2023;
- Program „Za życiem” – edycja 2023;
- Usługi mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego;
- Usługi opiekuna medycznego;
- Usługi opiekuńcze zwykłe;
- Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Usługi Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego;
- Usługi Środowiskowego Domu Samopomocy;
- Usługi Warsztatu Terapii Zajęciowej;
- Usługi Klubu Seniora Senior +;
- Wsparcie finansowe;
- Wsparcie psychologiczne;
- Wsparcie poradnictwa specjalistycznego.

DEINSTYTUCJONALIZACJA W OBSZARZE ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ DZIECKA I RODZINY

Usługi społeczne dotyczące zwiększenia udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu.

- Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023;
- Usługi asystenta rodziny;
- Szkoła dla Rodziców;
- Grupa wsparcia DOBRY DIALOG;
- Usługi psychologa dziecięcego;
- Usługi pedagoga;
- Usługi Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy domowej;
- Usługi Miejskiej Komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Program Asystent Rodziny – edycja 2023;
- Projekt Rozwój Usług Wsparcia Rodziny (światlica socjoterapeutyczna);
- Projekt KLUB ZAGÓRZAK;

- Projekt RAZEM;
- Świetlica wsparcia dziennego ZAGÓRZANKA w KIS;
- Program „Posiłek w szkole i w domu” – edycja 2023;
- Wsparcie finansowe.

Dla osób wymagających aktywizacji społecznej i zawodowej:

- Projekt Centrum Usług Społecznych Zagórze;
- Projekt Klub Integracji Społecznej Zagórze;
- Spółdzielnia Socjalna Linia Zagórska Struga;
- Centrum Integracji Społecznej;
- Powiatowy Urząd Pracy.

Dla osób w kryzysie uzależnienia i przemocy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Rumia na lata 2022-2024”;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021 – 2025;
- Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie (psycholog, terapeuta uzależnień, psychotraumatolog, pracownik socjalny, prawnik, psycholog dziecięcy);
- Grupa wsparcia MocDajnia;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

DEINSTYTUCJONALIZACJA W OBSZARZE ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI – WSPARCIE OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH BEZDOMNOŚCI:

- rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego;
- opracowanie gminnych programów uwzględniających mieszkania wspomagane w zakresie mieszkaniowym oraz w zakresie udzielanych tam usług wsparcia;
- wzmocnienie partycypacji osób w kryzysie bezdomności i wykluczonych mieszkaniowo w tworzeniu rozwiązań polityki społecznej i kształtowanie kierowanej do nich pomocy zarówno na poziomie indywidualnym, jak i ogólnym – zindywidualizowane wsparcie adekwatne do potrzeb danego odbiorcy oraz włączenie odbiorców w tworzenie rozwiązań.

Istotną rolę w zapewnieniu swoim mieszkańcom właściwych usług w ramach procesu deinstytucjonalizacji będą pełnić jednostki samorządu terytorialnego.

Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.

- Usługa schronienia w noclegowni;
- Usługa schronienia w schronisku dla osób w kryzysie bezdomności;
- Usługa schronienia z usługami opiekuńczymi;
- Usługa mieszkalnictwa wspieranego.

Wszystkie dodatkowe zadania nałożone na ośrodek były realizowane w ramach dotychczasowej kadry.

2. ZADANIA MOPS I USYTUOWANIE W SYSTEMIE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.

Ośrodek pomocy pracuje na ponad 30 ustawach i aktach wykonawczych do nich.

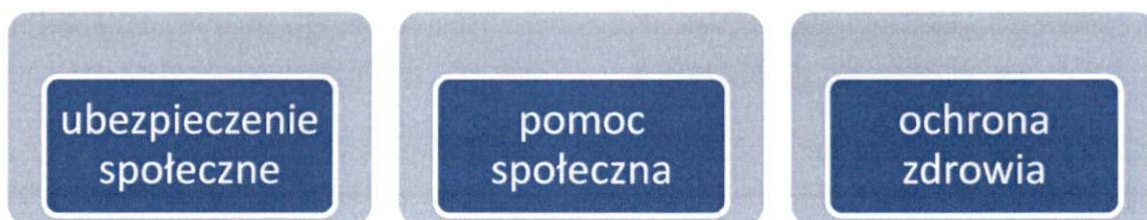
Najważniejsze z nich to:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- ustawa o samorządzie gminnym
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa o rehabilitacji osób niepełnosprawnych
- Ustawa o ubezpieczeniu ze środków publicznych
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o funduszu alimentacyjnym,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych
- ustawa o systemie oświaty
- ustawa o policji,
- ustawa o wsparciu obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym,
- Ustawa o cmentarzach i pochówku...
- Kodeks postępowania administracyjnego
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy, itd.

Samych aktów wykonawczych do ustawy o pomocy społecznej jest ponad 30! Do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej aktów wykonawczych jest 25, a do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej aż 43 akty.

„11 +” to liczba podstawowych programów gminnych i rządowych do realizacji przez pracowników Ośrodka!

System zabezpieczenia społecznego

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstawania:

ubóstwo

sieroctwo

bezdomność

bezrobocie

niepełnosprawność

długotrwała lub ciężka choroba

przemoc w rodzinie

potrzeba ochrony ofiar handlu
ludźmi

potrzeba ochrony macierzyństwa
lub wielodzietności

opiekunczo - wychowawczych i
prowadzenia gospodarstwa

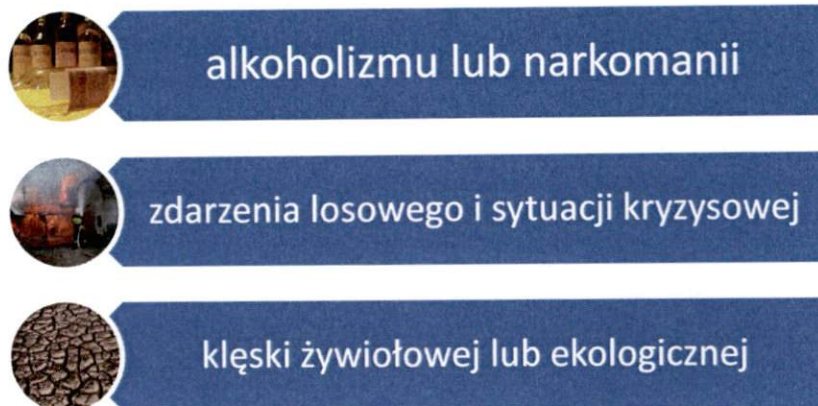

trudności w integracji cudzoziemców

trudności w przystosowaniu do życia
po zwolnieniu z zakładu karnego

Jest to katalog otwarty – wymienione „w szczególności” czyli, do powodów można zaliczyć również inne, powodujące spadek poziomu funkcjonowania.

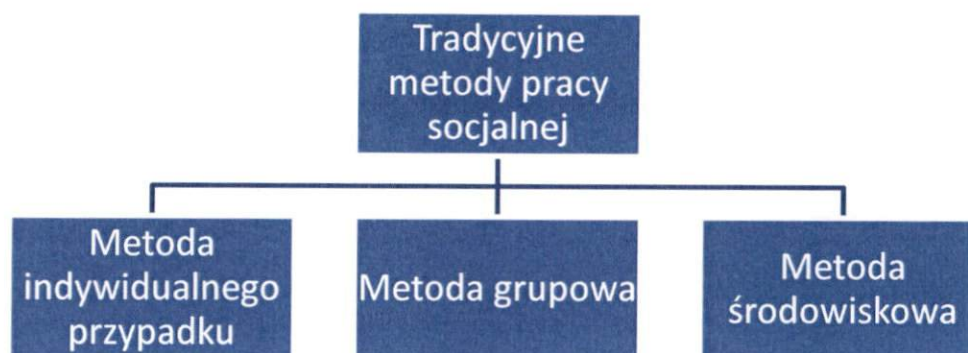
Obowiązek klienta sytuacji życiowej. → współdziałal w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

Zmiana postawy (na ogół biernej i roszczeniowej), na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. Funkcjonowanie pomocy społecznej w Polsce oparte jest na zasadzie pomocniczości. Wprowadza ona podstawową regułę działania wobec osób potrzebujących pomocy, a mianowicie, że państwo nie może zastępować działań poszczególnych osób czy rodzin, które powinny własnymi siłami i środkami zaspokajać potrzeby egzystencjalne, natomiast może oraz powinno pomagać i wspierać wówczas, gdy nie są one w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły. Człowiek, który nagle znalazł się w trudnej sytuacji, powinien zobaczyć szansę na wyjście z niej.

Praca socjalna – działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna służy rozwiązywaniu problemów, a jej zasadniczym celem jest **takie pomaganie klientowi**, aby **sam potrafił sobie pomóc**, bądź pomoc społeczności, by uporała się ze swoimi problemami.

Metoda indywidualnego przypadku jest sposobem badań polegającym na analizie jednostkowych losów ludzkich uwikłanych w określone sytuacje wychowawcze, lub na analizie konkretnych zjawisk natury wychowawczej poprzez pryzmat jednostkowych biografii ludzkich z nastawieniem na opracowanie diagnozy przypadku lub zjawiska w celu podjęcia działań.....
 ...Praca z przypadkiem jest sztuką opartą na nauce, zdolnością twórczego interpretowania i komponowania wiedzy w odniesieniu do danej jednostki i uwarunkowań środowiskowych jej sytuacji, które mają służyć mobilizowaniu sił jednostki i uruchamianiu aktywności społecznej instytucji ratownictwa. Opieki i wspierania rozwoju. Prowadzenie przypadku ma polegać także na stymulowaniu wzajemnego przystosowania się jednostki i środowiska.... Metoda indywidualnego przypadku jest podstawową w pracy pracownika socjalnego.

Metoda grupowa jest oddziaływaniem na jednostkę poprzez grupę, do której należy. Metoda ta ma ścisły związek z pedagogiką, psychologią społeczną oraz socjologią małych grup. W przypadku oddziaływania na ludzi o cechach dewiacyjnych bądź przechodzących kryzysy psychiczne, czerpie z doświadczeń psychoterapii grupowej.

Metoda grupowa to sposób organizacji procesu pomocy (wychowania), w którym pracownik socjalny (pedagog) ma przed sobą zespolony przez wspólne zadanie (problem) zbiór osób, wiąże go nie tylko dialog z poszczególnymi członkami tej zbiorowości, ale i umiejętność przewodzenia lub przodowania w grupie i takiego oddziaływania na grupę, aby na straży zadań i zwyczajów sugerowanych przez wychowawcę (pracownika socjalnego) stał nie tylko on, lecz także członkowie grupy. Metoda grupowa stosowana jest w ośrodku poprzez prowadzenie grup wsparcia, szkoły dla rodziców.

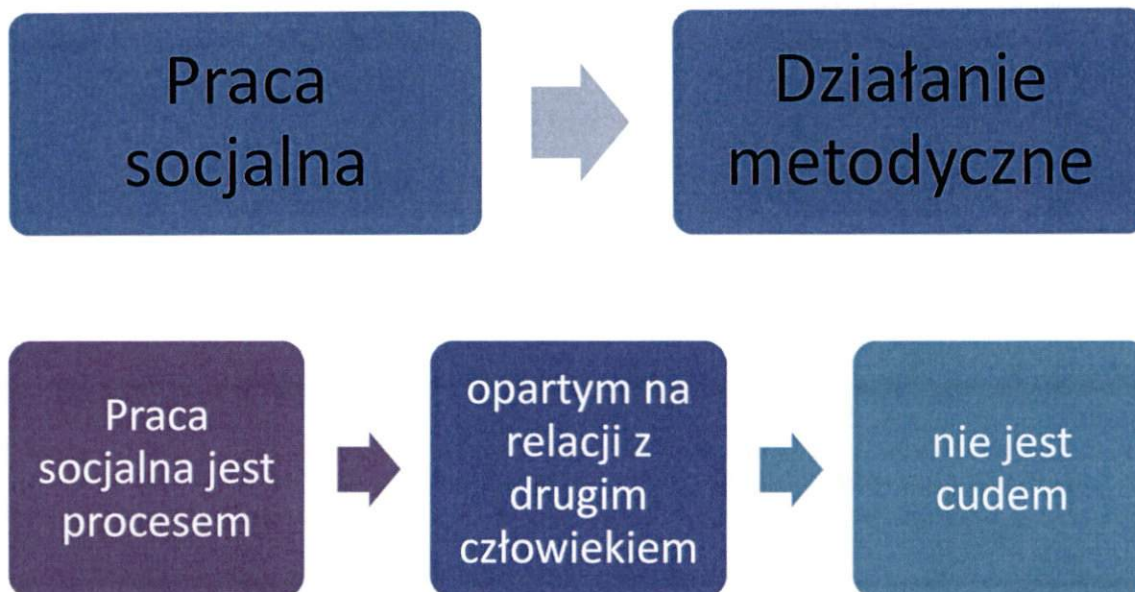
Metoda środowiskowa jest to organizowanie społeczności lokalnej, środowiska naturalnego grupy ludzi, którą łączy bliskość zamieszkania. Polega ona na organizowaniu w społeczności lokalnej współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami celem poprawy określonych warunków życia. Jest najtańszą z metod pracy socjalnej.

Organizowanie środowiska lokalnego jest działalnością, mającą na celu wspomaganie rozwoju całego środowiska i tworzących je ludzi, m.in. poprzez wspieranie społecznej aktywności, upowszechnianie pożądanych wzorów zaspokajania potrzeb i stosunków społecznych, oddolne organizowanie inicjatyw samopomocowych itp.. Metoda środowiskowa prowadzona jest poprzez działanie Klubu Integracji Społecznej oraz wszelkie aktywności społeczne realizowane wspólnie z mieszkańcami.

INDYWIDUALIZACJA

Pracownik musi dostosować swe działania do cech i możliwości jednostki, nie może uogólniać problemu i rozwiązywać go w każdym przypadku w ten sam sposób, bo często przyczyny powstania problemu są odmienne. Współczesne podejście do pracy socjalnej zakłada wejście pracownika świadczącego pracę socjalną w rolę osoby udzielającej pomocy o charakterze niematerialnym, a nie tylko przyznającego świadczenia pieniężne.

Zgodnie z założeniami działania metodycznego, praca socjalna najpierw obejmuje określone procedury postępowania.

Proces pracy socjalnej rozpoczyna się od **pierwszego kontaktu z klientem**. Pierwszym etapem, który bezwzględnie musi zaistnieć, jest **diagnoza**. Polega ona na rozpoznaniu, identyfikacji oraz analizie sytuacji w odniesieniu do problemu, z którym boryka się klient. Od diagnozy zależy jakie **metody i narzędzia** należy w danym przypadku zastosować. Podstawowym narzędziem wykorzystywanym obecnie w diagnozie jest **rodzinny wywiad środowiskowy**. Następnie pracownik, wspólnie z klientem opracowuje **plan postępowania**, czyli określa, co, kiedy i jak ma czynić pracownik socjalny w odniesieniu do klienta i jego rodziny, aby uruchomić proces pomocy oraz co ma czynić klient, aby wyjść z trudnej sytuacji, w której się znalazł.

W opracowywaniu planu pomocy może być przydatny **kontrakt socjalny**. Narzędzie to zostało wprowadzone w 2005 r. i oznacza pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt spisuje się: w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie znajduje się m.in. wyliczenie ustalonych z pracownikiem socjalnym działań, które powinna podjąć osoba czy rodzina w celu poprawienia swojej sytuacji. Dla osiągnięcia celów, w kontrakcie określa się działania jakie podejmą strony (osoba, rodzina i pracownik socjalny) oraz terminy ich realizacji.

Kolejnym etapem pracy z klientem jest **prowadzenie przypadku**. Adekwatnie do opracowanego planu, czy też zawartego kontraktu socjalnego, pracownik socjalny wskazuje klientowi **zasoby i możliwości**, które mogłyby zostać przez niego wykorzystane.

Ponieważ **praca socjalna jest procesem dynamicznym (życie się ciągle zmienia)**, prowadzenie przypadku musi być działaniem elastycznym, dostosowanym do zmian, jakie zachodzą w kliencie i jego otoczeniu. Kolejnym etapem jest **ewaluacja**.

W pomocy społecznej coraz częściej zwraca się uwagę na **efektywność i skuteczność** podejmowanych działań. Budowanie aktywnych postaw osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji jest bardzo ważne, a to, jakie zostaną zastosowane podejście, metoda czy narzędzia zależy po pierwsze od specyfiki problemu osoby i rodziny, a po drugie od wiedzy i doświadczenia pracownika socjalnego.

Aby realizować pracę socjalną konieczne jest posiadanie wiedzy na ten temat (szkoły, studia, studia podyplomowe, specjalizacje, szkolenia, kursy). Konieczne jest posiadanie umiejętności do pracy w tym zawodzie (sama wiedza teoretyczna nie wystarczy). Dopiero wiedza i umiejętności dają kompetencje do bycia pracownikiem w obszarze pomocy społecznej. Bez któregoś z tych elementów składowych jest to tylko wydawanie subiektywnych opinii o klientach, ich życiu i możliwościach.

Wykonując zawód pracownika socjalnego kierujemy się kodeksem etycznym rekomendowanym przez Polskie Towarzystwo Pracy Socjalnej i Ogólnopolskie Związki Zawodowe Pracowników Socjalnych.

Nowe metody pracy socjalnej

Zadaniowa praca z przypadkiem

Metoda krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu

Empowerment

Zarządzanie przypadkiem

Konferencja Grupy Rodzinnej

Mentoring

Tutoring

Coaching

Nowe metody, techniki i narzędzia mogą być rozwijane w ośrodku dopiero przy zapewnieniu odpowiedniej liczby pracowników.

Ważne: PRACA PRACOWNIKA SOCJALNEGO JEST PROCESEM W RELACJI Z KLIENTEM, JEGO RODZINĄ, BLISKIMI, ŚRODOWISKIEM LOKALNYM.

Z klientem, który bywa:

- w różnego rodzaju uzależnieniach
- w różnym stanie zdrowia psychicznego i fizycznego
- w różnym stanie zdolności intelektualnych
- w różnych stopniach oporu i braku współpracy
- w braku świadomości i chęci zmiany swojego funkcjonowania
- obciążony dysfunkcyjnym funkcjonowaniem od pokoleń
- agresywny, przemocowy, z obniżonym krytycyzmem swojego zachowania
- zaniedbany higienicznie, itd.

NARZĘDZIA PRACY SOCJALNEJ

Do narzędzi pracy socjalnej należą obligatoryjne i fakultatywne oraz ogólne i specjalistyczne.

- **Obligatoryjne i fakultatywne.** Obligatoryjność oznacza, że ich zastosowanie jest obowiązkowe w przypadku pracy z klientem/ rodziną zgodnej z etapami metodycznego postępowania pracownika socjalnego. Fakultatywność oznacza, że zastosowanie narzędzia występuje na skutek potrzeby pogłębienia wiedzy o sytuacji związanej z problemem klienta. Jednak tu warto podkreślić, że wykorzystanie dodatkowych narzędzi zwiększa szansę na kompleksową i adekwatną diagnozę, co warunkuje skuteczność i efektywność pracy socjalnej.
- **Ogólne i specjalistyczne.** Ogólność oznacza, że wskazane w tej kategorii narzędzia są wspólne dla wszystkich klientów niezależnie od kategorii i/lub rozpoznanych trudności/problemów. Specjalistyczność oznacza przyporządkowanie poszczególnych narzędzi do konkretnych kategorii klientów i/lub rozpoznanych trudności/problemów.

Podstawowe narzędzia pracy socjalnej, wykorzystywane w działaniu pracownika ośrodka przedstawione zostały poniżej.

- 1) rodzinny wywiad środowiskowy
- 2) kontrakt socjalny
- 3) karta pracy socjalnej
- 4) umowa współpracy
- 5) ocena realizacji umowy
- 6) ewaluacja końcowa
- 7) ankieta umiejętności społecznych
- 8) ekogram rodziny
- 9) genogram rodziny
- 10) moje zasoby i możliwości
- 11) analiza zarządzania czasem
- 12) ankieta aktywności na rynku pracy
- 13) ankieta umiejętności poszukiwania pracy
- 14) ankieta umiejętności wychowawczych
- 15) arkusz obserwacji małego dziecka
- 16) zagrożenie rozwoju małego dziecka
- 17) ankieta obserwacji osoby starszej
- 18) arkusz diagnostyczny przemocy w rodzinie wobec dzieci
- 19) analiza czynników ryzyka wystąpienia przemocy wobec dziecka

3. FINANSOWANIE MOPS

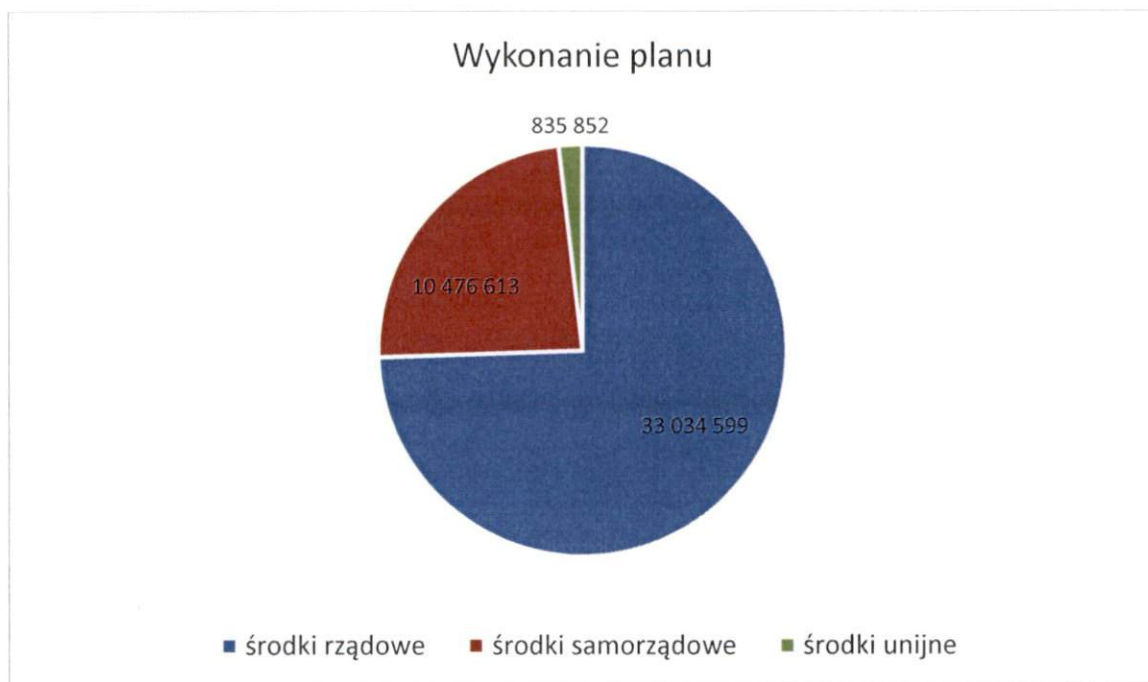
Działalność MOPS w Rumi finansowana jest ze środków budżetu Gminy oraz ze środków przekazanych przez Wojewodę Pomorskiego na realizację zadań zleconych, na podstawie planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Miejską Rumi.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi na realizację zadań statutowych w 2023 roku ogółem wynosił 47 128 153 zł. ↓¹

¹ ↓ oznacza spadek

² ↑ oznacza wzrost

Wykres nr 1

Wykonanie

Plan finansowy w 2023 roku został zrealizowany w kwocie 44 347 066 zł ↓, co stanowi:

- ze środków rządowych w 33 034 599 zł ↓
- ze środków samorządowych w 10 476 613 zł ↑
- ze środków unijnych w 835 852 zł ↑

Tabela nr 1 Plan i wykonanie za 2023

Rodzaj środków	Plan w zł	Wykonanie w zł
Środki rządowe	34 036 701	33 034 599
Środki samorządowe	12 161 191	10 476 613
Środki unijne	930 261	835 852

Wnioski:

Plan finansowy ogółem uległ zmniejszeniu w stosunku do roku poprzedniego natomiast zwiększeniu uległ plan finansowy samorządu oraz jego wydatki. Wydatki samorządu na pomoc społeczną wzrosły o 3 217 815 zł.

4. ORGANIZACJA MOPS

Siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi mieściła się w budynku przy ul. Ślusarskiej 2, w którym znajdowały się:

- Dyrekcja MOPS,
- Dział Finansowo – Księgowy,
- Zespół Radców Prawnych,
- Dział Wsparcia Środowiskowego w skład którego wchodzi pracownicy socjalni,
- Dział Realizacji Świadczeń i Usług Środowiskowych, w skład którego wchodzi pracownicy administracyjni realizujący świadczenia oraz pielęgniarki, opiekunki, opiekun medyczny.
- Zespół do Spraw Personalnych,

W budynku przy ul. Starowiejskiej 17: Dział Wsparcia Środowiskowego, dwa zespoły tj. Zespół do spraw Asystentury Rodzinnej i Zespół do spraw Poradnictwa Rodzinnego,

W budynku przy ul. Młyńskiej 8: Punkt Obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego i Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie

W budynku przy ul. Abrahama 17: Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego,

W budynku przy ul. Sabata 3: Dział do spraw Projektów Zintegrowanych podzielony na:

- Zespół do Spraw Projektów Zintegrowanych Centrum Usług Społecznych Zagórze,
- Zespół do Spraw Projektów Zintegrowanych Klub Integracji Społecznej Zagórze.

Oraz Dział Administracyjny i część Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego.

W związku z dramatycznym stanem budynku przy ul. Ślusarskiej, zapadła decyzja o przeniesieniu pracowników do siedziby tymczasowej przy ul. Sobieskiego 42.

W roku 2023 podpisano umowę o najmie budynku po byłej Fabryce Urządzeń Okrętowych, wyremontowano siedzibę i pod koniec grudnia zorganizowano przeprowadzkę.

4.1 SYTUACJA KADROWA OŚRODKA

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rumi stan etatów na dzień 31.12.2023 wynosił 69,5 etatów (bez zastępstw) w tym 3,77 etatu pozostawało bez obsady (zastępca dyrektora 1 etat, asystenta rodziny 1 etat, podinspektor w Dziale Świadczeń Rodzinnych 1 etat oraz pracownik socjalny 0,12 etatu, psycholog 0,4 etatu, inspektor 0,25 etatu są to pracownicy, którzy czasowo obniżyli wysokość etatu).

• Działania kadrowe w 2023 r. przedstawiały się następująco:

1. przyjęto zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania narkomanii w Gminie Miejskie Rumia co spowodowało konieczność zatrudnienia pracownika, który został przeniesiony z innej jednostki samorządowej (1)
2. powstanie świetlicy – Placówka Wsparcia dziennego co jest działaniem po zakończeniu projektu KIS Zagórze - zatrudnienie wychowawcy (1),
3. zatrudnienie pracownika do Działu Finansowo Księgowego (0,5),
4. z dniem 31.10.2023 r. zakończono działania Projektu KIS Zagórze co spowodowało zmniejszenie w zatrudnieniu (2) (pracownika socjalnego, psychologa).

Na dzień 31.12.2023 r. w Ośrodku było zatrudnionych **74 pracowników**.

Zatrudnieni pracownicy na dzień 31.12.2023 r. zasilali następujące działy:

Tabela nr 2

lp	Nazwa działu/stanowiska	Liczba etatów
1	Dyrektor	1
2	Dział Administracyjny	6
3	Dział Finansowo-Księgowy	5
4	Zespół ds. obsługi sekretariatu i sprawozdawczości	2
5	Dział Wsparcia Środowiskowego:	
	Zespół Pracy Socjalnej (pracownicy socjalni)	17,88
	Razem	17,88
6	Dział Wsparcia Rodziny	
	zespół ds. poradnictwa rodzinnego	1,5
	zespół ds. asystentury rodziny	5
	Razem	6,5
7	Klub Integracji Społecznej i Placówka Wsparcia Dziennego	3
8	Dział Realizacji Świadczeń i Usług Środowiskowych:	4,75
	Opiekunki środowiskowe, pielęgniarki	4
	Opiekun medyczny	1
	Razem	9,75
9	Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego	7
10	Zespół radców prawnych	1

11	Zespół do Spraw Pracowniczych	2
12	Zespół Interdyscyplinarny	2
13	Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie	2,6
14	Wolny etat (asystent rodziny, doradca zawodowy, psycholog)	3,77
	RAZEM	69,5 etatów

Pracę środowiskową wykonywało 18 pracowników socjalnych na 17,88 etatu, w tym:

- starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator - 1 etat,
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1 etat,
- specjalista pracy socjalnej – 3 etaty,
- starszy pracownik socjalny – 6 etatów,
- pracownik socjalny – 6,88 etatów.

Ponadto w Klubie Integracji Społecznej i Placówce Wsparcia Dziennego był zatrudniony 1 pracownik socjalny.

W 2023 r. skończono realizację projektów:

- Centrum Usług Społecznych Zagórze realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 06.02.01. Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 projekt realizowano do dnia 31.01.2023 r.,
- Klub integracji społecznej – ZAGÓRZE realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 06.01.01. Aktywizacja społeczno-zawodowa – mechanizm ZIT, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 projekt realizowano do dnia 31.10.2023 r.,
- „Rozwój usług wsparcia rodziny w Gminie Miejskiej Rumia” projekt realizowano do dnia 30.09.2023 r.
- W ramach wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze pracę w 2023 r. wykonywało 5 asystentów rodziny, w tym dwóch asystentów znalazło zatrudnienie w związku z realizacją projektu Rozwój usług wsparcia rodziny w Gminie Miejskiej Rumia”.
Po jego zakończeniu pracownicy zostali zatrudnieni w Ośrodku na czas zapewnienia trwałości projektu.

W 2023 r. rozwiązano umowy o pracę z 17 pracownikami.

Sposób rozwiązania umów był następujący:

1. na mocy porozumienia stron (11 osób) w tym 2 osoby przeszły na emeryturę,

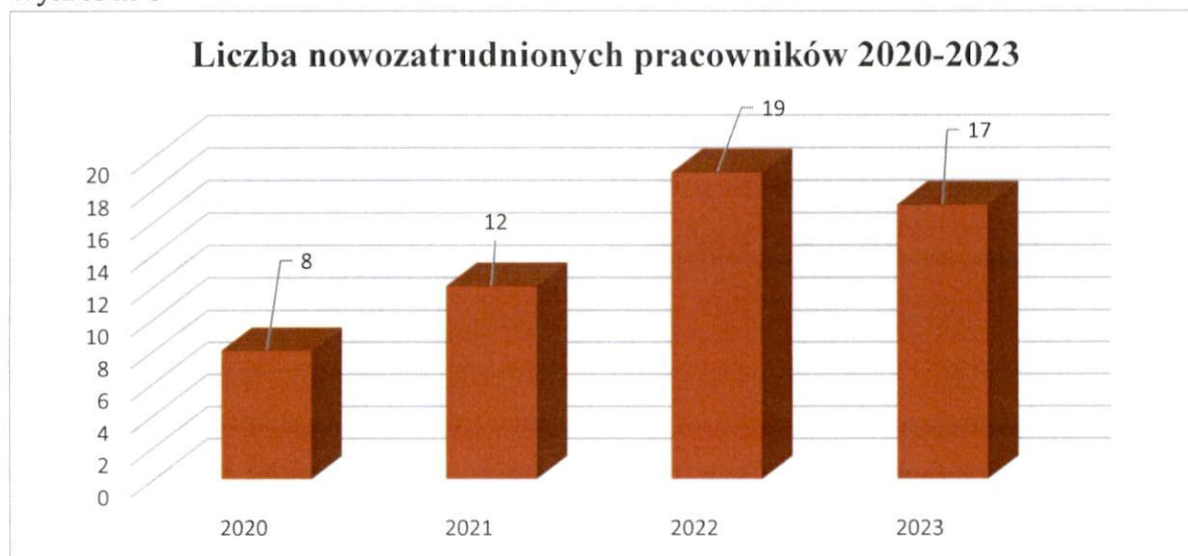
2. przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia ze strony pracownika (2 osoby)
3. z upływem czasu, na który była zawarta (4 osoby),

Wykres nr 2

Dyrektor Ośrodka w 2023 r. zawarł umowy o pracę z 17 osobami - pracownikiem socjalnym (1), psychologiem (1), sprzątaczkami (3), opiekunką (1), starszą pielęgniarką (1), zastępcą dyrektora (1), wychowawcą (1), Kierownikiem Punktu Konsultacyjnego (1), stanowiskami urzędniczymi (7), w tym 7 osób zatrudniono na czas zastępstwa. Dwóch pracowników (starsza pielęgniarka oraz pracownik socjalny) skorzystało z prawa do emerytury. Stanowiska te na rynku pracy są deficytowe dlatego na wniosek zatrudniono tych pracowników ponownie.

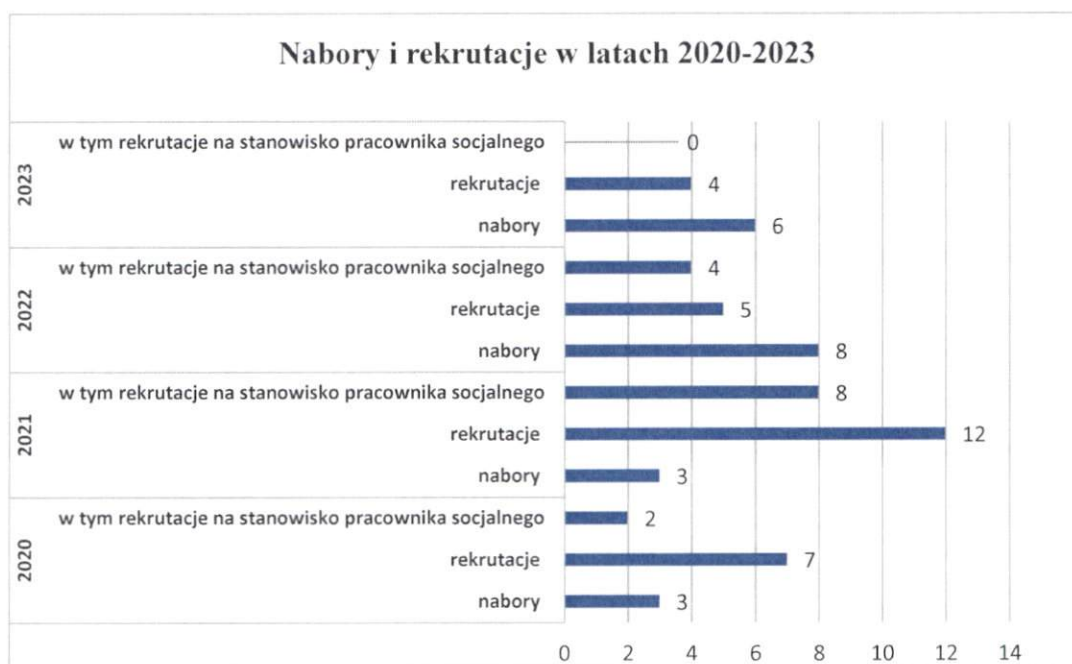
Wykres nr 3

W 2023 r. przeprowadzono 6 procedur naboru na wolne stanowiska urzędnicze tj. księgową (1), Kierowników działów (3), inspektora (1), podinspektora (1). Potrzeba przeprowadzenia naboru na kierowników działu była podyktowana zmianami organizacyjnymi w strukturze ośrodka oraz zakończeniem realizacji projektów.

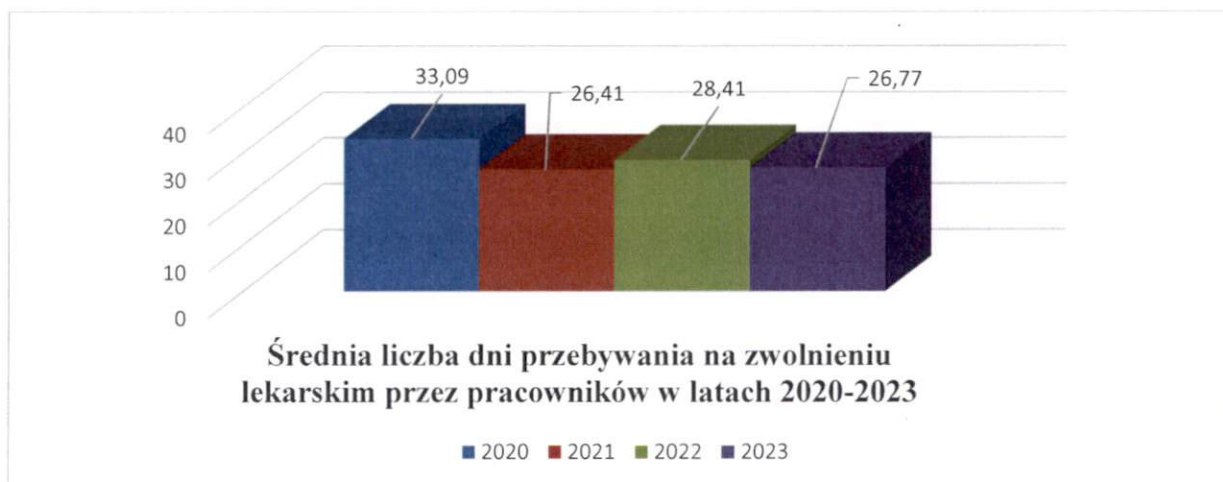
Przeprowadzono 4 procedury rekrutacji na stanowiska pomocnicze i obsługi tj. opiekunka (1) - zastępstwo, asystent rodziny (1) – nikogo nie zatrudniono, psychologa do Klubu Integracji Społecznej (1), sprzątaczkę (1) – zastępstwo.

Wykres nr 4

Przeanalizowano również obszar zwolnień lekarskich i czas ich trwania, co przedstawia kolejny wykres.

Wykres nr 5

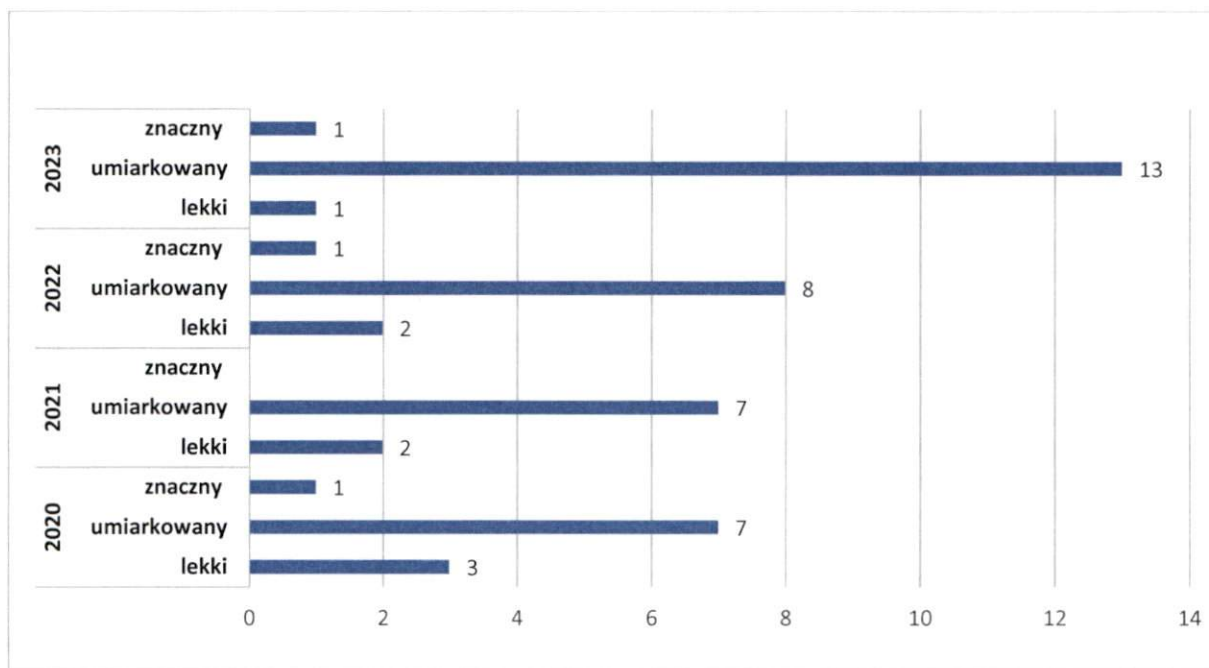

Na dzień 31.12.2023 r. Ośrodek zatrudniał 15 pracowników legitymujących się stopniami niepełnosprawności: lekkim (1), umiarkowanym (13), znacznym (1).

Liczba zatrudnionych pracowników z określonymi stopniami niepełnosprawności

Wykres nr 6

Jak wynika z analizy, wzrosła liczba pracowników z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności o 5 osób. Wynika więc, że stan zdrowia kadry ulega pogorszeniu. Nadmieniam, iż pracownicy posiadający umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności korzystają ze skróconego dnia pracy oraz dodatkowych dni wolnych związanych z rehabilitacją, pobytem w sanatoriach, itp.

Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rumi w 2023 r. 5 pracowników korzystało z uprawnień związanych z rodzicielstwem w postaci:

Tabela nr 3

Lp	uprawnienia związane z rodzicielstwem	Liczba osób, które w ciągu 2023 roku korzystały z uprawnień rodzicielskich
1	urlopu macierzyńskiego / rodzicielskiego	3 osoby
2	urlopu ojcowskiego	0 osób,
3	urlopu wychowawczego	2 osoby, w tym 1 osoba powróciła do pracy.

Pracownicy uczestniczyli w różnych formach podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych w postaci szkoleń wewnętrznych, zewnętrznych, warsztatów oraz konferencji. W 2023 r. odbył się 69 szkoleń co stanowi porównywalną liczbę do 2022 r.

Wykres nr 7

Ośrodek podobnie jak w roku wcześniejszym zorganizował superwizję dla pracowników socjalnych, psychologów i pedagogów.

Część szkoleń była bezpłatna. Działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwoju umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań.

Za wieloletni staż pracy zawodowej 8 pracowników otrzymało nagrody jubileuszowe, w tym za 20 letni staż 2 osoby, za 25 letni staż 2 osoby, za 30 letni staż pracy 3 osoby oraz za 40 letni staż pracy 1 osoba.

W roku sprawozdawczym odnotowano dwie wypłaty odpraw z tytułu przejścia na świadczenie emerytalne.

Pracownicy Ośrodka w ramach podpisanej umowy z NZOZ nr 1 w Rumi ul. Derdowskiego 23 byli kierowani na badania lekarskie tj. wstępne, kontrolne, okresowe oraz psychotesty. Do dnia 30.11.2023 r. zostały wykonane wszystkie zaległe badania okresowe.

Przyczyną nie wykonania w terminie badań okresowych było utrzymanie do dnia 30.06.2023 r. stanu zagrożenia epidemicznego na terenie całego kraju.

Orzeczenia lekarskie, których ważność upłynęła po 7 marca 2020 r. zachowują swoją ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Zmiana ta obowiązuje z mocą od dnia 8 marca 2020 r. co zostało uregulowane ustawą z dnia 2 marca 2020 r. (Dz.U. 2021.2095 z dnia 21.11.2021) o *szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na przestrzeni lat wcześniejszych jak i w 2023 r. współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Wejherowie w zakresie przeprowadzania staży dla osób bezrobotnych bez konieczności nawiązywania z nimi stosunku pracy.

W 2023 r. staż w MOPS w Rumi odbyły 3 osoby, w tym 2 osoby otrzymały zatrudnienie na umowę o pracę (na czas usprawiedliwionej nieobecności innego pracownika) po zakończeniu stażu.

W czasie odbywania stażu osoby nabierały praktycznych umiejętności i zdobywały wiedzę, która pozwoliła by im powrót lub wejście na rynek pracy. Swoją pracę świadczyły w Dziale Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnym (2) oraz w Dziale Wsparcia Środowiskowego (1).

Ośrodek Pomocy Społecznej wg Ustawy o pomocy społecznej art. 110 pkt. 11 powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Na dzień 31.12.2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi nie spełniał tej przesłanki gdyż na etatach pracownika socjalnego powinien zatrudniać 24 pracowników a zatrudnia 18. Do spełnienia ustawowej normy brakuje 6 etatów pracowników socjalnych.

Wnioski:

Wysokie wymagania merytoryczne, kwalifikacyjne oraz posiadanie odpowiednich kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przy wciąż niskich płacach skutkują brakiem kadry w zawodach pomocowych. Od kilku lat nie ma naborów do szkół wyższych na kierunek praca socjalna z powodu braku kandydatów. Obecnie ośrodki pomocy społecznej braki kadrowe zapełniają „podkupując” pracowników z innych ośrodków, oferując im wyższe wynagrodzenie.

Praca z osobą lub rodziną w kryzysie, z utrwalonymi traumami, uzależnieniami, z dziedzicznym schematem ubóstwa i bezradności, to wielka odpowiedzialność. To odpowiedzialność za zdrowie i życie drugiego człowieka, to odpowiedzialność za dzieci w rodzinach, za osoby doznające przemocy, za samotność seniorów, za osoby z zaburzeniami psychicznymi, za osoby opuszczające po 50 latach zakład karny. To zawód, który wymaga odporności psychicznej i fizycznej, przy czym stan zdrowia pracowników terenowych ulega ciągłemu pogorszeniu. Średni czas przebywania na zwolnieniach lekarskich w ostatnich trzech latach to 30 dni rocznie. Aż 15 pracowników posiada orzeczenia o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności w tym 5 pracowników socjalnych co stanowi 22 % wszystkich pracowników.

4.2 DZIAŁANIA ADMINISTRACYJNE

W roku 2023 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rumi Dział Administracyjny zrealizował m.in. następujące zadania:

1. Przeprowadzono 7 postępowań przetargowych na usługi społeczne, 15 postępowań na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
Zawarto umowy m.in. na: obsługę informatyczną systemów dziedziny, wywóz nieczystości stałych, świadczenie usług medycyny pracy, obsługę bhp, świadczenie usług w zakresie przekazów pocztowych i wypłaty świadczeń pieniężnych, przesyłek pocztowych, sprawienie pochówku, monitorowanie lokalnego systemu alarmowego, obsługa w zakresie RODO, telepaski medyczne dla seniorów z usługą teleopieki na odległość, przedłużenie licencji, usługi opiekuńcze zwykłe i specjalistyczne,

przygotowanie i dowóz gorącego posiłku, udzielenie schronienia, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, opieki wytchnieniowej, aneksu dotyczące usług telefonii komórkowej, Safety Pad, kabiny ToiToi. Dokonywano na bieżąco drobnych zakupów na potrzeby Ośrodka bez przeprowadzania postępowań, zgodnie z Regulaminem.

2. Przeprowadzono obowiązkowe kontrole w budynku siedziby Ośrodka przy ul. Ślusarskiej 2 m.in.: przegląd kotła gazowego, gaśnic, przegląd i czyszczenie przewodów kominowych.
3. W budynku Klubu Integracji Społecznej przy ul. Sabata 3 wykonano przegląd roczny techniczny, przegląd wentylacji i klimatyzacji, systemu ppoż, dźwigu osobowego i gaśnic. Koszty przeglądów, serwisów i napraw instalacji obciążały budżet Ośrodka, z uwagi na to, że Wykonawca budynku nie realizuje postanowień umownych w okresie gwarancji.
4. W budynku Klubu Integracji Społecznej przy ul. Sabata 3 została zainstalowana fotowoltaika – działanie Urzędu Miasta.
5. Od 01.01.2023 r. w budynku KIS stacjonują 2 zespoły ratownictwa medycznego oraz punkt nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego.
6. W grudniu 2023 r. przeniesiono Zespół ds. asystentury rodziny i zespół poradnictwa rodzinnego do budynku KIS przy ul. Sabata 3 i tym samym zakończono funkcjonowanie filii Ośrodka przy ul. Starowiejskiej 17.
7. Na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych z dnia 12.05.2023 r. dla Ośrodka zostały przekazane przez Gminę dwa lokale mieszkalne położone w Rumi przy ul. Jeziornej 26/7 i 26/8 z przeznaczeniem na mieszkania chronione.
8. Od 01.01.2023 r. pomieszczenia na filie Ośrodka przy ul. Abrahama 17 są użyczane dla MOPS przez Społeczną Inicjatywę Mieszkaniową Rumia Sp. z o.o. w miejsce Administracji Budynków Komunalnych.
9. W grudniu 2023 r. prowadzono przygotowania do zmiany siedziby MOPS i wygaszenia trwałego zarządu w budynku Ośrodka przy ul. Ślusarskiej 2.
10. W okresie od marca do grudnia od poszczególnych komórek organizacyjnych przyjmowano dokumentację do składnicy akt w celu dalszego jej przechowywania, zgodnie z Instrukcją w sprawie działania składnicy akt Ośrodka i JARWa. W roku 2023 nie brakowano dokumentacji.
11. W związku z nowymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek, w trakcie całego roku dwukrotnie zmieniano Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt w uzgodnieniu z Archiwum Państwowym w Gdańsku.
12. Aktualizowano na bieżąco dokumentację obrony cywilnej Ośrodka i przeprowadzono ćwiczenia w ramach systemu stałego dyżuru.
13. Aktualizowano na bieżąco dokumentację z zakresu ochrony danych osobowych, na bieżąco przeprowadzano analizę ryzyka, zostało przeprowadzonych 5 audytów zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami.
14. Przeprowadzono roczną inwentaryzację składników majątkowych.
15. Prowadzono współpracę z Urzędem Miasta w zakresie budowy nowego budynku MOPS.
16. Zapewniono bieżącą obsługę Platformy Tabelaris w zakresie nadawania uprawnień i przydzielania ankiet.
17. Na bieżąco aktualizowano i wprowadzano informacje na stronie internetowej Ośrodka i BIP.
18. Przeprowadzono 5 kontroli wewnętrznych oraz 1 zewnętrzną w zakresie realizacji umowy z Wykonawcą zewnętrznym.
19. W Ośrodku zostały przeprowadzone 2 kontrole przez instytucje zewnętrzne:

- Urząd Miasta w Rumi (Komisja Rewizyjna) przeprowadził kontrolę gospodarki finansowej Ośrodka,
  - Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie przeprowadził kontrolę realizacji stażowej.
20. Opracowano zarządzenia dotyczące działalności MOPS bezpośrednio związane z działalnością Działu:
- Zarządzenie Nr 6/2023 Dyrektora MOPS w Rumi z dnia 28.02.2023 r. w sprawie wyznaczenia pracowników do udzielenia pierwszej pomocy w MOPS w Rumi
  - Zarządzenie Nr 7/2023 Dyrektora MOPS w Rumi z dnia 28.02.2023 w sprawie wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za ewakuację ludzi z siedziby i filii MOPS w Rumi w razie zagrożenia
  - Zarządzenia Nr 4/2023 Dyrektora MOPS w Rumi z dnia 02.02.2023 r., 13/2023 z dnia 03.04.2023 r. zmieniające, 17/2023 z dnia 22.05.2023 r. zmieniające, 26/2023 z dnia 04.07.2023 r., 38/2023 z dnia 14.11.2023 r. w sprawie wykazu osób upoważnionych do dokonywania kontroli merytorycznej i finansowo-rachunkowej oraz dekretacji dowodów księgowych
  - Zarządzenia Dyrektora MOPS w Rumi nr: 14/2023 z dnia 03.04.2023 r., 22/2023 z dnia 07.06.2023 r., w sprawie wprowadzenia zmian w "Instrukcji kancelaryjnej", "JRWA" oraz "Instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania składnicy MOPS"
  - Zarządzenie Dyrektora MOPS Nr 8/2023 z dnia 28.02.2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych wyłączonej ze stosowania ustawy PZP
  - Zarządzenie Dyrektora MOPS Nr 27/2023 z dnia 04.07.2023 r. w sprawie wprowadzenie polityki ochrony danych

21. Koszty utrzymania siedziby i filii Ośrodka w 2023 roku wg załącznika do sprawozdania: W porównaniu do roku 2022 nastąpił wzrost kosztów utrzymania siedziby i filii Ośrodka o 128.964,82 zł (52,67%), najwięcej wzrosły koszty ogrzewania (gaz i C.O.) – wzrost o 56,87 % i energii elektrycznej – wzrost o 118,38 %.

Inne koszty ponoszone przez MOPS:

- a) naprawa sprzętu biurowego – 1.002,45 zł
- b) części do bieżących napraw – 988,77 zł
- c) bieżące naprawy i konserwacje we wszystkich filiach – 16.800,00 zł
- d) zabezpieczenie pracy pracowników socjalnych – urządzenia Safety Pad – 3.616,20 zł
- e) najem urządzeń wielofunkcyjnych z rozliczaniem systemu drukowania – 39.079,69 zł
- f) artykuły biurowe, plastyczne i kreatywne – 37.724,15 zł
- g) tonery – 6.661,69 zł
- h) środki czystości, rękawiczki – 18.557,12 zł
- i) druki akcydensowe – 836,40 zł
- j) licencje łącznie, programy, Lex – 37.037,18 zł
- k) usługi związane z ochroną danych osobowych – 24.000,00 zł
- l) wsparcie informatyczne w zakresie systemów dziedzinowych – 14.760,00 zł
- ł) usługi pocztowe (przesyłki pocztowe, przekazy, wypłata świadczeń) – 122.677,61 zł
- m) artykuły spożywcze i woda – 24.937,28 zł

Szczegółowe koszty na poszczególne filie w załączniku do sprawozdania nr. 1

5. REALIZACJA ZADAŃ MOPS W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1 CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM

Z danych uzyskanych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rumi wynika, że na dzień 31 grudnia 2023 roku, na obszarze miasta było zameldowanych na pobyt stały 46 536, czasowy 804 i łącznie **47 340,00** mieszkańców. Wsparciem wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, objęto w 2023 roku **813** rodzin, składających się z 1 579 osób, co stanowi 3,33 % ogółu mieszkańców miasta.

Tabela nr 4 Liczba rodzin objętych wsparciem w poszczególnych formach

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania, w tym:	634	514	934
świadczenia pieniężne	446	442	820
świadczenia niepieniężne	245	180	419
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na rodzaj, formę, liczbę	36	36	49
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę	612	493	901
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	687	1318
Wyłącznie praca socjalna	X	299	632

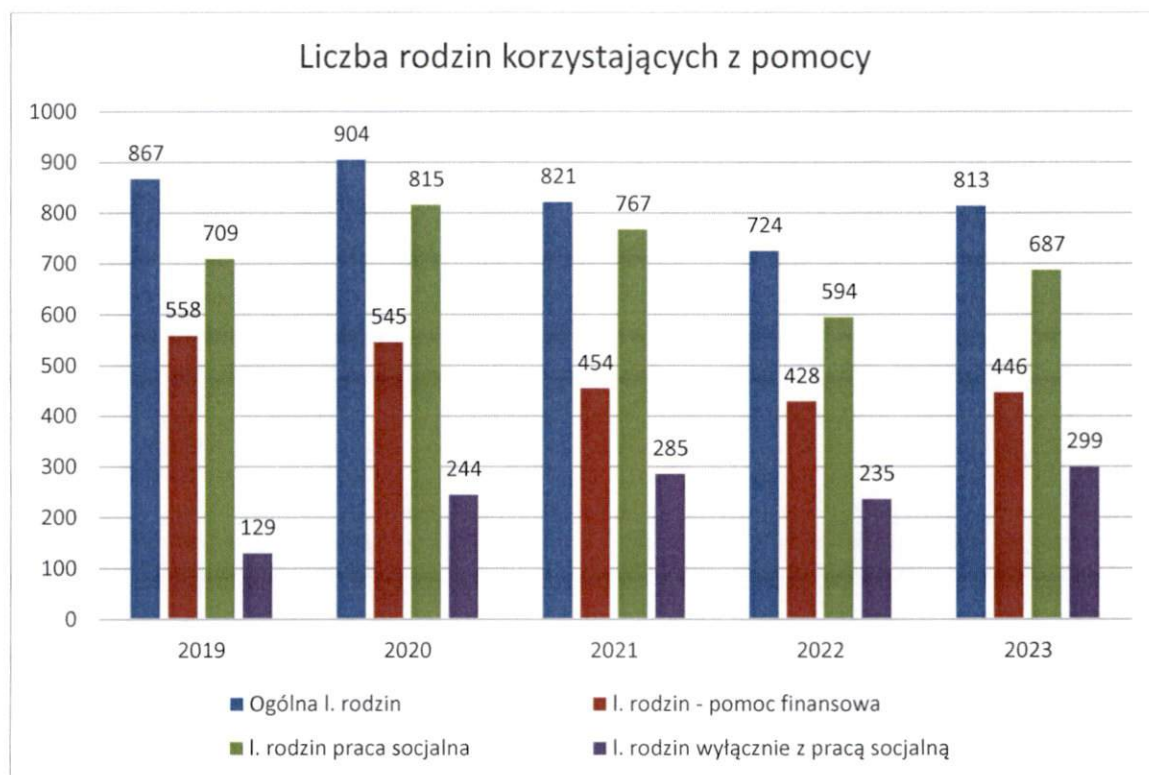

Tabela nr 5 Analiza liczby rodzin objętych wsparciem wg rodzaju udzielonej pomocy w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna liczba rodzin objętych pomocą społeczną	867	904	821	724	813
Liczba rodzin objęta pomocą finansową	558	545	454	428	446
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	709	815	767	594	687
w tym wyłącznie pracą socjalną	129	244	285	235	299

W 2023 z pomocy Ośrodka skorzystało 813↑ rodzin. To o 89 więcej niż w roku 2022 roku i tylko o 8 mniej w stosunku do roku 2021. Jak wynika z danych sprawozdawczych ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej systematycznie spada. Jest to konsekwencja przede wszystkim bardzo niskich kryteriów dochodowych kwalifikujących do pomocy społecznej (776 zł dla osoby samodzielnie gospodarującej, 600 zł na osobę w rodzinie) zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz możliwościami finansowymi gminy.

Wykres nr 8

Wykres nr 9

Liczba rodzin objęta wyłączną pracą socjalną systematycznie wzrasta, wyjątkiem był rok 2022 kiedy to priorytetem w działaniu ośrodka było wsparcie obywateli Ukrainy i zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb. W sytuacji realizacji nowych działań bez zwiększenia kadry konieczne jest wyznaczenie priorytetów w zadaniach.

Tabela nr 6 Struktura rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
rodziny ogółem	813↑	1478
o liczbie osób w rodzinie 1	489↑	434
2	121↑	160
3	82↓	249
4	62↓	256
5	26↓	145
6 i więcej	33↑	234
rodziny z dziećmi ogółem	218	865
o liczbie dzieci 1	90↑	231
2	69↓	266
3	31↓	160
4	14↓	99
5	9↓	69
6	4↑	18
7 i więcej	1↓	22
rodziny niepełne ogółem	70↑	238

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
o liczbie dzieci 1	21↓	65
2	25↑	71
3	12↑	56
4 i więcej	12↑	79
rodziny emerytów i rencistów ogółem	83↑	114
o liczbie osób 1	62↑	62
2	15↑	30
3	3	9
4 i więcej	3	13

Wśród objętych pomocą społeczną najczęściej było gospodarstw jednoosobowych. Stanowiły one ponad połowę (**60,16%**) tej populacji. Kolejne dwa miejsca zajęły gospodarstwa dwu (**14,88%**) i trzy (**10,08%**) osobowe. Rodziny mające w swojej strukturze dzieci stanowiły tu **29,83%**. W tej grupie najliczniejsze były rodziny z jednym lub dwojgiem dzieci. Rodzin wielodzietnych tj. o liczbie dzieci 3 i więcej było w 2023 roku 59(o 5 mniej niż w 2022). W strukturze rodzin dzietnych, aż 68 miały niepełną strukturę (**32,11%**). **83** rodziny korzystające ze wsparcia (**10,10%** stanowiły rodziny emerytów i rencistów z czego aż 62 z nich (74,69%) stanowiły gospodarstwa jednoosobowe.

W 2023 roku wydano 1 866 **decyzji administracyjnych, w tym 82 odmowne** (z powodu między innymi: nie spełnionego kryterium dochodowego - 22 decyzje; braku środków w budżecie OPS - 38, braku współdziałania z pracownikiem socjalnym - 12 decyzji). Złożono 8 odwołań od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku. 3 SKO utrzymało w mocy, 1 uchyliło w całości i przekazało do ponownego rozpatrzenia. Cztery odwołania są w trakcie rozpatrywania. Odwołania **stanowią 0,42 %** wszystkich wydanych decyzji z pomocy społecznej.

W 2023 roku środowiska ubogie stanowiły 43,18% ogółu korzystających (351 środowisk), a środowiska dotknięte problemem niepełnosprawności 41,82% (340 środowisk). W tych grupach ilość korzystających ze wsparcia pozostaje na podobnym poziomie co w roku 2022. Kolejne miejsce zajmuje długotrwała lub ciężka choroba 34,68% (282 środowiska), alkoholizm 11,65 % (95 środowisk), bezrobocie 10,70% (87 środowisk), bezdomność 7,13% (58 środowisk), bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 10,08% (56 środowisk) i potrzeba ochrony macierzyństwa 7,01% (57 środowisk). Przedstawione dane wskazują, że systematycznie spada liczba rodzin dotkniętych problemem ubóstwa z 497 rodzin w 2019 roku do 351 rodzin w 2023 roku.

W roku 2023 odnotowano w stosunku do roku 2022 wzrost ogólnej liczby korzystających ze wsparcia o 89 środowisk.

Wśród powodów udzielenia pomocy widoczny jest znaczny wzrost (o 26 środowisk) w stosunku do 2022 roku, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego i o 30 długotrwałej i ciężkiej choroby.

Od wielu lat ubóstwo i niepełnosprawność, stanowią główne powody udzielania pomocy.

Tabela nr 7 Powody przyznania pomocy w latach 2019-2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	l. rodzin					l. osób w rodzinach					
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	
Ubóstwo	497	476	398	352	351↓	859	801	626	551	540	
Sieroctwo	1	0	0	0	1↑	1	0	0	0	3	
Bezdomność	73	63	64	59	58↓	77	66	71	65	60	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	75	75	60	49	57↑	374	358	269	223	272	
Bezrobocie	105	121	80	93	87↓	258	312	220	123	111	
Niepełnosprawność	518	436	358	336	340↑	875	687	522	478	495	
Długotrwała lub ciężka choroba	258	233	230	258	288↑	464	370	303	362	401	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	82	56	44	56	82↑	290	210	175	233	338	
W tym:	r. niepełne	57	44	31	41	57↑	328	142	106	149	203
	r. wielodzietne	30	14	13	16	30↑	273	86	77	95	179
Przemoc w rodzinie	7	11	10	5	7↑	37	27	31	21	21	
Alkoholizm	95	91	111	97	95↓	122	105	140	134	119	
Narkomania	15	6	8	11	15↑	5	8	12	17	19	
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	11	16	11	5↓	14	13	25	11	5	
Zdarzenie losowe	6	20	11	4	6↑	13	39	29	12	22	
Sytuacja kryzysowa	26	7	2	12	26↑	9	12	5	25	50	

5.2 ŚWIADCZENIA FINANSOWE

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest traktowane, jako wsparcie, prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane były w szczególności w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych

Tabela nr 8 Udzielone świadczenia w roku 2023 – zadania własne Gminy (wg decyzji administracyjnych)

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe	271	1 664 126
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłek stały)	244	131 964
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (indywidualny program zatrudnienia socjalnego)	20	8 801
Zasiłki okresowe	194	209 101
Schronienie	47	374 984
Posiłek	182	208 204
w tym posiłek dla dzieci	124	60 532
Usługi opiekuńcze	31	157 413
w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0
Zasiłki celowe - zdarzenie losowe	2	8 240
Zasiłki celowe i w naturze	348	497 697
w tym zasiłki celowe specjalne	21	33 007

Zasiłki celowe przyznawano głównie na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” i specjalne zasiłki celowe w ramach Projektu „Klub integracji Społecznej - Zagórze”. W 2023 roku, udzielono zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego na kwotę 8 240,00 zł.

W 2023 odnotowano duży wzrost kosztów związanych z udzieleniem schronienia. Kwota jaką przeznaczono na ten cel w 2022 roku to 264 992,00 zł, a w 2023 roku wzrosła ona do 374 984 zł (wzrost o 109 992,00 zł). W roku sprawozdawczym OPS zlecił sprawienie 10 pogrzebów, którego wartość wraz z kosztami „cementarnymi” wyniosła 60 970,00 zł tj. średnio 60 97,00 za 1 pogrzeb.

5.3 PROGRAM RZĄDOWY „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi pomocą, jako realizator rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” objął 569 osób. Łączna kwota wydatkowana na ten cel wyniosła 542 926,00 zł. W ramach tej kwoty 217 308,00 zł to środki własne gminy, natomiast

kwota 325 618,00 zł to dotacja celowa.

Poza przyznaniem pomocy w formie posiłku, rodziny otrzymywały pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Pomoc tę przyznano 302 rodzinom na kwotę 373 255,00 zł. Średni zasiłek celowy wyniósł 209,93 zł.

Tabela nr 9 Pomoc w formie zasiłku celowego w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Zasiłek celowy		
	2021	2022	2023
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	277	306	317
Liczba rodzin	276	302	315
Liczba osób w rodzinach	500	528	591
Liczba świadczeń	1 691	1 778	2 099
Kwota świadczeń	275 223	373 255	440 860
z tego: środki własne	110 569	149 150	177 474
Dotacja	164 654	224 105	263 386
Koszt jednego świadczenia	173,41	162,76	209,93

Tabela nr 10 Pomoc w formie posiłku (wg decyzji administracyjnych)

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby
Liczba osób korzystających z posiłku	163	58	66	50
pełnego obiadu	115	58	65	3
jednego dania gorącego	49	0	1	48
mleka, bułki/kanapki	0	0	0	0

Dożywianie dzieci i młodzieży prowadzone było głównie w placówkach oświatowych znajdujących się na terenie miasta Rumi oraz, w nielicznych przypadkach spoza niego. Pokrywano także koszt posiłków dzieci, które otrzymały pomoc w tej formie na wniosek dyrektora szkoły bez konieczności wydania decyzji administracyjnej przez MOPS. Liczba dzieci, które otrzymały pomoc,

w tej formie wyłącznie na wniosek dyrektora szkoły wyniosła 5. Na ten cel zaplanowano kwotę **1 183,00zł** (łącznie liczba zrealizowanych posiłków to **199**).

W ramach realizacji programu 34 osobom, przyznano posiłki z dowozem zamieszkania. Na dowóz posiłków wydatkowano 6 313,00 zł. Dowieziono 6 313,00 gorących posiłków Dzieci i młodzież dożywiano w żłobkach, przedszkolach i szkołach:

na terenie Rumi:

- „Bajka” przedszkole nr 2, ul. Kościelna 8,
- Przedszkole „Słoneczna Jedyńka, ul. Rodziewiczówny 4,
- Przedszkole Niepubliczne „Janowiaczek” s.c., Pomorska 27
- Przedszkole „Pod Topolą”, Leśna 4
- Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Elfik”, ul. Wybickiego 11
- Niepubliczny Żłobek „Błękitna Chmurka”, ul. Śląska 10
- Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek im. Św. Rodziny, Ceynowy 24
- Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Kościelna 6,
- Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Świętojańska 11,
- Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Sienkiewicza 30,
- Szkoła Podstawowa nr 7, ul. Batorego 29,
- Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Rodziewiczówny 10,
- Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Górnicza 19,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Stoczniewców 6.

poza terenem Rumi:

- Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego, ul. Jana III Sobieskiego 279, Wejherowo,
- Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Gniewowska 33, Reda

Osoby dorosłe korzystały z posiłków, w następujących placówkach:

w placówkach zapewniających schronienie osobom bezdomnym:

- Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego oddział Terenowy w Gdyni, ul. Zamenhofska 13a:
- Filia - ul. H. Derdowskiego 32A Wiele,
- Filia - ul. Jana z Kolna 32, 81-357 Gdynia
- Filia - Dobrut, 26-505 Orońsko
- Stowarzyszenie Opiekuńczo - Resocjalizacyjne „Prometeusz” ul. Zakopiańska 40, Gdańsk
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Przewlekłe Chorym i Bezdomnym „Wigor”, ul. Kasztanowa 35, 80 - 180 Borkowo.
- Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot, ul. Kochanowskiego 7a, 80-402 Gdańsk

na terenie Rumi:

- ZHP Harcerski Ośrodek „Centrum Przygody” , ul. Włókiennicza 14a.

5.4 UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Uchwałą nr XXVI/275/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr VIII/65/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi, Ośrodek przejął realizację zadania w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U.2024.146). Zmiany Statutu dały Ośrodkowi możliwość „załatwiania spraw

i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 2" cytowanej powyżej ustawy. Ubezpieczenie przysługuje przez okres 90 dni innym niż ubezpieczeni, osobom posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (j.t. Dz.U.2021.2354 ze zm.), spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U.2023.901 ze zm.), co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych. Decyzja w sprawie przyznania świadczeń wydawana jest po przedłożeniu przez świadczeniobiorcę, dokumentów potwierdzających zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokumentów potwierdzających: posiadanie obywatelstwa polskiego lub posiadanie statusu uchodźcy, lub objęcie ochroną uzupełniającą, lub posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy o cudzoziemcach. Kolejnym etapem jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz stwierdzenie spełniania kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jak również braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2023 roku, w związku z realizacją przedmiotowego zadania, wydano 74 ↑ decyzje administracyjne.

6. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Rozwój usług społecznych w kontekście deinstytucjonalizacji realizowany był poprzez:

6.1 USŁUGI OPIEKUŃCZE

W 2023 roku usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych przyznano 28 ↑ osobom.

Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano kwotę 171 497,31 zł przy odpłatności klientów wynoszącej 22 524,32 zł.

W całym 2023 roku zrealizowano 5 011,00 godzin., o łącznej wartości 164 758,40 zł. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił 32,00 zł ↑ w dni robocze i 36,80 zł ↑ w pozostałe dni.

6.2 SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

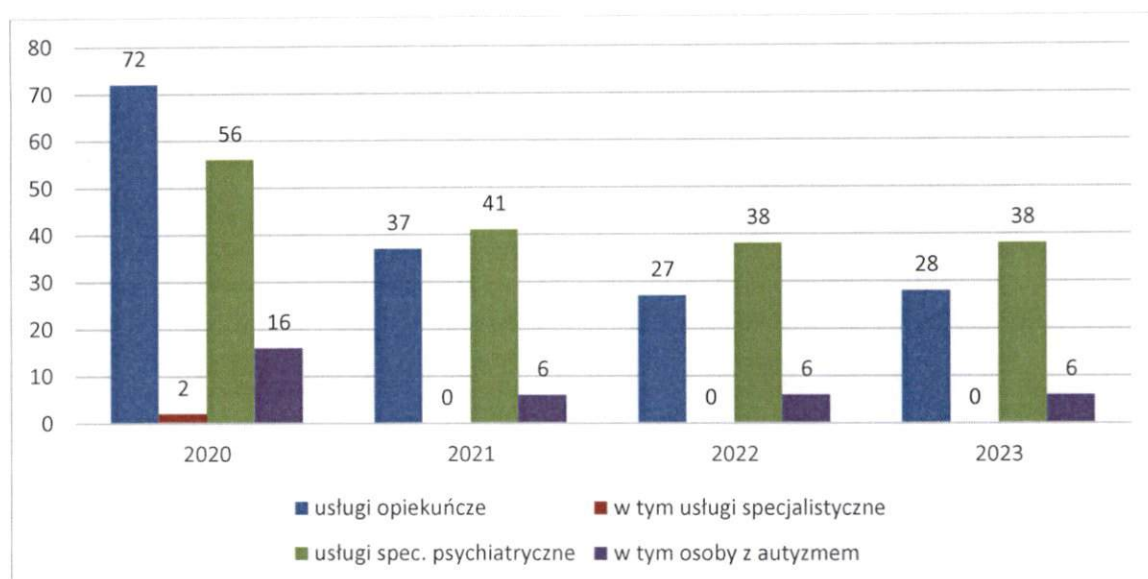
Realizowanymi w ramach zadań zleconych objętych zostało 38 osób, w tym 3 osoby z autyzmem. Wartość zrealizowanych specjalistycznych usług opiekuńczych to 720 562,68 ↑ zł. Zrealizowano 19 274,50 godzin, z odpłatnością klientów na poziomie 43 558,36 zł.

Wzorem lat poprzednich ten rodzaj usług opiekuńczych świadczone zarówno w ramach własnych zasobów kadrowych, jak i na podstawie zawartych umów z wykonawcą zewnętrznym.

Koszt 1 godziny świadczonej przez firmę „Jolex” w przypadku osób ze spektrum autyzmu to 55,00 zł ↑ oraz 38,00 zł ↑ w przypadku pozostałych osób. Koszt godziny świadczonej przez MOPS to 39,59 zł. ↑

Wykres nr 10 Usługi świadczone w latach 2020 - 2023

Liczba usług opiekuńczych spadła po roku 2020 w związku z wprowadzeniem rządowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa”.

6.3 RZĄDOWY PROGRAM OPIEKA 75 +

Ponadto w roku 2023 ośrodek, już po kolejny wziął udział w programie rządowym „Opieka 75 plus”. Celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. Przyznano usługi z programu 3 seniorkom, o łącznej wartości 4 928,00 zł. Zrealizowano 154 godziny usług, w 60% dotowanych przez rząd.

6.4 PROGRAM RZĄDOWY „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił w 2023 roku po raz kolejny do Programu MRiPS „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2023”. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami były osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (znaczny lub umiarkowany).

Program finansowany był z Funduszu Solidarnościowego, z którego na ten cel Gmina Miejska Rumia pozyskała **668 967,00 zł**. Łączna kwota środków wykorzystanych na realizację programu wynosiła **649 166,20 zł**.

Usługi asystencji osobistej polegały w szczególności na pomocy asystenta w:

- 1) wykonywaniu czynności dnia codziennego dla Uczestnika/Uczestniczki Programu;
- 2) wyjściu, powrocie lub dojazdach z Uczestnikiem/Uczestniczką Programu w wybrane przez Uczestnika/Uczestniczkę miejsca;
- 3) załatwianiu spraw urzędowych;
- 4) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- 5) zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprawdzaniu ich z niej.

Od kwietnia 2023 r. do 10.12 2023r. z w/w Programu skorzystało **65 osób**, mieszkańców Rumi, w tym 36 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 25 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 6 osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W czasie trwania Programu udzielono **15 424** godziny wsparcia w formie asystencji osobistej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi podpisał umowę na realizację tego zadania z Kaszubską Spółdzielnią Socjalną „Przystań”. W ramach tej umowy 57 osób otrzymało wsparcie w formie usług asystenckich.

Pozostałych 8 Uczestników Programu wskazało wysłanych asystentów, z którymi MOPS Rumia podpisał umowy zlecenie na świadczenie takich usług.

6.5 PROGRAM RZĄDOWY „OPIEKA WYTCHNIENIOWA”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił w 2023 roku po raz kolejny do Programu MRiPS „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2023”. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Program zapewnił osobom korzystającym z czasowego odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Od maja 2023 r. 10.12 2023 r. z Programu skorzystało 16 rodzin (opiekun + osoba z niepełnosprawnością), mieszkańców Rumi, w tym 14 osób dorosłych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 2 osoby niepełnoletnie posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W tym czasie udzielono 3592 godzin wsparcia w formie opieki wytchnieniowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi podpisał umowę na realizację tego zadania z Kaszubską Spółdzielnią Socjalną „Przystań”. W ramach tej umowy 14 rodzin (opiekun + osoba z niepełnosprawnością) otrzymało wsparcie w formie opieki wytchnieniowej.

Pozostałych 2 opiekunów osób z niepełnosprawnością wskazało wysłanych asystentów, z którymi MOPS Rumia podpisał umowy zlecenie na świadczenie takich usług.

6.6 PROGRAM RZĄDOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

Gmina Miejska Rumia przystąpiła w roku 2023 do realizacji Modułu II w ramach Korpusu Wsparcia Seniorów – edycja 2023.

Program był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi w terminie od sierpnia 2023 r. do 31.12.2023 r.

Wysokość środków przyznanych Gminie Miejskiej Rumia na realizację MODUŁU II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2023 kwotę **5 912,00 zł**. Wysokość środków faktycznie wydatkowanych na realizację MODUŁU II to kwota **4800,84 zł** (w tym: wysokość środków faktycznie wydatkowanych na realizację MODUŁU II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” z dotacji– stan na 31.12.2023 r. to kwota 3840,67zł), z czego:

- **2 428,49 zł** – kwota przeznaczona na zakup usługi obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu (abonamenty),

- **1 682,35 zł** - kwota przeznaczona na dodatkową gratyfikację (dodatki/premie/nagrody. W realizację MODUŁU II Programu zaangażowanych było **2** pracowników MOPS Rumia,
- **690,00 zł** - aktywacja opasek.

Udział procentowy dotacji w całkowitych kosztach realizacji zadania wynosił 80 %. W roku 2023 Gmina Miejska Rumia korzystała z opasek, które zostały zakupione w roku 2022.

Informacje nt. programu były promowane za pomocą strony internetowej MOPS Rumia, udział w Radzie Seniora oraz poprzez bezpośredni kontakt z Klientami MOPS Rumia. Dodatkowo instytucje współpracujące z MOPS Rumia takie jak Caritas w Rumi oraz Klub Seniora na bieżąco informowały swoich Uczestników o możliwości skorzystania z Programu Korpus Wsparcia Seniorów.

Rzeczywista liczba osób, które przystąpiły do MODUŁU II osób na terenie Gminy Miejskiej Rumia i zostały zakwalifikowane do programu to **21 osób**, które ukończyły 65 rok życia. 19 z tych osób zadeklarowało prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego. Zakwalifikowane do Programu zostały głównie osoby, które posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, chorujące przewlekle, są samotne.

Seniorzy korzystający z tego rodzaju wsparcia jak i ich rodziny zgłaszały zwiększenie poczucia bezpieczeństwa swojego oraz swoich bliskich jak i możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Niewielki procent osób korzystających z opasek bezpieczeństwa zgłaszało odczuwanie niepokoju, strach związany z omyłkowym połączeniem się z ratownikiem czy przypadkowym popsuciem opaski.

W czasie trwania Programu w roku 2023 zostało zakupionych 21 usług obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu, w ramach których zrealizowano **89** zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa. Z tego **5** zgłoszeń zostało zakończonych prośbą o interwencję kogoś z otoczenia, prośbą o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej a **2** zgłoszenia zostały zakończone wezwaniem służb ratunkowych. Pozostałe połączenia to telefony kontrolne celem uzyskania informacji o zdrowiu i samopoczuciu Klienta, pytania od Klienta, pomyłkowe połączenia.

Wszystkie abonamenty z opasek bezpieczeństwa były obsługiwane przez realizatora, z którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi miał podpisaną umowę.

Program Korpus Wsparcia Seniorów - edycja 2023 w naszej opinii przyczynił się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa zarówno seniorów jak i ich rodzin dzięki świadomości, że dane medyczne są monitorowane i nastąpi szybka reakcja na nagłe sytuacje.

Potwierdziło się założenie, że cały Program to doskonałe rozwiązanie szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które korzystają z usług opiekuńczych jak i tych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji odpowiednich służb.

Wykres nr 11

6.7 PROGRAM RZĄDOWY „CENTRUM OPIEKUŃCZO – MIESZKALNE” (NOWE ZADANIE)

W roku 2023 na terenie Rumi w ramach Programu „Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne” został wybudowany budynek Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego. Ośrodek wsparcia jakim jest COM przeznaczony jest dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego wpisuje się w realizowane już w gminie Rumi programy: „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych - edycja 2019” oraz „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2019 jako uzupełnienie kompleksowej oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Wszelkierne wdrożony system będzie cechował się długofalowym oddziaływaniem na lokalną społeczność i będzie skutecznie wypełniać lukę w systemie pomocy i wsparcia osób niepełnosprawnych.

Gmina Miejska Rumia utworzyła 8 miejsc na pobyt całodobowy oraz 15 miejsc dla osób, które skorzystają w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym z pobytu dziennego.

W grudniu 2023 r. MOPS Rumia rozpoczął rekrutację na pobyt dzienny oraz całodobowy. MOPS Rumia zajmuje się kwalifikacją Uczestników do pobytu w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym. Po przeprowadzonym w miejscu zamieszkania uczestnika rodzinnym wywiadzie środowiskowym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi wydaje decyzję w sprawie skierowania i korzystania z usług Centrum.

6.8 KLUB SENIORA „SENIOR +” (NOWE ZADANIE)

Miasto Rumia, we współpracy z Caritas Archidiecezji Gdańskiej w 2023 r. realizowało projekt pod tytułem: „Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior Plus Rumia”. Projekt jest dofinansowany ze środków Budżetu Państwa w ramach Wieloletniego Programu Senior Plus na lata 2021-2025, Edycja 2022, Moduł I. Zadanie polegało na utworzeniu Klubu Senior Plus w Centrum Pomocowym Caritas im. Św. Siostry Faustyny w Rumi. W ramach projektu utworzono 30 miejsc w „Klubie Senior Plus” w Rumi.

Klub Seniora Plus jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób nieaktywnych zawodowo, które ukończyły 60 rok życia, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniającym całodienne usługi opiekuńcze oraz aktywizację zawodową w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.

MOPS Rumia zajmuje się kwalifikacją Uczestników do powyższego ośrodka wsparcia i na podstawie przeprowadzonego w miejscu zamieszkania uczestnika rodzinnego wywiadu środowiskowego wydaje skierowanie do uczestnictwa w zajęciach Klubu Seniora Plus.

6.9 ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY (NOWE ZADANIE)

Gmina Miejska Rumia w ramach zadania związanego z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi otrzymała dotację celową na utworzenie nowego środowiskowego Domu Samopomocy. ŚDS mieści się w Rumi, w Centrum Pomocowym im. Św. Siostry Faustyny i jest przeznaczony dla 20 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym, umiarkowanym i lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi zamieszkałych na terenie gminy Miasta Rumia.

Celem ŚDS jest stworzenie osobom zakwalifikowanym do korzystania z systemu oparcia społecznego poprzez zaspokajanie ich potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych, które ukierunkowane są na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Zakres i poziom świadczonych usług jest dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników.

W październiku 2023 wszystkie zrekrutowane do Środowiskowego domu samopomocy osoby otrzymały od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi decyzje administracyjne na pobyt w ŚDS do końca grudnia 2023 r. W grudniu 2023 r. otrzymano plany wspierająco – aktywizujące dla wszystkich 20 Uczestników ŚDS, na podstawie których rozpoczęto rekrutację tych osób na pobyt w 2024 r. Wiązało się to również z ponownym przeprowadzeniem przez pracowników socjalnych MOPS Rumia wywiadów środowiskowych z Wnioskodawcami lub ich opiekunami.

6.10 MIESZKANIE WSPIERANE I MIESZKANIE TRENINGOWE

Gmina Miejska Rumia otrzymała z rezerwy celowej budżetu państwa na rok 2022 środki finansowe na realizację zadania własnego, polegającego na uruchomieniu dwóch mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych. Środki finansowe pochodzą z Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich może udzielić wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W mieszkaniu chronionym wspieranym decyzją administracyjną w 2023 roku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi zostały umieszczone 4 osoby czyli liczba maksymalna, dla której mieszkanie chronione jest przewidziane.

W grudniu 2023 roku rozpoczęto podpisywanie nowych kontraktów socjalnych potrzebnych do wydania decyzji administracyjnej kierującej do zamieszkania w mieszkaniu chronionym wspieranym od stycznia 2024 r.

W mieszkaniu treningowym wspieranym w roku 2023 nie przebywały żadne osoby w związku z brakiem środków finansowych na zatrudnienie specjalistów prowadzących odpowiednie treningi.

6.11 POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2023 roku do domów pomocy społecznej skierowano **6 osób ↓**, głównie z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby. Natomiast **6 osób ↓** przebywających w DPS zmarło. Łącznie w placówkach tego typu przebywało **45 ↑ osób**. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało **40 ↑ osób**.

Wśród przebywających w domach pomocy społecznej **35 osób** otrzymywało własne świadczenia emerytalno-rentowe, w tym żadna osoba w całości nie pokrywała kosztu pobytu w domu pomocy społecznej, a **10 osób** korzystało z pomocy w formie zasiłku stałego, w przypadku jednej osoby jedyne źródło jej utrzymania stanowi zasiłek pielęgnacyjny. Mieszkańcy domów pomocy społecznej opłacają pobyt samodzielnie, w wysokości nie większej niż **70%** własnego dochodu. Pozostałe koszty pobytu pokrywała Gmina. W 2023 roku realizowano **7** umów z osobami zobowiązanymi do alimentacji, które partycypowały w kosztach utrzymania mieszkańców DPS, natomiast **5 osób** zostało zobowiązanych do odpłatności na podstawie decyzji administracyjnej. W 2023 roku w domach pomocy społecznej łącznie przebywało **45 osób**, na ten cel wydatkowano kwotę **2.089.609,93 ↑ zł**.

Tabela nr 11 Liczba osób w poszczególnych typach domów pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej	Liczba osób przebywających
Razem, w tym:	45 ↑
dla osób w podeszłym wieku	3
dla osób przewlekle somatycznie chorych	20
dla osób przewlekle psychicznie chorych	19 ↑
dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2
dla osób niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży	1

Tabela nr 12 Koszty utrzymania w DPS.

Dom Pomocy Społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania w DPS (1 m-c) zł	Ilość osób
Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek , Bielawki 47, 83-130 Pelplin	5 943,76↑	1
Dom Pomocy Społecznej, ul. Majkowskiego 3, 84-100 Puck	5 743,59↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Lubkowie, ul. Długa 50, 84- 110 Krokowa	5 365,77↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Strzebielinku, 84-250 Gniewino	6 060,00↑	9
Dom Pomocy Społecznej, ul. Zamkowa 19, 77-330 Czarne	6 835,00↑	2
Dom Pomocy Społecznej, ul. Mickiewicza 49, Sopot	5 928,62↑	1
Dom Pomocy Społecznej, ul. Św. Jacka 14, 84-230 Wejherowo	5 850,00↑	13
Dom Pomocy Społecznej, ul. Przebendowskiego 1, 84- 200 Wejherowo	6 189,00↑	4
Dom Pomocy Społecznej „MORS” , ul. Morska 11, 82-103 Stegna	5 386,00↑	1
Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich, Przytocko 39, 77-230 Kępice	6 104,86↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Rokocinie, ul. Parkowa 4, 83-200 Starogard Gdański	6 356,63↑	1
Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi Dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelektualnie, ul. Kasprzaka 10, 82-300 Elbląg	4 397,00↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Pęcławicach Górnych 23, 78- 210 Bogoria	4 674,00↑	1

Dom Pomocy Społecznej w Majdanie Wielkim, 22-440 Krasnobród	4 943,00↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Koszelewie, Koszelew 2, 09- 530 Gąbin	6 248,00↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie, Uzdowo 18/19 13-214 Uzdowo	5 588,00↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Siemionkach, 88-324 Siemionki 13,	5 610,63↑	1
Dom Pomocy Społecznej w Szpęgawsku, ul. Kasztanowa 23 83-200 Starogard Gdański	5 494,01↑	4

Tabela nr 13 Wydatki związane z pobytem klientów w domach pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	Wydatek w zł
2013	535 232,08
2014	608 881,65
2015	684 933,50
2016	867 026,46
2017	1 026 451,66
2018	1 185 322,17
2019	1 213 113,03
2020	1 209 713,21
2021	1 273 967,72
2022	1 510 725,69
2023	2 089 609,93

Z powyższej tabeli widać, że na przestrzeni dziesięciu lat koszty utrzymania podopiecznych w DPS wzrosły ponad trzykrotnie. Natomiast wydatki w roku 2023 w stosunku do roku 2022

wzrosły o 578.884,24[↑] zł. Spowodowane to jest głównie wzrostem kosztu pobytu za jeden miesiąc pensjonariuszy DPS.

W 2023 zmarło **6** mieszkańców. Następnie, w ciągu trwania roku umieszczono kolejne osoby. Wzrost wydatków na realizację tego zadania spowodowany jest corocznym wzrostem kosztów utrzymania jednego mieszkańca, w poszczególnych domach oraz długim okresem przebywania osób w domu pomocy społecznej. W związku z trwającym procesem starzenia się społeczeństwa oraz rosnącą stopą inflacji, która skutkuje wzrostem cen towarów i usług, należy spodziewać się dalszego wzrostu kosztów realizacji tego zadania.

W 2023 roku **7 osób**, na podstawie zawartych umów, partycypowało w comiesięcznych kosztach pobytu członka rodziny w DPS, natomiast **5 osób** zostało zobowiązanych do odpłatności na podstawie decyzji administracyjnej. Łącznie w roku sprawozdawczym dokonano wpłat na kwotę **24 863,77 zł.**

6.12 USŁUGI OPIEKUNA MEDYCZNEGO

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2023 roku głównym celem działań na rzecz osób niepełnosprawnych było dążenie do integracji społecznej poprzez tworzenie odpowiednich warunków życia oraz zwiększenie dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej. Osiągnięcie celu głównego możliwe jest dzięki realizacji następujących celów szczegółowych.

- Diagnoza problemów osoby chorej i niepełnosprawnej.
- Pomoc w zaspokajaniu potrzeb związanych z utrzymaniem higieny osobistej, w tym czystości w miejscu zamieszkania, wykonaniu czynności związanych z utrzymaniem czystości estetyki łóżka oraz najbliższego.
- Pomocy w adaptacji do warunków życia.
- Pomoc osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do warunków życia.
- Łagodzenie skutków niepełnosprawności poprzez poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania oraz w budynkach użyteczności publicznej.
- Rozwój działań aktywizujących społecznie osoby zawodowo niepełnosprawnych.
- Rozwój systemu wsparcia oraz poziomu usług na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- Aktywizacja i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne.

W całym 2023 roku regularnym wsparciem objęto 24 osoby niesamodzielnych z uwagi na stan zdrowia oraz podeszły wiek. Wśród nich było 16 osoby legitymujące się z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 4 o stopniu umiarkowanym. Pozostałe osoby dopiero oczekujące na komisję lekarską. 10 środowisk objęto regularnym, intensywnym wsparciem interdyscyplinarnym opiekuna medycznego i pracownika socjalnego, które w większości przypadków jest kontynuowane.

Na rzecz podopiecznych organizowano następujące działania:

- Poradnictwo indywidualne z radcą prawnym w celu podniesienia świadomości w zakresie prawa cywilnego, oraz zapoznanie z przysługującymi ulgami
- Zabiegi rehabilitacyjne w Ośrodku Zdrowia podczas turnusów rehabilitacyjnych oraz w sanatorium.

- Łagodzenie skutków niepełnosprawności poprzez poprawę warunków życia poprzez wspieranie, motywowanie i otoczenie opieką osoby niepełnosprawne co ma na celu umożliwić czas wolny na wytchnienie dla członków tej rodziny.
- Trening umiejętności gospodarowania budżetem domowym.
- Pomoc w wypełnianiu wniosków do instytucji medycznych oraz urzędowych.
- Asystowanie podczas podróży do instytucji medycznych oraz w załatwianiu spraw urzędowych.
- Podejmowanie działań związanych z likwidacją barier w miejscu zamieszkania zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
- Kierowano do specjalistów (psychologa, pedagoga, logopedy, psychiatry, rehabilitantów 6 osób).
- Praca nad poprawą wizerunku , w celu podniesienia poczucia własnej wartości, w tym również motywacja do podjęcia leczenia stomatologicznego.
- Kierowanie podopiecznych na kursy i szkolenia zawodowe mające na celu podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych, zgodnie z ich predyspozycjami określonymi we współpracy z doradcą zawodowym.
- Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia i udziału w terapii w Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień.
- Uczestnictwo (w roli świadka) w rozprawach sądowych z udziałem opiekuna prawnego.
- W okresie przedświątecznym w trosce o podopiecznych zainicjowałam Świąteczną Akcję we współpracy z Szkołą Podstawową Ekolog w Rumi dla 3 rodzin.
- Zaangażowanie instytucji zewnętrznych w tym Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych PUK do działań w zakresie przeprowadzek na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Aktywny udział przy działaniach mających na celu polepszenie warunków bytowych.
- Zorganizowanie akcji promocyjnej na rzecz poszerzenia świadomości uczniów szkół podstawowych w naszym mieście oraz dorosłych w związku z Międzynarodowym Dniem Osób Niepełnosprawnych.
- Wspieranie podopiecznych artykułami medycznymi oraz ortopedycznymi w celu poprawienia im jakości życia.
- Organizowanie akcji charytatywnych w ramach działań prospołecznych rzecz dzieci, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością.

Doświadczeniem ostatnich trzech lat pokazuje ,że w codziennej pracy opiekuna do spraw os. niepełnosprawnych ważnym czynnikiem jest czas i zaangażowanie. Opiekun jest swojego rodzaju łącznikiem między osobami i instytucjami zaangażowanymi w pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i niesamodzielnymi. Przy odpowiedniej ilości czasu ,może dogłębnie zająć się rozeznaniem sytuacji podopiecznych. Pomóc im odnaleźć i wykorzystać własny potencjał i mocne strony, które często stanowią fundament pracy z podopiecznym. Jednocześnie nawiązuje kontakty i integruje działania wszystkich osób i instytucji działających na rzecz poprawy sytuacji ludzi niepełnosprawnych czy niesamodzielnymi. Podsumowując można stwierdzić, że opiekun do spraw osób niepełnosprawnych jest osobą mającą możliwość udzielania skutecznej pomocy, która może doprowadzić do wyjścia z kręgu wykluczenia społecznego.

7 POMOC Z FUNDUSZU POMOCY UKRAINIE W 2023 ROKU

Od marca 2022 roku, w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj. Dz.U.2023.185 ze zm.), realizuje pomoc na rzecz obywateli tego kraju.

Zgodnie z art. 29 przytoczonej wcześniej ustawy Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej obywatele Ukrainy w 2023 roku skorzystali z następujących form pomocy:

Tabela nr 14 Pomoc udzielona z Funduszu Pomocy Ukrainie (wg faktycznej realizacji).

LP.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wartość świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	110	7 135,99	16	44
2	Posiłki dla innych osób	159	2 060,64 śr. własne gminy	1	1
3	Zasiłek celowy na zakup żywności	8	1 450,00 śr. własne gminy	5↑	9
4	Zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dzieci w przedszkolu (obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym)	94	17 241,60	14↑	44
5	Zasiłek okresowy	54	28 843,95	23↑	59
6	zas. stały wraz ze składką na ubezpieczenie zdrowotne	14	47 395,40 (zas. stały) 4 299,23 (składka)	13↑	21
7	Składka na ubezpieczenie zdrowotne dla osoby objętej indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego	135	5 435,64 zł	8↑	22
8	Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa: świadczenie w	131	51 900,00	129↓	190

	wysokości 300,00 zł na osobę.				
9	Sprawienie pogrzebu	1	5 964,20	1 ↑	1

Łączna wartość zrealizowanej pomocy to 171 726,70 zł z czego 8 496,28 zł to środki własne gminy, a 162 780,42 zł to dotacja z budżetu państwa.

8 PRACA SOCJALNA

Praca socjalna świadczona była na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji życiowej. Celem pracy socjalnej było umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych w jakich się znajdują.

W większości sytuacji celem pracy socjalnej jest wywołanie zmiany - pracownicy socjalni wspierają osoby lub rodziny w procesie wprowadzania zmian w ich życiu lub ułatwiają dostęp do usług, które te zmiany mają umożliwić. W praktyce jednak, dość często pomimo podejmowanych wysiłków, wiele osób i rodzin przejawia niechęć, bierność, a ich sytuacja i sposób funkcjonowania, mimo różnorodności podejmowanych działań, zaproponowanych usług, form wsparcia, nie ulega zmianie.

Dlatego rodzaj i zakres działań uzależniony jest m.in. od cech indywidualnych osób lub rodzin. W zależności od sytuacji, rola pracownika w realizacji działań może być różna:

- w przypadku osób samodzielnych, posiadających zasoby i możliwości, działania pracownika ograniczają się w zasadzie do wskazywania uprawnień, z jakich może ona skorzystać, możliwości i szans rozwiązania problemu - w planie działania określone zostają w głównej mierze zadania dla osoby lub rodziny i praca socjalna jest krótkotrwała,
- w przypadku osób nieposiadających zasobów i możliwości, które nie mogą lub mogą w bardzo ograniczonym zakresie podejmować działania w celu zmiany swojej sytuacji, np. osoby przewlekle chore, głównym realizatorem działań określonych w planie będzie pracownik socjalny, lub inne osoby mogące wspierać osobę;
- w przypadku rodzin mających trudności w wykorzystaniu posiadanych zasobów, o niskich umiejętnościach rozwiązywania problemów, działania powinny być długotrwałe, rozpisane w czasie i dotyczyć zarówno osoby lub rodziny, jak i pracownika socjalnego, a w szczególnie uzasadnionych okolicznościach także asystenta rodziny.

Liczba rodzin, które skorzystały w 2023 roku z pracy socjalnej wyniosła 687 tj. 1 318 osób. Wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało 299 rodzin tj. 632 osób ↑ (wzrost w stosunku 2022 r.).

8.1 Praca socjalna jako interwencja w nowych środowiskach, nie objętych dotychczas wsparciem ośrodka.

W przypadku pozyskania i zweryfikowania informacji o zagrożeniu bezpieczeństwa lub podstawowych praw osoby lub rodziny pracownik socjalny udziela natychmiastowej pomocy udając się w środowisko zamieszkania. Celem interwencji jest powstrzymanie lub ograniczenie istniejącego zagrożenia. **W 2023 roku pracownicy interweniowali w środowiskach 46 razy ↓ (zaniedbania wobec osób starszych, zaniedbania rodziców wobec dzieci, konflikty rodzinne z podejrzeniem stosowania przemocy, sytuacje związane z nadużywaniem alkoholu lub innych substancji zmieniających świadomość itp.).** Wszystkie interwencje, realizowane były przez pracowników Ośrodka niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia. Niejednokrotnie taka interwencja wymagała skutecznej współpracy co najmniej kilku przedstawicieli różnych grup zawodowych, np. pracowników socjalnych, psychologów, lekarza, straży miejskiej czy policjantów. Nastąpił spadek liczby interwencji w stosunku do roku poprzedniego o **39 % ↓**.

8.2 Praca socjalna jako kierowanie osób uzależnionych do zespołu konsultacyjnego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Osoby uzależnione od alkoholu nie podejmujące leczenia odwykowego są kierowane przez pracowników socjalnych do Zespołu Konsultacyjnego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rumi na przymusowe leczenie odwykowe. **W roku 2023 pracownicy socjalni złożyli 6 wniosków** o zobowiązanie do leczenia uzależnienia od alkoholu co stanowi 100 % wzrostu w stosunku do ubiegłego roku **↑**.

8.3 Praca socjalna jako wsparcie rodzin poprzez kierowanie do usług opiekuna medycznego ds. osób niepełnosprawnych

Pomoc dedykowana osobom z niepełnosprawnością oraz wsparcie dla rodzin, które zajmują się chorymi członkami rodziny i potrzebują tzw. opieki wytchnieniowej. Pracownicy Ośrodka świadcząc pracę socjalną w środowiskach analizują bieżące potrzeby klientów i weryfikują konieczność wprowadzenia w środowisko opiekuna medycznego.

Do najważniejszych zadań opiekuna medycznego ds. osób niepełnosprawnych należy zaliczyć rozpoznawanie problemów opiekuńczych osoby chorej i niesamodzielnej, pomaganie tym osobom w zaspokajaniu potrzeb życiowych związanych z odżywianiem, higieną, estetyką, pomaganie w adaptacji do warunków życia, pomaganie w komunikowaniu się z rodziną oraz udzielanie wsparcia emocjonalnego zarówno choremu jak i jego rodzinie, aktywizowanie osoby niepełnosprawnej, oraz popularyzowanie zachowań prozdrowotnych.

W 2023 roku pracownicy zawnioskowali o przyznanie wsparcia opiekuna medycznego ds. osób niepełnosprawnych dla 6 nowych osób ↓. Dodatkowo w 10 środowiskach pracownicy socjalni poprosili o wsparcie opiekuna medycznego oraz ocenę sytuacji.

8.4 Praca socjalna jako rozeznanie potrzeb na usługi asystenta rodziny

Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Głównym jego działaniem jest wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego. Asystent rodziny zostaje przyznany na wniosek pracownika socjalnego, wniosek instytucji, lub na mocy postanowienia sądu. Asystent rodziny stale współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami

pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. W sytuacji gdy dojdzie do czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, praca asystenta z rodziną jest kontynuowana. Wtedy zadaniem asystenta staje się praca z rodziną w miejscu zamieszkania przy współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej. **W 2023 roku pracownicy socjalni po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych i przedłożeniu ich do decyzji Dyrektora zainicjowali wsparcie w formie pomocy asystenta rodziny u 20 rodzin.**

8.5 Praca socjalna jako rozeznanie potrzeb na wsparcie psychologa i pedagoga

Pracownicy socjalni rozeznając potrzeby osób korzystających z usług ośrodka wystawili **75 ↑** skierowań na poradnictwo pedagogiczne (co stanowi wzrost o 7% w stosunku do ubiegłego roku) oraz **237 ↑** skierowań na wsparcie psychologiczne (co stanowi wzrost o 27% w stosunku do ubiegłego roku). Narzędzia te są coraz częściej wykorzystywane w celu udzielenia kompleksowego wsparcia dla rodziny i rozpatrywania występujących problemów w rodzinie poprzez multiinterdyscyplinarny zespół pracowników (z wielu dziedzin).

8.6 Praca socjalna jako rozeznanie potrzeb do PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA NA LATA 2014-2020

W 2023 roku Gmina Miejska Rumia po raz kolejny aktywnie uczestniczyła w pozyskaniu żywności dla potrzebujących mieszkańców Rumi w ramach krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym.

Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które m.in. z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie - których dochód nie przekraczał:

- do kwietnia 2023 r. - 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.: 1707 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1320 zł dla osoby w rodzinie).
- od maja 2023 r. - 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. - **1 823,60 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1 410,60 zł** dla osoby w rodzinie.

Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Pomocą żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w roku 2023, w Podprogramie 2021 PLUS zostało objętych 650 osób z terenu gminy Rumia. Na bieżąco kwalifikowano nowe osoby do wsparcia w tej formie w przypadku rezygnacji innych osób. **Łącznie do końca IV kwartału 2023 r. wydano 311 skierowań.**

Dla osób, które ze względów zdrowotnych nie miały możliwości samodzielnego odbioru paczek żywnościowych zorganizowano transport żywności do miejsca zamieszkania. W 2023 r. pierwszy raz po pandemii odbyły się również warsztaty kulinarne przeprowadzone w ramach Działań Towarzyszących, jako jeden z elementów realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-202 Podprogram 2021 PLUS.

Kwalifikowanie osób do pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 PLUS rozpoczęto w lutym 2023. Zakwalifikowano **650** osób do pomocy w tej formie.

W październiku 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej potwierdził Związkowi Stowarzyszeń Banków Żywności w Trójmieście udział Gminy Miejskiej Rumia w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 - 2029 (FEPŻ) Podprogram 2023 poprzez skierowanie do otrzymania pomocy żywnościowej dla **650 osób** potrzebujących na podstawie wystawienia skierowań zgodnie z wytycznymi.

Od listopada 2023 MOPS Rumia podjął działania i rozpoczął kwalifikacje do w/w Programu na rok 2024.

8.7 Praca socjalna skierowana do osób nieaktywnych społecznie i zawodowo. KIEROWANIE DO CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

W ramach aktywizacji osób wskazanych w ustawie o zatrudnieniu socjalnym pracownicy kierowali osoby do Centrum Integracji Społecznej mieszczącego się w Rumi przy ul. Starowiejskiej 46. Centrum Integracji Społecznej pomaga mieszkańcom powrócić na rynek pracy. W Centrum można nabyć lub zmienić kwalifikacje zawodowe. **W roku 2023 do Centrum Integracji Społecznej pracownicy socjalni skierowali 41 osób ↓**. Każdorazowe skierowanie osoby wiązało się z przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego i wypełnieniem kwestionariusza skierowania przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi. Dyrektor tut. Ośrodka kieruje osobę do uczestnictwa w CIS i obejmuje ubezpieczeniem zdrowotnym uczestnika, gdy osoba nie ma innego tytułu do ubezpieczenia. Skierowanie osoby do uczestnictwa w CIS nie jest jednoznaczne z ich zakwalifikowaniem do uczestnictwa. Decyzję w sprawie uczestnictwa w CIS podejmują pracownicy Centrum. Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z pracownikami Centrum Integracji Społecznej celem monitorowania udziału w programie osób skierowanych. W roku 2023 do CIS kierowano również obywateli Ukrainy, którzy poszukiwali zatrudnienia lub przekwalifikowania.

9 WSPARCIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Dla dzieci i rodziny realizowano przede wszystkim:

- Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021 - 2023
- Program „Posiłek w szkole i w domu” – edycja 2023
- Program Asystent Rodziny – edycja 2023
- Projekt Centrum Usług Społecznych Zagórze (świetlica)
- Projekt Klub Integracji Społecznej Zagórze (klub malucha)
- Projekt Rozwój Usług Wsparcia Rodziny (świetlica socjoterapeutyczna)
- Projekt KLUB ZAGÓRZAK (świetlica)
- Projekt RAZEM (świetlica dla dzieci z Ukrainy)
- Poradnictwo specjalistyczne
- Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy

9.1 ASYSTENTURA RODZINY

Rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych były objęte wsparciem asystenta rodzin. Ośrodek zatrudniał w tym celu 5 asystentów. Podczas nadal

panującej w 2022 roku pandemii COVID – 19 asystenci rodziny z zachowaniem reżimu sanitarnego pracowali w środowiskach rodzinnych klientów.

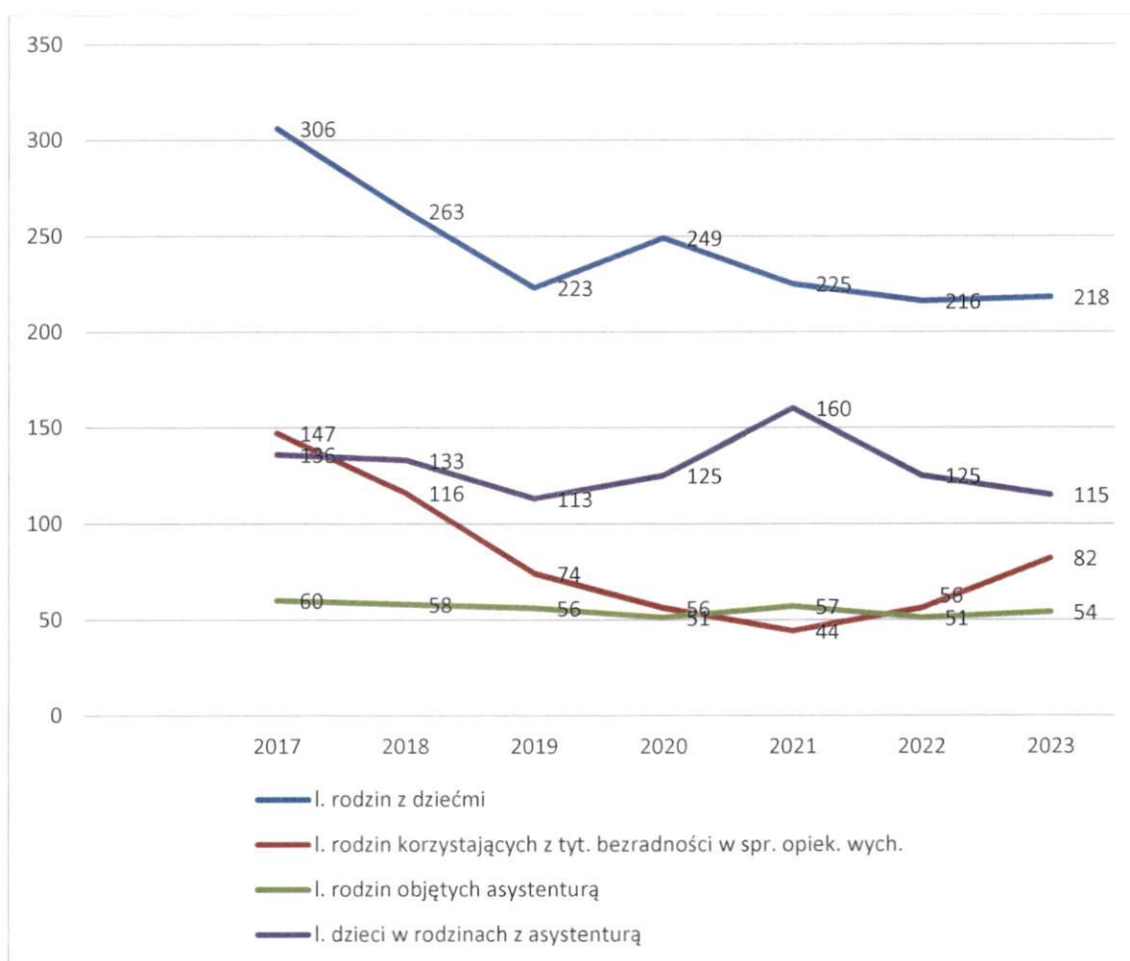
W 2023 roku wsparciem asystenta rodzin było objętych 54 ↑ rodzin, z czego 10 ↑ rodzin zostało zobowiązane do współpracy przez Sąd Rodzinny, a 44 rodzin zdiagnozowanych przez pracowników socjalnych tutaj OPS. W tych rodzinach wychowywało się 115 dzieci z czego 10 dzieci uczęszczało na zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej utworzonej w ramach projektu pn. „Rozwój usług wsparcia rodziny w Gminie Miejskiej Rumia”.

W 2023 roku zakończono współpracę z 16 rodzinami. Wycofano asystenta ze względu na brak współpracy z **14 rodzin**. W **2 rodzinach** osiągnięto zamierzone cele w związku z czym również zakończono współpracę – rodziny te pozostają w 12 miesięcznym monitoringu.

W przypadku **17 rodzin** praca asystentów z rodziną biologiczną miała na celu powrót dzieci z pieczy zastępczej.

Wykres nr 12

Rodziny z dziećmi objęte wsparciem ośrodka

W **2023** roku postanowieniem Sądu Rodzinnego w **16 rodzinach** zamieszkałych na terenie Miasta Rumia zastosowano ograniczenie władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie **32 ↑ dzieci** w pieczy zastępczej. W **2 rodzinach** była prowadzona procedura Niebieskie Karty. Współpracę z asystentem rodziny podjęły **6 rodzin** z czego w 3 zakończono współpracę ze

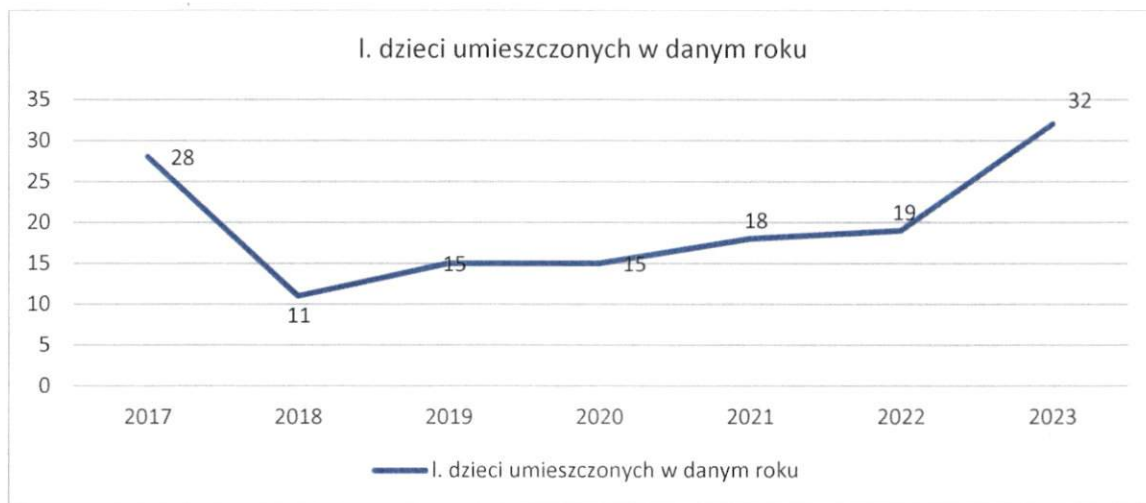
względu na brak efektów (2 rodziny), zmianę miejsca zamieszkania (1 rodzina). W pozostałych 10 rodzinach nie była możliwa współpraca z asystentem ze względu na skomplikowaną sytuację zdrowotną, zmianę miejsca zamieszkania, pobyt w zakładzie karnym bądź odmowę.

Główne dysfunkcje tych rodzin:

- Obniżone bądź brak kompetencji opiekuńczo – wychowawczych
- Niepełnosprawność rodziców, a także dzieci.
- Bezradność
- Choroba alkoholowa
- Bezrobocie
- Ubóstwo

Wykres nr 13

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Tabela nr 15

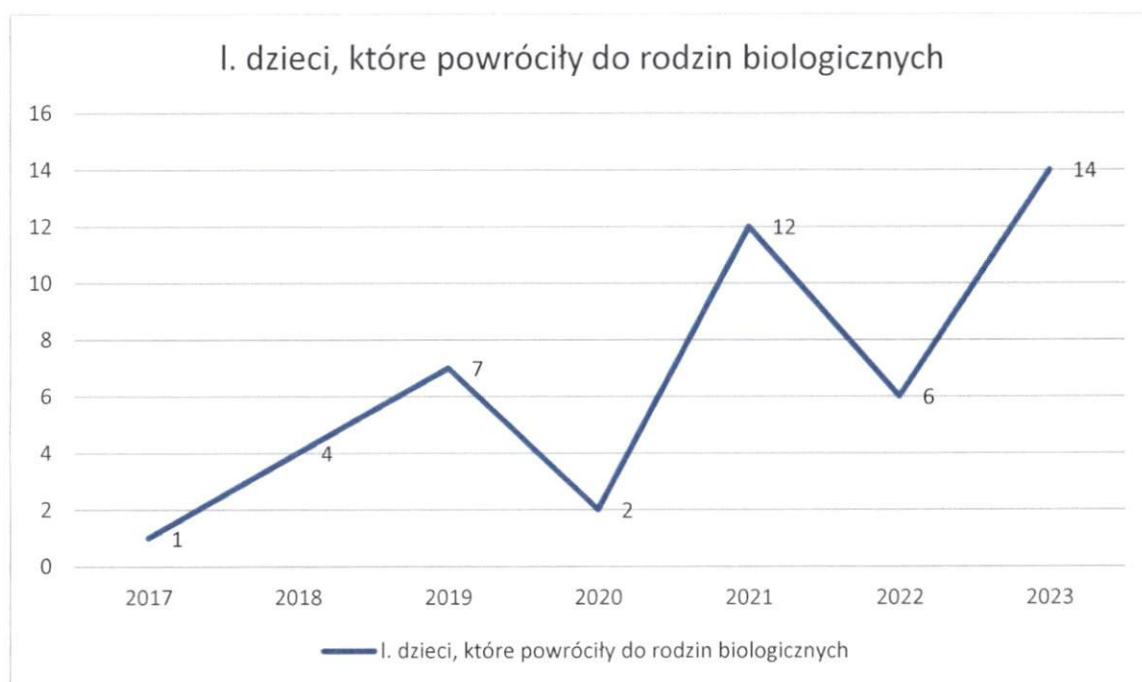
Powody umieszczenia w pieczy na podstawie postanowienia Sądu

Powód	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alkohol i Narkotyki.	13	4	2	5	4	4	5
Niewydolność wychowawcza; zaniechania	8	4	2	4	2	5	18
Porzucenie.	0	0	0	0	0	4	0
Przemoc względem dzieci	2	0	0	3	2	0	5
Śmierć rodzica	0	0	1	0	0	1	0
Dziecko urodzone w pieczy zastępczej	0	0	0	1	0	0	0
Rodzic sam się zrzekł władzy rodzicielskiej.	3	0	0	0	0	0	0

Z wniosku kuratora	2	0	10	0	5	5	2
Rodzic w więzieniu	0	1	0	1	5	0	2
Podejrzenie choroby psychicznej u rodziców, ograniczenie wolności dzieci poprzez przetrzymywanie dzieci w domu.	0	2	0	1	0	0	0
Razem	28	11	15	15	18	19	32

Wykres nr 14

Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych

Powrót dzieci do rodziny biologicznej uzależniony jest od wielu czynników. Największa praca do wykonania spoczywa na rodzicach.

Dziecko może powrócić do rodziny, jeśli:

- ustały przesłanki uzasadniające umieszczenie w pieczy,
- rodzice dają gwarancję bezpiecznego i prawidłowego rozwoju dziecka,
- zapewniają stabilne środowisko wychowawcze,
- chronią dziecko przed krzywdą,
- prawidłowo wypełniają swoje role,
- rodzice ustabilizowali swoją sytuację rodzinną, zawodową, ekonomiczną, zdrowotną,
- dziecko uzyskało pełnoletność i ustaje piecza zastępcza.

W 2023 roku 14 dzieci opuściło pieczę zastępczą z czego 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej objętej wsparciem asystenta rodziny a 13 dzieci ze względu na uzyskanie pełnoletności bądź usamodzielnienie.

9.2 WSPIERANIE RODZINY

Program wspierania rodziny skierowany jest przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Rodzinnie takiej zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania tj. asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny oraz rodzin wspierających.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Praca z rodziną powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę.

Praca z rodziną realizowana jest poprzez:

- wsparcie asystentów rodziny,
- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- terapię i mediacje,
- usługi dla rodzin z dziećmi,
- pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- organizowania spotkań dla rodzin, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

9.3 PRACA Z RODZINĄ

Praca z rodziną - asystentura rodziny

W przypadku, gdy z analizy sytuacji rodziny wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, taki wniosek powinien zostać złożony przez pracownika socjalnego do kierownika

ośrodka. Rola asystenta została określona w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 203 roku wsparciem asystenta rodziny objęto **54 rodzin**, w których wychowywało się **115 dzieci**.

Główne dysfunkcje w tych rodzinach to:

- obniżone kompetencje opiekuńczo – wychowawcze,
- bezradność „życiowa”,
- bierna postawa życiowa,
- dziedziczenie patologicznego stylu życia,
- niepełnosprawność,
- choroba alkoholowa,
- ubóstwo,
- bezrobocie trwałe.

Wnioski:

- w okresie sprawozdawczym do pieczy trafiło 32 dzieci,
- 14 dzieci powróciła do rodzin biologicznych,
- wcześniejsze wprowadzenie usług wspierania rodziny (na etapie pojawiania się trudności opiekuńczo – wychowawczych) a nie dopiero w sytuacji kryzysowej i zagrożenia odbiorem dzieci daje znacznie większe szanse na pokonanie trudności,
- zwiększenie dostępności usługi asystenta, pedagoga, psychologa, opiekuna, skutkuje skróceniem okresu korzystania rodziny z systemu wsparcia, szybciej usamodzielnia rodzinę,
- szybsza i skuteczniejsza interwencja zmniejsza koszty.

Praca z rodziną – konsultacje i poradnictwo rodzinne

Tutejszy Ośrodek realizował zadania ustawowe w formie organizacji poradnictwa rodzinnego.

Praca z rodziną – poradnictwo pedagogiczne

Z poradnictwa pedagogicznego skorzystało 101 osób, odbyły się 324 konsultacje pedagogiczne, w tym wsparcie udzielane w miejscu zamieszkania.

Wsparcie pedagogiczne dotyczyło zazwyczaj:

- zakresów opiekuńczo – wychowawczych,
- tematów trudności szkolno- edukacyjnych
- prowadzenia terapii pedagogicznej
- rozwiązywania problemów z zaburzonymi relacjami w rodzinie,
- pogłębianie relacji i wzmacnianie relacji rodzinnych
- wzmacniania poczucia wartości i sprawczości dzieci i rodziców,
- pomoc w przezwyciężaniu kryzysów życiowych

W konsultacjach uczestniczą zazwyczaj wspólnie rodzic z dzieckiem, czasem całe rodziny. Spotkania te trwają zazwyczaj od godziny do dwóch i pół.

Praca z rodziną – wsparcie psychologiczne

Odbiorcami poradnictwa psychologicznego były osoby zamieszkałe na terenie gminy Rumia, głównie klienci MOPS. Osoby te poszukiwały pomocy w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, takimi jak:

- Wsparcie osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej
- Wsparcie w procesach opiekuńczo – wychowawczych
- Rozwiązywanie problemów w zakresie zaburzonych relacji w rodzinie
- Pomoc w przezwyciężaniu kryzysów życiowych
- Wsparcie w procesie żałoby
- Wsparcie w procesie leczenia przewlekłych chorób somatycznych
- Inne zjawiska zakłócające zdrowe funkcjonowanie osób objętych pomocą

Konsultacje psychologiczne miały charakter spotkań konsultacyjno-poradniczych, diagnostycznych, psychoedukacyjnych. W 2023 roku liczba osób, które skorzystały z tego rodzaju poradnictwa wyniosła 42 osoby, odbyło się 200 konsultacji psychologicznych (w formie spotkań osobistych bądź telefonicznych).

Zakładany czas prowadzonego jednego spotkania wynosi ok. 60 minut. Z uwagi na złożoność problemów klientów, bądź sesje rodzinne (ilość osób) czas ten ulega wydłużeniu, więc ilość konsultacji nie przekłada się bezpośrednio na ilość godzin.

Grupa wsparcia dla rodziców „Dobry Dialog”:

W 2023r. realizowano 14 spotkań o charakterze grupy wsparcia dla rodziców „Dobry Dialog”. Zajęcia były prowadzone w formie spotkań grupowych. Udział w grupie wsparcia polegał na przekazywaniu wiedzy dotyczącej prawidłowych metod wychowawczych, dzieleniu się własnymi doświadczeniami i użytecznymi informacjami oraz udzielaniu sobie wzajemnego wsparcia emocjonalnego. Aktywne uczestnictwo w grupie pomagało w pracy nad sobą, w osobistym rozwoju, a także w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi. Umiejętne zastosowanie nowych umiejętności sprzyjało wzmocnieniu więzi w rodzinie a tym samym przeciwdziało tendencjom sięgania do destrukcyjnych metod radzenia sobie z problemami. W ramach jednego bloku spotkań zorganizowano zajęcia integracyjne z dziećmi wzmacniające bliskie relacje (tworzenie albumów rodzinnych, kalendarzy adwentowych z zadaniami pogłębiającymi więzi). W spotkaniach grupy wsparcia wzięło udział 9 osób oraz dodatkowych 10 osób na spotkaniach rodzinnych.

Praca z rodziną - grupa wsparcia

W 2023 r. działała grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie „MOCdajnia”. Celem funkcjonowania grupy było wzajemne wsparcie jej uczestniczek w przezwyciężaniu życiowych trudności, przejmowaniu kontroli nad własnym życiem oraz budowaniu poczucia własnej wartości, wyjątkowości oraz poczucia siły. Regularne spotkania mają pozwolić na przełamanie społecznej izolacji, poczucia osamotnienia i wstydu u osób doświadczających przemocy. Odbyło się 12 spotkań, w których wzięło udział 5 kobiet.

Praca z rodziną – szkoła dla rodziców

W 2023 r. zrealizowano dwa pełne cykle grupy warsztatowej „Szkoły dla rodziców”. Zakończono także jeden cykl warsztatów „Szkoła dla rodziców” rozpoczęty w roku ubiegłym. Odbyło się 26 spotkań po 3-4 godziny. Głównym celem spotkań było poszerzenie umiejętności rodziców i ich

wiedzy na temat skutecznych metod wychowawczych, przyczyniających się do polepszenia relacji rodzic – dziecko, a tym samym zmniejszenia niepożądanych zachowań ich dzieci. W spotkaniach wzięło udział 32 osoby.

Praca z rodziną – praca socjalna

Praca socjalna świadczona była na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji życiowej. Celem pracy socjalnej było umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych w jakich się znajdują.

W większości sytuacji celem pracy socjalnej jest wywołanie zmiany - pracownicy socjalni wspierają osoby lub rodziny w procesie wprowadzania zmian w ich życiu lub ułatwiają dostęp do usług, które te zmiany mają umożliwić. W praktyce jednak, dość często pomimo podejmowanych wysiłków, wiele osób i rodzin przejawia niechęć, bierność, a ich sytuacja i sposób funkcjonowania, mimo różnorodności podejmowanych działań, zaproponowanych usług, form wsparcia, nie ulega zmianie.

Dlatego rodzaj i zakres działań uzależniony jest m.in. od cech indywidualnych osób lub rodzin. W zależności od sytuacji, rola pracownika w realizacji działań może być różna:

- w przypadku osób samodzielnych, posiadających zasoby i możliwości, działania pracownika ograniczają się w zasadzie do wskazywania uprawnień, z jakich może ona skorzystać, możliwości i szans rozwiązania problemu – w planie działania określone zostają w głównej mierze zadania dla osoby lub rodziny i praca socjalna jest krótkotrwała,
- w przypadku osób nieposiadających zasobów i możliwości, które nie mogą lub mogą w bardzo ograniczonym zakresie podejmować działania w celu zmiany swojej sytuacji, np. osoby przewlekle chore, głównym realizatorem działań określonych w planie będzie pracownik socjalny, lub inne osoby mogące wspierać osobę;
- w przypadku rodzin mających trudności w wykorzystaniu posiadanych zasobów, o niskich umiejętnościach rozwiązywania problemów, działania powinny być długotrwałe, rozpisane w czasie i dotyczyć zarówno osoby lub rodziny, jak i pracownika socjalnego, a w szczególnie uzasadnionych okolicznościach także asystenta rodziny.

Liczba rodzin, które skorzystały w 2023 roku z pracy socjalnej wyniosła 687 tj. 1318 osób. Wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało 299 rodzin tj. 632 osób ↑ (wzrost w stosunku 2022 r.).

9.4 POMOC W OPIECE I WYCHOWANIU

Pomoc w opiece i wychowaniu realizowana jest poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Placówka może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej (koła zainteresowań, kluby i ogniska wychowawcze),
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej organizowanej przez wychowawców.

9.4.1 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO – ŚWIETLICA ZAGÓRZANKA W KIS

Od lipca 2023 rozpoczęła zajęcia Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Zagórzanka” funkcjonuje przy Klubie Integracji Społecznej w Rumi jako trwałość projektu „Centrum Usług Społecznych” realizowanego przez Gminę Miejską Rumia w latach 2018 – 2023. Po zakończeniu w/w projektu finansowanie działań zapewniła decyzja Burmistrza Miasta Rumi o powołaniu Placówki Wsparcia Dziennego (uchwała Nr LII.701.2023 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30.03.2023 r.) i włączeniu realizowanych przez nią działań do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023. Na prowadzenie PWD przyznano środki w wysokości 204 393,00 zł.

Celem powołania Placówki Wsparcia Dziennego „Świetlica Zagórzanka” było wspieranie rodzin z terenu Gminy Miejskiej Rumia przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizację zajęć dla dzieci w wieku 5-18 lat. Dzieci spotykają się w świetlicy w podziale na dwie 10-osobowe grupy (z uwzględnieniem wieku dzieci). Zajęcia dla każdej z grup odbywają się dwa dni w tygodniu w godzinach od 15:00 do 18:00. W okresach wolnych od zajęć dydaktycznych w placówkach edukacyjnych (wakacje, ferie) w Świetlicy odbywają się zajęcia w godzinach przedpołudniowych, dostosowanych do potrzeb

Ponadto pracownicy placówki organizują spotkania indywidualne z rodzicami, mające na celu omawianie bieżącej sytuacji rodzin i występujących w nich trudności i problemów (tzw. zespoły monitorujące). Celem spotkań jest szukanie rozwiązań i wzmacnianie silnych stron wszystkich członków rodziny z nastawieniem na wykorzystanie posiadanego przez nich potencjału. Personel placówki (wychowawca, pracownik socjalny, kierownik) ściśle współpracuje ze specjalistami MOPS – psychologami, pedagogami, psychotraumatologiem i terapeutą ds. uzależnień oferując rodzinom konsultacje indywidualne i zajęcia warsztatowe mające na celu poprawę funkcjonowania i wzrost kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców. Pracownik socjalny wspiera rodzinę wykorzystując różnorodne narzędzia pracy socjalnej.

Cyklicznie organizowane są również okolicznościowe zajęcia warsztatowe dla rodzin, np.: dekorowanie pierniczków, rodzinna sesja fotograficzna, rodzinne kalendarze adwentowe, świąteczne spotkanie Mikołajkowe itp. Celem spotkań rodzinnych jest wzmacnianie więzi i czerpanie prawidłowych wzorców zachowań wychowawczych, nauka spędzania wspólnego czasu, zabawa i relaks.

Świetlica Zagórzanka to miejsce, które zapewnia swoim podopiecznym wszechstronne wsparcie, począwszy od zaspokajania podstawowych potrzeb takich jak opieka, bezpieczeństwo i wyżywienie, poprzez pomoc w nauce, wsparcie emocjonalne w trudnych sytuacjach, aż po ciekawe zajęcia rozwojowe. Wykwalifikowana kadra placówki (wraz z pozyskanymi wolontariuszami) organizuje aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez zabawy rekreacyjno-sportowe, a także dba o rozwój zainteresowań, talentów, predyspozycji i pasji dzieci poprzez prowadzenie zajęć muzycznych, teatralnych, fotograficznych, kulinarnych, plastycznych itp.

Działalność Placówki Wsparcia Dziennego w 2023 roku

- W okresie od kwietnia do końca czerwca trwały prace nad powołaniem do życia PWD – zwrócono się z wnioskami o przeprowadzenie niezbędnych ekspertyz i uzyskano pozytywne opinie od wymaganych ustawą organów (Straż Pożarna, Sanepid) w sprawie dostosowania budynku i dopuszczenia do prowadzenia zajęć z dziećmi. Opracowano

wymaganą dokumentację i uchwalono Zarządzeniem Dyrektora MOPS Regulamin Placówki. Dokonano również niezbędnych zakupów wyposażenia placówki (mebli, artykułów AGD, zastawy stołowej, wyposażenia kuchni, materiałów dekoracyjnych itp.) oraz materiałów dydaktycznych (gry planszowe, gry edukacyjne, książki, zabawki, stół do piłkarzyków, sprzęt sportowy), oraz plastyczno – kreatywnych niezbędnych do przeprowadzania zajęć z dziećmi. Wszystkich zakupów dokonano z zachowaniem obowiązujących w MOPS Rumia procedur z zakresu prawa zamówień publicznych.

- Od czerwca rozpoczęto rekrutację wychowanków placówki. PWD obejmuje swoją działalnością wszystkie rodziny zamieszkujące teren Gminy Miejskiej Rumia, lecz ze względu na swoje usytuowanie (bliskość osiedla Kombatantów), faktycznymi odbiorcami jej działań są głównie mieszkańcy dzielnicy Zagórze. Doświadczenie pokazało, że dzieci z innych dzielnic miasta korzystają z innych placówek (np. świetlicy socjoterapeutycznej w Rumi Janowo) bliższych swojemu miejscu zamieszkania.
- Od początku lipca rozpoczęły się zajęcia wakacyjne w „Świetlicy Zagórzanka”. W okresie lipiec – sierpień dzieci brały udział w licznych wycieczkach (m. in. LemurPark, JumpCity, Papugarnia, Experyment, DinoPark Malbork, ognisko nad jeziorem), warsztatach (m.in. krawieckich, wyrobu pizzy) organizowały przedstawienia teatralne i koncert dla rodziców, rywalizowały w zawodach sportowych, zostały przeszkolone z zakresu i pomocy, itp.
- Od września rozpoczął się „szkolny tryb” funkcjonowania świetlicy – dni uczestnictwa dzieci w zajęciach dostosowano do planów zajęć szkolnych w sposób umożliwiający ich maksymalną frekwencję. Grupa młodszych dzieci uczęszcza do świetlicy we wtorki i środy, natomiast starsze dzieci przychodzą w czwartki i piątki. Często zdarza się łączyć grupy, aby uczyć dzieci współpracy i budowania relacji rówieśniczych. W każdym miesiącu odbywa się przyjęcie urodzinowe, na którym świętowane są urodziny dzieci urodzonych w danym miesiącu.
- W okresie od września do końca grudnia zorganizowano dla podopiecznych następujące warsztaty / eventy:
  - warsztaty kulinarne (pogadanka edukacyjna o zdrowym odżywianiu połączona z przygotowaniem zdrowych przekąsek i koktajli)
  - warsztaty fotograficzne (nauka pracy z aparatem/telefonem, nauka doboru światła i tła, pozowanie)
  - rodzinna sesja fotograficzna
  - spotkanie Halloween’owe (lanie wosku, wróżby)
  - warsztaty rodzinnej dekoracji pierniczek świątecznych
  - Mikołajki
  - Spotkanie z Gwiazdorem (każde dziecko otrzymało paczkę świąteczną o wartości 200 zł).

Placówka Wsparcia Dziennego dokłada starań, aby stać się miejscem rozpoznawalnym, w związku z czym pracujemy nad budową kanałów informacyjno – promocyjnych takich jak strona internetowa i profile w socialmediach.

Staramy się również pozyskiwać wolontariuszy wspomagających personel w opiece nad dziećmi i w rozwoju ich pasji. Krzewienie idei wolontariatu i korzyści z niego płynących jest jednym z dodatkowych zadań placówki. Chcemy przekonywać ludzi, że bezinteresowna pomoc i wsparcie

drugiego człowieka - szczególnie dziecka - może być źródłem ogromnej satysfakcji i napędem do samorozwoju.

Na działalność Palcówki Wsparcia Dziennego w 2023 roku wydatkowano kwotę: 169 694,90 PLN.

9.4.2 KLUB ZAGÓRZAK

Pomoc w opiece i wychowaniu realizowana jest również w Klubie ZAGÓRZAK, w którym od 25 lat prowadzone są zajęcia integracyjno – sportowe dla dzieci i młodzieży. Wychowawcą i pomysłodawcą klubu Zagórzak jest Pan Tadeusz Odowski oraz Pani Marzena Adamiak. Zajęcia finansowane są z funduszu alkoholowego. W ramach profilaktyki wychowawczej wśród młodzieży trudnej z Gminy Miejskiej Rumia, prowadzono zajęcia klubowe i sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z osiedla Szmelta i okolic. Zajęcia tzw. Klubu Zagórzak prowadzone były przez wykwalifikowanych opiekunów Pana Tadeusza Odowskiego i Panią Marzenę Adamiak.

Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 17:00-19:00 oraz soboty w godzinach 10:30-16:00 w lokalu przy ul. Sobieskiego 10 w Rumi, lub/i boisku przy Powiatowym Zespole Kształcenia Specjalnego w Wejherowie Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rumi Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Sabata 12 lub/i Krytej Pływalni w Rumi, przy ul. Rodziewiczówny 8. Ponadto opiekunowie udzielali pomocy w odrabianiu lekcji osobom uczestniczącym w zajęciach od poniedziałku do piątku w godzinach 16:00-17:00 w lokalu przy ul. Sobieskiego 10 w Rumi. W 2023 r. zajęcia odbywały się w okresie od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia. W miesiącach letnich wakacji zajęcia finansowane były w ramach Akcji Lato prowadzonej przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rumi.

W zajęciach regularnie brało udział ok. 25 dzieci, które dzięki pełnemu zaangażowaniu opiekunów i proponowanych przez nich zajęć chętnie uczestniczyły w bogatej ofercie zajęć sportowych i artystycznych, a także wielu akcjach charytatywnych, zawodach sportowych, konkursach plastycznych i akcjach miejskich, także tych odbywających się poza godzinami zajęć. W efekcie czego dzieci spędzały czas w przyjaznym gronie i pozytywnej atmosferze.

W 2023 r. na utrzymanie i wynagrodzenia opiekunów Klubu Zagórzak przeznaczono kwotę 101 380 zł.

9.4.3 PROJEKT RAZEM PRZY KIS

Projekt wspierający rodziny z dziećmi pochodzące z Ukrainy, które osiedliły się w Rumi. Rodziny te, wymagają wsparcia w formie dalszej nauki języka polskiego, integracji społecznej oraz wsparcia w opiece i wychowaniu dzieci. W związku z tym, ośrodek realizuje wspólnie projekt RAZEM. W ramach projektu prowadzone są różne działania i aktywności, przede wszystkim KLUB MALUCHA. W klubie dzieci i młodzież ukraińska uczą się, odrabiają lekcje, integrują z dziećmi z rodzin polskich. Organizowane są różne spotkania okolicznościowe, świąteczne, wymiana doświadczeń. Klub Malucha prowadzony jest przez wolontariuszki z Ukrainy, babcie, mamy.

9.4.4 PROJEKT ROZWÓJ USŁUG WSPARCIA RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ RUMIA. PROJEKT REALIZOWANY W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2014 – 2020. PROJEKT REALIZOWANY W RAMACH DZIAŁANIA 06.02. USŁUGI SPOŁECZNE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020 PODDZIAŁANIE 06.02.02. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH.

W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do konkursu na realizację zadania. W roku 2020 podpisaliśmy umowę o dofinansowanie unijne z urzędem Marszałkowskim i **otrzymaliśmy na realizację zadania 2 827 690 zł.**

Wartość projektu wynosi 2 827 690,00 zł, w tym dofinansowanie na poziomie 95% kosztów kwalifikowanych tj. 2 686 305,50 zł. Wkład własny projektu stanowi 5% wartości i wynosi 141 384,50 zł. Projekt realizowany jest w Partnerstwie z Fundacją Dla Was. W 2021 roku rozliczyliśmy kwotę 528 602,14.

W roku 2023 w miesiącu wrześniu zakończono realizację projektu i rozpoczęto działania związane z utrzymaniem trwałości wskaźników.

W ramach kontynuacji projektu funkcjonowała Placówka wsparcia dziennego typu socjoterapeutycznego. W omawianym roku sprawozdawczym 2023 r. w placówce zatrudnionych było 3 wychowawców oraz kierownik świetlicy. Wychowawcy świetlicy zapewnili podopiecznym placówki pomoc w nauce, organizowanie dzieciom czasu wolnego oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, rozwój umiejętności interpersonalnych poprzez organizację zajęć dodatkowych. W 2023 r. kontynuowano również spotkania z psychologiem.

W okresie letnim zorganizowano dwa pikniki rodzinne, a w dniu 01.09.2023 odbył się festyn „Happy Ending Festival”. Ponadto zrealizowane były wyjścia integracyjne do kina oraz Gdańskiego Centrum Filmowego. W projekcie rozliczono jako wkład własny pracę wolontariuszy, pomagających na co dzień w funkcjonowaniu świetlicy socjoterapeutycznej.

Ponadto podopieczni Centrum Wsparcia Rodziny korzystali w 2023 r. z dodatkowego wsparcia w ramach warsztatów ekologicznych, malarskich, zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zajęć terapeutycznych, zajęć z Fit Latino, zajęć „Kolorowa Ortografia”, zajęć fotograficznych, zajęć z programowania, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych, jak również wsparcia psychologa. Rodzice wzięli udział w spotkaniach tematycznych w ramach "Szkoła dla Rodziców i Wychowawców", jak również w warsztatach kreatywnych dotyczących organizacji czasu wolnego (m.in. w postaci kursu tańca i zajęć Tai-Chi).

Sprawozdanie z działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej funkcjonującej przy ul. Pomorska 11 w Rumi. W okresie realizacji zadania publicznego osiągnięto następujące wskaźniki:

- Zapewniono wsparcie rodzinie poprzez objęcie dzieci i młodzieży opieką i wychowaniem przez placówkę, w dni robocze od poniedziałku do piątku- na podstawie dziennika zajęć, list obecności.
- Zapewniono uczęszczającym do placówki dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie poprzez organizację zajęć mających na celu: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwijanie umiejętności- konspekt zajęć, listy obecności z udziałem np. warsztatów oraz wsparcia psychologa.

- Działania na rzecz profilaktyki z zakresu uzależnień, przeprowadzono warsztaty- na podstawie list obecności.
- Zwiększenie świadomości u dzieci w dziedzinie prowadzenia zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów i używek- warsztat, listy obecności.
- Zapewniono posiłki
- Udzielono wsparcia i wzmocnienia własnych wartości m.in. poprzez zajęcia z psychologiem- listy obecności.
- Zorganizowano wydarzenia integrujące dzieci oraz rodzinę- spotkanie wigilijne, wyjście na shushi, wspólne gotowanie- zdjęcia.

Świetlica socjoterapeutyczna jako kontynuacja działań w projekcie funkcjonowała przez dwa miesiące od poniedziałku do piątku w wymiarze minimum 5h dziennie. Stworzono dwa konspekty realizacji działań na świetlicy wraz z zajęciami. Kierownik wraz z kadrami utworzył miesięczny harmonogram pracy. Każdego dnia wychowawcy oraz animatorzy realizowali zajęcia: pomoc w nauce zabawa oraz rozwój pasji, poznawanie nowych technik plastycznych, działanie na rzecz profilaktyki uzależnień, wspólne gotowanie oraz dbanie o przestrzeń przeznaczoną na funkcjonowanie świetlicy. Podczas wspólnego spędzania czasu dzieci uczyły się dzielenia, współpracy oraz rywalizacji w postaci wykorzystywania gier planszowych. Przygotowywane posiłki wspólne opierały się na zdrowych składnikach. Ponadto wsparcie zostało udzielone przez psychologa dla dzieci oraz ich rodziców w wymiarze 160h na dwa miesiące: zajęcia m.in. TUS, TZA, resocjalizacja. Zajęcia animacyjne, opierały się na wykorzystaniu zaplecza gier oraz innych narzędzi animacyjnych, które pozwalały na zaciskanie więzi, wspólnych celów oraz poznawanie swoich słabych oraz mocnych stron. Wykorzystano również materiały plastyczne do pracowania nad zdolnościami manualnymi dzieci uczęszczających do świetlicy. Warsztaty profilaktyczne- poruszono tam najważniejsze tematy oraz sposoby radzenia sobie dziecka/rodzica w przypadku rodzin dotkniętych uzależnieniami. Przekazano najważniejsze instytucje działające w rejonie z zakresu pomocy w trudnych sytuacjach życiowych. Zwrócono uwagę na najważniejszych aspekty, czyli niepowielanie schematów, które są widoczne w rodzinach przeżywających trudności wychowawcze. Ponadto w czasie realizacji projektu zorganizowano inne warsztaty: interpersonalne, które stawiały za cel poprawę funkcjonowania w otaczającym nas społeczeństwie oraz jego wyzwaniom. Warsztaty poznawcze: miały na celu poznanie siebie, własnych emocji, postaw i reakcji na sytuacje życia codziennego np. związanymi z życiem w szkole. Warsztaty pedagogiczne: nauczenie radzenia sobie z własnymi słabościami, sposoby na zredukowanie stresu, agresji i innych emocji, które powodują niewłaściwe zachowania względem siebie, rodziny oraz najbliższych. Poruszono również tematykę uprzedzeń, dyskryminacji i konfliktów rówieśników. Wydarzenia integracyjne: wspólne gotowanie, wspólne wyjście na shushi oraz wigilia rodzinna, która była zwieńczeniem realizacji projektu oraz miłym akcentem integrującym. Ze względu na realizację projektu warsztaty pedagogiczne oraz profilaktyczne zostały zwiększone o dodatkowe 5h na każde z nich. Realizacja ich okazała się być konieczna ze względu na potrzebę dzieci, które zaangażowały się w te działania, a przewidziane godziny w ofercie pozwoliły poruszyć minimalną treść w tak dużym obszarze.

Na działalność Świetlicy Socjoterapeutycznej w 2023 roku wydatkowano kwotę: 180 000 PLN

10 WSPARCIE OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI

Sytuacja osób będących w kryzysie bezdomności jest zazwyczaj wieloproblemowa. Wśród najczęściej występujących trudności można wymienić:

- brak stałego miejsca zamieszkania
- uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
- bezrobocie
- brak stałego dochodu
- długotrwała choroba
- niepełnosprawność
- konflikt w rodzinie
- opuszczenie Zakładu Karnego.

Bieżąca praca z tą grupą i na jej rzecz to przede wszystkim działania zmierzające do zaspokojenia najbardziej elementarnych potrzeb życiowych:

- zabezpieczenie ciepłego posiłku,
- zabezpieczenie miejsca w schroniskach,
- pomoc w uzyskaniu zabezpieczenia społecznego, w tym pomocy społecznej,
- zabezpieczenie pomocy finansowej na żywność,
- pomoc psychologiczna,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- pomoc w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- pomoc w uzyskaniu prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych,
- wskazania osobie bezdomnej możliwości uzyskania pomocy prawnej.
- lustracji miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne,
- współpracy i koordynacji działań służb miejskich na rzecz osób bezdomnych.

W 2023 roku 60 ↑ osób w kryzysie bezdomności zostało objętych wsparciem w formie schroniska, schroniska z usługami opiekuńczymi lub noclegowni. Liczba osób bezdomnych na terenie gminy zależy od wielu czynników. W roku 2023 nastąpił wzrost liczby osób bezdomnych wymagających usług opiekuńczych i skierowania do DPS. Prowadzony tryb życia, długotrwałe, nieleczone choroby, uzależnienia, dramatyczne zaniedbania higieniczne powodują pogarszanie się stanu zdrowia i konieczność sprawowania usług.

Wykres nr 15

MOPS Rumia na bieżąco przekazywał Klientom informacje o miejscach wydawania posiłków i odzieży dla osób jej potrzebujących.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje w zakresie wsparcia dla osób w **kryzysie bezdomności z „Wioską Dobra”**, w której wolontariusze w każdą środę i każdą niedzielę wydają potrzebującym ciepły posiłek, a także o **Fundacji „Z potrzeby Serca”**, która prowadzi „Bożą Przystań” gdzie bezdomni mogą zadbać o potrzeby higieniczne, zaopatrzenie ran, wypranie bądź wymianę odzieży, strzyżenie, drobny poczęstunek i ciepłą odzież. Dodatkowo na terenie Rumi, od listopada 2023 r., **funkcjonuje ogrzewalnia** dla osób w kryzysie bezdomności. Ogrzewalnia czynna jest w godzinach od 19:00-7:00 i może w niej przebywać max. 10 osób. Skorzystanie z tej formy pomocy nie wymaga żadnego skierowania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi rozpowszechniał na bieżąco informacje dot. danych kontaktowych, gdzie osoby mogą zgłaszać sytuacje kryzysowe związane z zagrożeniem życia i zdrowia mieszkańców oraz potrzebę pomocy osobom bezdomnym i potrzebującym, z jakiej pomocy mogą skorzystać osoby potrzebujące oraz informacje na temat komórki interwencyjnej o nazwie CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO WOJEWODY, która pełni całodobowy dyżur pod numerem alarmowo-interwencyjnym 987.

W trakcie roku pracownicy MOPS Rumia podjęli szereg działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności min. organizowali różnego rodzaju zbiórki na rzeczy dla osób potrzebujących, zorganizowali akcję kartek świątecznych dla osób w kryzysie bezdomności. W październiku 2023 z okazji „Międzynarodowego Dnia Ubóstwa” pracownicy socjalni MOPS zorganizowali paczki żywnościowe dla osób w kryzysie bezdomności.

11 WSPARCIE OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I ZAWODOWYM . CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ – WAŻNE NARZĘDZIE AKTYWIZACJI

W ramach aktywizacji osób wskazanych w ustawie o zatrudnieniu socjalnym pracownicy kierowali osoby do Centrum Integracji Społecznej mieszczącego się w Rumi przy ul. Starowiejskiej 46. Centrum Integracji Społecznej pomaga mieszkańcom powrócić na rynek pracy. W Centrum można nabyć lub zmienić kwalifikacje zawodowe. **W roku 2023 do Centrum Integracji Społecznej pracownicy socjalni skierowali 41 osób ↓, w tym 11 ↓ obywateli Ukrainy.** Każdorazowe skierowanie osoby wiązało się z przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego i wypełnieniem kwestionariusza skierowania przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi. Dyrektor tut. Ośrodka kieruje osobę do uczestnictwa w CIS i obejmuje ubezpieczeniem zdrowotnym uczestnika, gdy osoba nie ma innego tytułu do ubezpieczenia. Skierowanie osoby do uczestnictwa w CIS nie jest jednoznaczne z ich zakwalifikowaniem do uczestnictwa. Decyzję w sprawie uczestnictwa w CIS podejmują pracownicy Centrum. Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z pracownikami Centrum Integracji Społecznej celem monitorowania udziału w programie osób skierowanych.

W ostatnich latach można zauważyć spadek liczby osób bezrobotnych długotrwale korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka. Sytuacja ta ulega zmianie z uwagi na pojawianie się nowych narzędzi, mających na celu aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Osoby dotknięte wykluczeniem społecznym bardzo często potrzebują pomocy w podjęciu aktywności w tej sferze życia. Wsparcie tej grupy klientów jest ściśle związane z realizacją ustaleń wynikających ze współpracy pomiędzy klientem a pracownikiem socjalnym. Pracownicy socjalni w zależności od sytuacji i potrzeb osób w zindywidualizowany sposób wspierają osoby w podjęciu aktywizacji społeczno – zawodowej. Osoby niepodejmujące zatrudnienia, a mogące je podjąć są m.in. kierowane do Powiatowego Urzędu Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Punktu

Pośrednictwa Pracy. Klienci Ośrodka są także kierowani bezpośrednio do zakładów pracy gdy tutaj. Ośrodek jest w posiadaniu informacji dotyczącej wolnych miejsc pracy w danym zakładzie. Podjęcie zatrudnienia i pozostanie aktywnym na rynku pracy zależy natomiast przede wszystkim od zaangażowania osoby w zakresie poprawy własnej sytuacji życiowej mającej bezpośredni związek z aktywizacją zawodową.

12 KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „ZAGÓRZE” W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W RUMI

Klub Integracji Społecznej w Rumi jest przedsiębiorstwem społecznym (w rozumieniu ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, Dz.U. poz. 1812), funkcjonującym jako trwałość projektu unijnego „Klub Integracji Społecznej ZAGÓRZE” (projekt realizowany przez Gminę Miejską Rumia/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 6.1.2 Aktywizacja społeczno - zawodowa - mechanizm ZIT) w latach 2018-2023. Po zakończeniu w/w projektu finansowanie działań Klubu Integracji Społecznej zapewniła decyzja Burmistrza Miasta Rumi o włączeniu KIS do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023. Na prowadzenie KIS przyznano środki w wysokości 180 000,00 zł.

Podstawą działania Klubu jest Ustawa o zatrudnieniu socjalnym. Klub Integracji Społecznej funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizując swoje statutowe cele, współpracując z podmiotami ekonomii społecznej, jednostkami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami. Celem działalności Klubu Integracji Społecznej jest świadczenie usług służących reintegracji społecznej i zawodowej osobom długotrwale bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo, bezdomnym, osobom z niepełnosprawnościami, uzależnionym od alkoholu i substancji psychoaktywnych, chorym psychicznie, zwalnianym z zakładów karnych oraz uchodźcom. Podstawowym zadaniem KIS jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz prowadzenie długofalowych i wszechstronnych działań mających na celu przygotowanie tych osób do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Działalność Klubu Integracji Społecznej w 2023 roku:

1. Reintegracja społeczna i zawodowa polegająca na:
  - prowadzeniu poradnictwa psychologicznego (konsultacje psychologiczne), prawnego i zawodowego (doradca zawodowy),
  - organizowaniu zadań o charakterze terapeutycznym (grupy wsparcia) i edukacyjnym (warsztaty kompetencji społecznych, warsztaty aktywizacji zawodowej)
  - prowadzeniu działalności samopomocowej w zakresie zwiększenia aktywności społecznej i korzystania z dostępnej infrastruktury (praca indywidualna z pracownikiem socjalnym, opracowanie i realizacja programów pomocowych),
  - integracja lokalnej społeczności (organizacja spotkań informacyjnych i edukacyjnych), w tym szerokie wsparcie dla społeczności ukraińskiej (cykliczne spotkania z przedstawicielami UM i MOPS, kurs nauki języka polskiego, konsultacje psychologiczne w języku ukraińskim),

- usługi społeczne wspierające rodziny przeżywające kryzysy bądź wykazujące trudności opiekuńczo - wychowawcze (Cykl warsztatów „Szkoła dla Rodziców”, doradztwo psychologiczne),
- współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie realizacji działań wynikających z procesu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników Klubu m.in. współpraca z rumskim Centrum Integracji Społecznej, udział w Targach Pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie, spotkania konsultacyjne w ramach Tygodnia Przedsiębiorczości i Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Klub Integracji Społecznej stanowi zaplecze lokalowe do organizacji wszelkiego rodzaju spotkań szkoleniowych, edukacyjnych i okolicznościowych realizowanych w ramach działalności Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej. Odbývają się tu między innymi cykliczne sesje superwizji pracy socjalnej oraz psychologicznej, a także szkolenia i warsztaty dla pracowników.

Ponadto we współpracy z Powiatem Wejherowskim w KIS Rumia od poniedziałku do piątku działa Punkt udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w którym mieszkańcy miasta uzyskują wsparcie w zakresie przysługujących im uprawnień i obowiązków w obowiązującym stanie prawnym.

Na działalność Klubu Integracji Społecznej w 2023 roku wydatkowano kwotę: 139 225,18 PLN.

13 PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA NA LATA 2014-2020

W 2023 roku Gmina Miejska Rumia po raz kolejny aktywnie uczestniczyła w pozyskaniu żywności dla potrzebujących mieszkańców Rumi w ramach krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym.

Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które m.in. z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie - których dochód nie przekraczał:

- do kwietnia 2023 r. - 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.: 1707 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1320 zł dla osoby w rodzinie).
- od maja 2023 r. - 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. - **1 823,60 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1 410,60 zł** dla osoby w rodzinie.

Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Pomocą żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w roku 2023, w Podprogramie 2021 PLUS zostało objętych 650 osób z terenu gminy Rumia. Na bieżąco kwalifikowano nowe osoby do wsparcia w tej formie w przypadku rezygnacji innych osób. **Łącznie do końca IV kwartału 2023 r. wydano 311 skierowań.**

Dla osób, które ze względów zdrowotnych nie miały możliwości samodzielnego odbioru paczek żywnościowych zorganizowano transport żywności do miejsca zamieszkania.

W 2023 r. pierwszy raz po pandemii odbyły się również warsztaty kulinarne przeprowadzone w ramach Działań Towarzyszących, jako jeden z elementów realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-202 Podprogram 2021 PLUS.

Kwalifikowanie osób do pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 PLUS rozpoczęto w lutym 2023. Zakwalifikowano **650** osób do pomocy w tej formie.

W październiku 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej potwierdził Związkowi Stowarzyszeń Banków Żywności w Trójmieście udział Gminy Miejskiej Rumia w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 - 2029 (FEPŻ) Podprogram 2023 poprzez skierowanie do otrzymania pomocy żywnościowej dla **650 osób** potrzebujących na podstawie wystawienia skierowań zgodnie z wytycznymi.

Od listopada 2023 MOPS Rumia podjął działania i rozpoczął kwalifikacje do w/w Programu na rok 2024.

14. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowi załącznik do Uchwały Nr XXVII/384/2021 Rady Miejskiej Rumi z dnia 25 marca 2021 roku.

Nadrzędnym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Miejskiej Rumia na lata 2021-2025 jest ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków jej stosowania poprzez tworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy. Cel ten realizowany jest poprzez poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez systematyczne diagnozowanie problemu, dostępność pomocy dla ofiar przemocy oraz zwiększenie świadomości lokalnej społeczności. Założenia zawarte w programie możliwe są do zrealizowania dzięki współpracy instytucji, organizacji pozarządowych i służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program wskazuje również przewidywane efekty i źródła finansowania.

14.1 FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 finansowany jest ze środków własnych Gminy Miejskiej Rumia. Zadania finansowane i realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 424) między innymi też z przeznaczeniem na obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Rumi. Środki, o których mowa uwzględnił plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi. W 2023 roku wydatki na ten cel wyniosły **83 207,97 zł**. W ramach tych środków sfinansowano:

- Wynagrodzenie dla kierownika i sekretarza Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z pochodnymi oraz odpisem na ZFŚS w kwocie 81 403,22 zł,
- Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego w kwocie 1 804,75 zł.

14.2 ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W 2023 r. nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy wpłynęła diametralnie na dotychczasową działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 535) nakładająca na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek dokonania zmian w funkcjonowaniu zespołów interdyscyplinarnych.

Do dnia 22 czerwca 2023 r. funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany zarządzeniem nr 1589/319/2022 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 26 września 2022 r., zmieniony zarządzeniem nr 1670/400/2022 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 1 grudnia 2022 roku. Zarządzenie to straciło moc w związku z zarządzeniem nr 1851/94/2023 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 16 marca 2023 roku wraz z którym powołano nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie obradował na dwóch posiedzeniach, które odbyły się w dniach: 20.03.2023 r. oraz 26.06.2023 r. Podczas spotkań omawiano bieżące sprawy związane z pracą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, podsumowano i omówiono plan pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, dokonano wyboru nowego Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego, przedstawiono informacje o funkcjonowaniu i działaniach podejmowanych przez instytucje współpracujące z Zespołem Interdyscyplinarnym za I kwartał 2023 r.

Członkowie ZI oraz pracownicy biorący udział w grupach roboczych/grupach diagnostyczno – pomocowych podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności poprzez udział w szkoleniach, superwizji, konferencjach.

14.3 PROCEDURA NIEBIESKIE KARTY

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

W 2023 roku wszczęto 96 procedur „Niebieskie Karty” w tym założonych przez przedstawicieli:

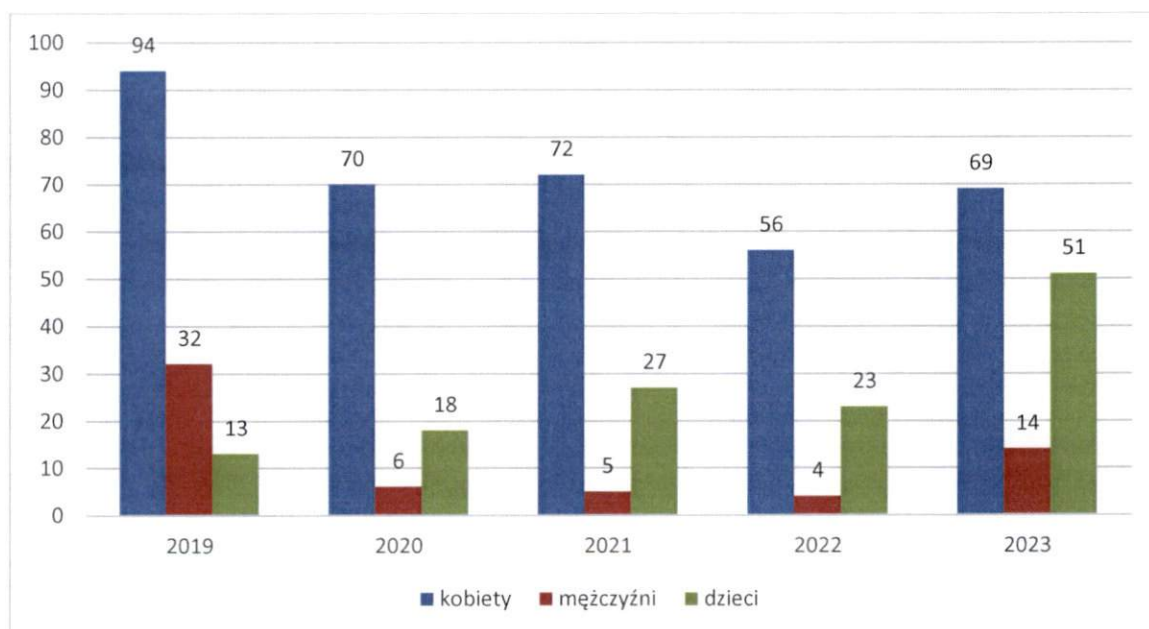
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 16
- Policji – 56
- oświaty – 11
- ochrony zdrowia – 8
- organizacje pozarządowe - 0
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1
- przekazane przez inne jednostki - 4

Wykres nr 16
Liczba procedur „Niebieskie Karty”

Skala zjawiska przemocy domowej wskazuje, że w 96 założonych procedurach „Niebieskie Karty” w 2023 roku osobami doznającymi przemocy domowej były kobiety w wieku do 60 lat – 61 procedur, kobiety powyżej 60 roku życia – 8 procedur, mężczyźni w wieku do 60 lat – 13 procedur, mężczyźni powyżej 60 roku życia – 1 procedura, a także dzieci – 51 procedur.

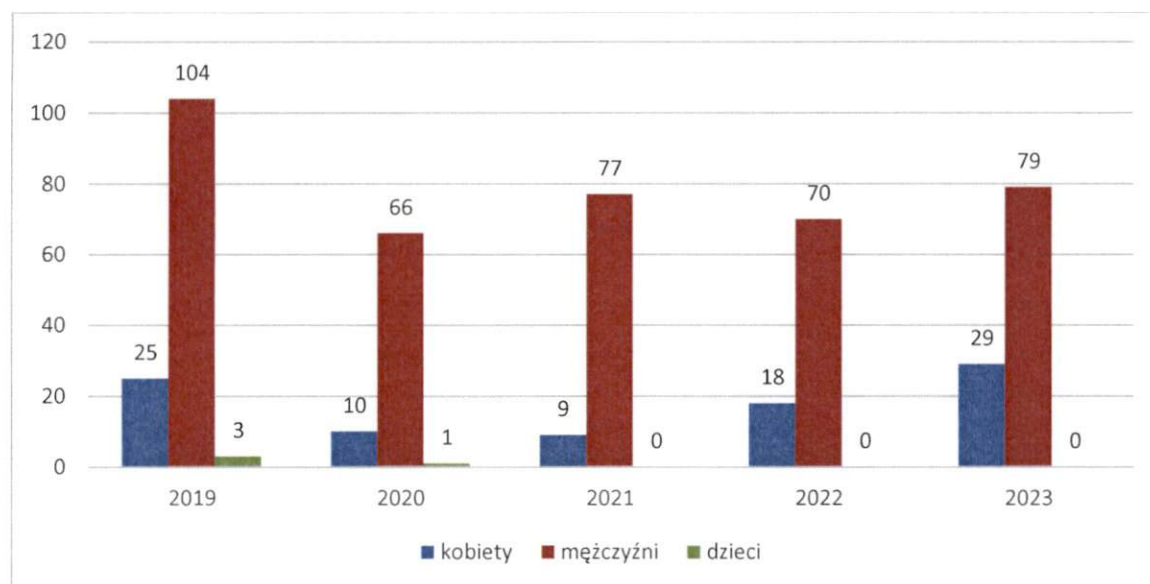
Wykres nr 17
Liczba osób doznających przemocy

Osobami, które stosowały przemoc domową to kobiety w wieku do 60 lat – 28 procedur, kobieta powyżej 60 roku życia – 1 procedura, mężczyźni w wieku do 60 lat – 76 procedur, mężczyźni powyżej 60 roku życia – 3 procedury.

Wykres nr 18 Liczba osób stosujących przemoc

Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” po raz kolejny, tj. po wcześniej zakończonej procedurze wynosiła 19. W 16 przypadkach została założona w toku trwającej procedury kolejna „Niebieska Karta” – A, z tego w 11 przypadkach podmiotem zakładającym NK była Policja, w 4 przypadkach Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochrona zdrowia – 1 przypadek.

Obrazując skalę zjawiska stosowanych form przemocy domowej, przemoc fizyczną odnotowano 69. Kolejną formą przemocy odnotowaną w formularzu „Niebieska Karta – A” była przemoc psychiczna/emocjonalna - w 83 przypadkach. Wobec 5 osób stosowana była przemoc seksualna, 11 osób zostało dotkniętych przemocą za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zaniedbanie w stosunku do dzieci nie wystąpiło.

Grupy robocze zostały rozwiązane z dniem 21 września 2023 r. i w miejsce grup roboczych zostały powołane grupy diagnostyczno-pomocowe. Grupy te zajmowały się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”. Członkowie grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych dokonywali analiz sytuacji rodzinnej – wypełniając formularz NK – C, z osobą, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz NK – D, z osobą, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc domową. Opracowywano indywidualne plany działania dla poszczególnych rodzin, w oparciu o które podejmowane były działania w ramach swoich kompetencji.

Powołano 112 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych. Łącznie członkowie grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych pracowali w 108 rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Trwające procedury wszczęte w latach poprzednich - 16. W roku sprawozdawczym odbyło się 300 posiedzeń grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta – C wyniosła 70 (karty dot. osób doznających przemocy domowej), Niebieska Karta – D wyniosła 64 (karty dot. osób stosujących przemoc domową).

W spotkaniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi, psychologowie, pedagog MOPS, dzielnicowi Komisariatu Policji w Rumi oraz funkcjonariusze ds. osób nieletnich, pedagodzy/psycholodzy szkolni, przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rumi. Dzięki wspólnemu podejmowaniu działań pomocowych, pomoc była skuteczniejsza. Wspólne ustalenia rozwiązań było źródłem większej ilości pomysłów na strategię działania.

W 5 przypadkach, gdy w ocenie grupy roboczej/ grupy diagnostyczno-pomocowej zagrożone było dobro małoletnich zaszła konieczność skierowania wniosku do Sądu w celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W odniesieniu do 20 osób zostały skierowane wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rumi o zobowiązanie do leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Tabela nr 16

Dane dotyczące grup roboczych obecnie grup diagnostyczno-pomocowych w 2023 r.

Liczba funkcjonujących grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	112
Liczba posiedzeń grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	300

Tabela nr 17

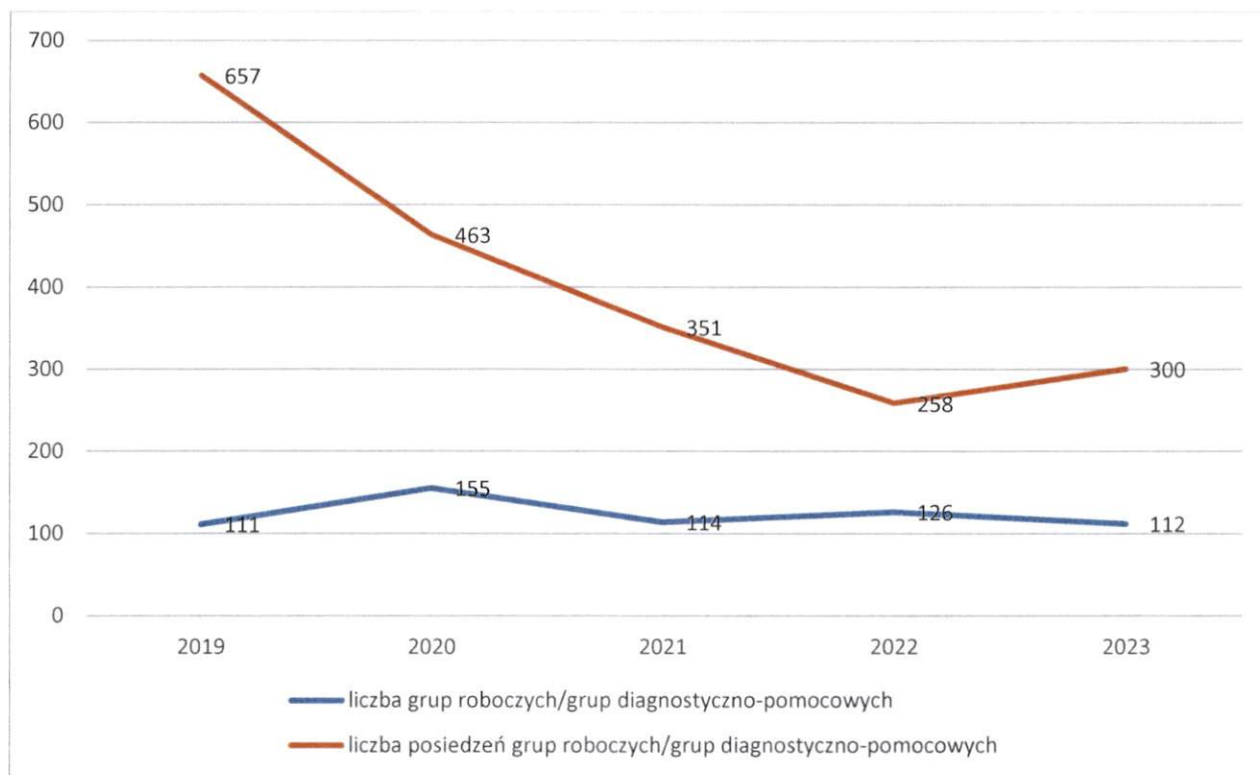
Liczba rodzin objęta pomocą grup roboczych obecnie grup diagnostyczno-pomocowych w 2023 r.

Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	Ogółem	108
Liczba osób z rodzin objętych pomocą grup roboczych / grup diagnostyczno-pomocowych	Ogółem, w tym:	257
	Kobiety	104
	Mężczyźni	102
	Dzieci	51

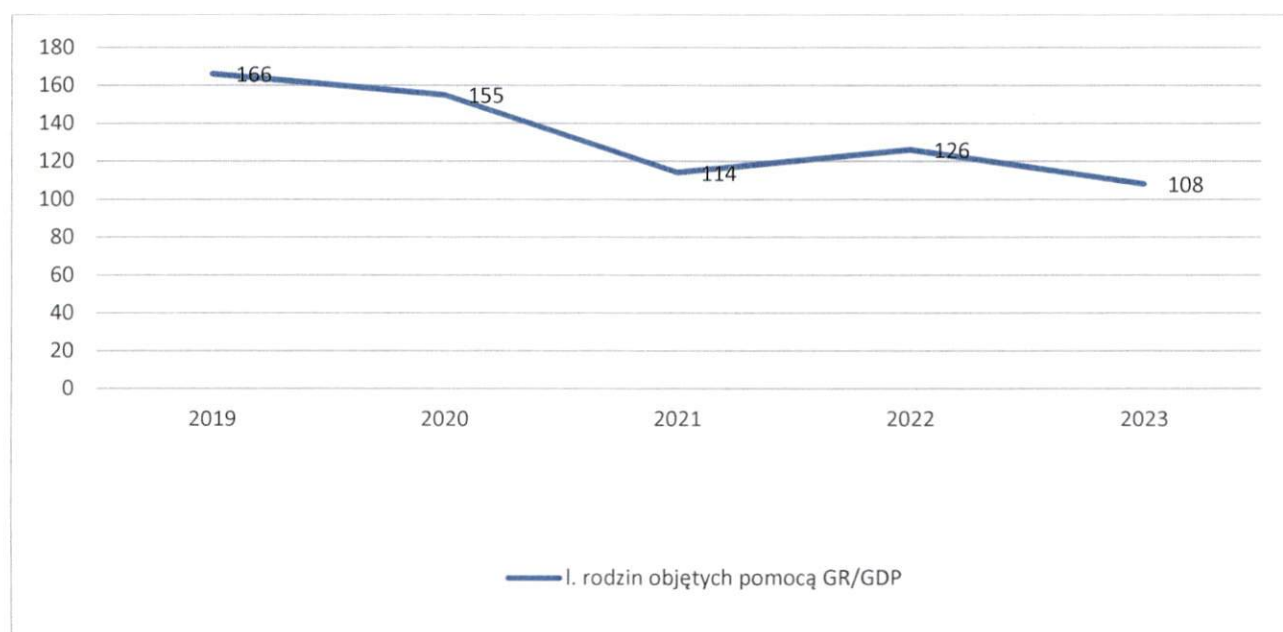
Wykres nr 19

Liczba funkcjonujących grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych i liczba posiedzeń grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych

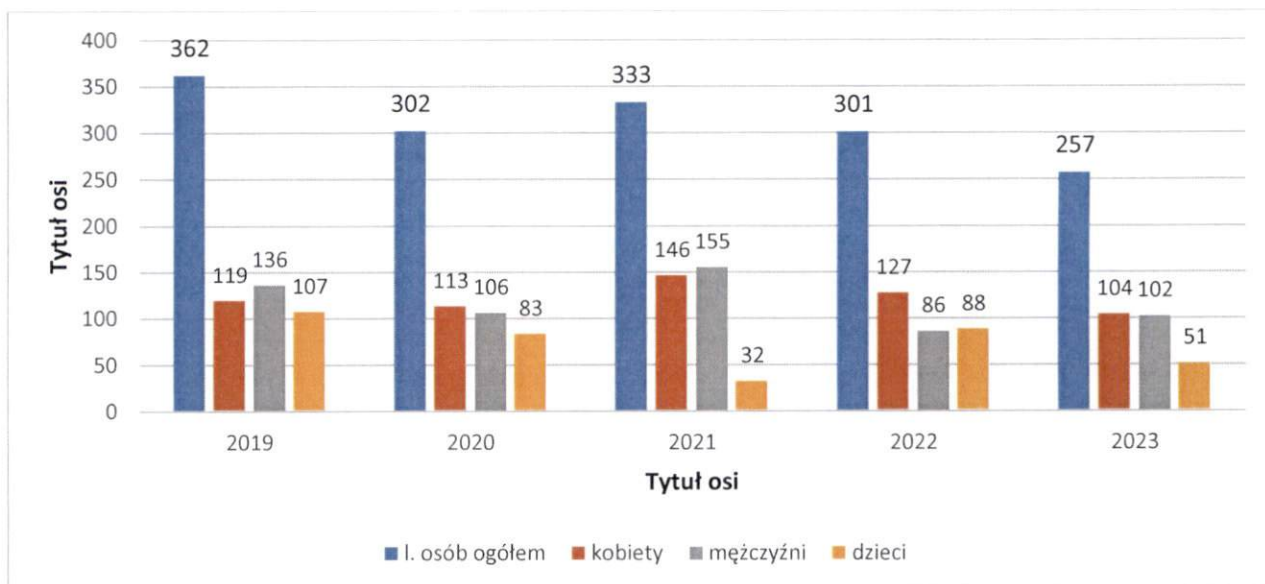
Wykres nr 20

Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych

Wykres nr 21

Liczba osób w tych rodzinach objętych pomocą grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych

W 2023 roku zakończono 57 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 37 w związku z ustaniem przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, a 20 procedur ze względu na brak zasadności prowadzenia działań.

Najczęstszymi przesłankami zakończenia procedur były sytuacje, w których osoba doznająca przemocy nie zgłaszała dalszego zagrożenia, deklarując iż przemoc ustała bądź nie występuje, a zdarzenie, w wyniku którego wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” było incydentalne, jednorazowe.

15. GRUPY WSPARCIA I POZOSTAŁE USŁUGI

15.1 GRUPA WSPARCIA DOBRY DIALOG

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi realizował w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Rumia na lata 2022-2024 zadanie: DOBRY DIALOG, grupa wsparcia z elementami psychoedukacji dla rodziców z problemami wychowawczymi.

Zajęcia były realizowane na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przy ulicy Starowiejskiej 17 oraz na terenie KIS Rumia ul. Sabata.

Zajęcia odbyły się w okresie od 2 lutego do 9 grudnia 2023 roku (razem 14 spotkań).

Spotkania odbywały się we czwartki/piątki w godzinach 8.30-11.30, w soboty w godzinach 9.00-12.00. Terminy przeprowadzania spotkań zostały dostosowane do dyspozycji czasowych klientów. Ilość osób objętych wsparciem to 9 rodziców biorących udział w zajęciach oraz 10 członków ich rodzin.

Grupa wsparcia adresowana była do rodziców/opiekunów mieszkających na terenie miasta Rumi, klientów objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, borykających się z problemami wychowawczymi. Brak ograniczeń wiekowych. Warunkiem kwalifikacji do grupy było ukończenie warsztatów psycho-edukacyjnych „Szkola dla rodziców”.

Realizacja zajęć o charakterze grupy wsparcia dla rodziców, którzy ukończyli warsztaty „Szkoła dla rodziców”. Działania miały na celu kontynuowanie programowych zajęć „Szkoła dla rodziców”, wymianie doświadczeń uczestników, utrwaleniu wiedzy i umiejętności zdobytych podczas udziału w w/w szkoleniu. Program powstał w odpowiedzi na oczekiwania uczestników warsztatów wychowawczych „Szkoła dla rodziców”. Uczestnicy szkolenia wyrazili chęć dalszego poszerzania swoich umiejętności wychowawczych i rozwoju osobistego podczas spotkań grupowych z prowadzącymi szkolenie. W ramach projektu uczestnicy realizowali postawione przez siebie cele, dzięki czemu mogli lepiej budować swoje relacje z dziećmi.

Zajęcia były prowadzone w formie spotkań grupowych. Udział w grupie wsparcia polegał na przekazywaniu wiedzy dotyczącej prawidłowych metod wychowawczych, dzieleniu się własnymi doświadczeniami i użytecznymi informacjami oraz udzielaniu sobie wzajemnego wsparcia emocjonalnego. Aktywne uczestnictwo w grupie pomagało w pracy nad sobą, w osobistym rozwoju, a także w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi. Umiejętne zastosowanie nowych umiejętności sprzyjało wzmocnieniu więzi w rodzinie a tym samym przeciwdziało tendencjom sięgania do destrukcyjnych metod radzenia sobie z problemami.

W 2023 r. na realizację tego zadania wydatkowano kwotę: 3 999,12 zł.

15.2 GRUPA WSPARCIA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY Z ELEMENTAMI PSYCHOEDUKACJI

W 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie prowadzono grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Celem funkcjonowania grupy było wzajemne wsparcie jej uczestniczek w przezwyciężaniu życiowych trudności, przejmowaniu kontroli nad własnym życiem oraz budowaniu poczucia własnej wartości, wyjątkowości oraz poczucia siły. Regularne spotkania miały pozwolić na przełamanie społecznej izolacji, poczucia osamotnienia i wstydu u osób doświadczających przemocy. Grupa wsparcia przyjęła formę grupy samopomocy przy współudziale psychologa, który działa również w zakresie interwencji kryzysowej. Nad ciągłością, stabilnością, realizowaniem celów grupy oraz organizacją spotkań ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi, czuwał psycholog, który również uczestniczył w grupach. W 2023 r. odbyło się 12 spotkań, liczba uczestniczek to 5. Spotkania te odbywały się w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy w rodzinie.

15.3 OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA TRZEŻWOŚCI

W ramach obchodów Światowego Dnia Trzeźwości, który przypada 15 kwietnia ogłoszono konkurs plastyczny pn. „Trzeźwość”, którego prace miały pokazać konsekwencje uzależnienia od alkoholu, jego wpływu na życie i relacje. Konkurs adresowany był do uczestników zajęć plastycznych w Miejskim Domu Kultury w Rumi, w dwóch kategoriach wiekowych: 6-12 lat, 13-18 lat. Do konkursu zgłoszono 18 prac w dwóch kategoriach wiekowych.

W dniu 13 czerwca 2023 r. zorganizowano uroczyste wręczenie nagród. Wręczono 18 nagród za uczestnictwo i 2 nagrody główne dla zwycięzcy z każdej kategorii wiekowej. Wernisaż prac konkursowych przez okres trzech miesięcy ozdabiał salę konferencyjną w Klubie Integracji Społecznej w Rumi.

Przygotowano również obszerny artykuł dotyczący Dnia Trzeźwości i przekazano do publikacji na stronie internetowej Miasta Rumi, jak również propozycję wysłania sms do mieszkańców nawiązujący do Dnia Trzeźwości.

W Szkole Podstawowej Nr 10 w Rumi zorganizowano warsztaty dla klasy 7 prowadzone przez psychologa i terapeutę ds. uzależnień z zakresu profilaktyki uzależnień.

15.4 OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA FASD

Światowy Dzień FAS (ang. World FAS Day), Dzień Świadomości FASD (ang. FASD Awareness Day) – święto obchodzone na świecie corocznie 9 września, mające na celu uświadomienie przyszłym matkom skutków picia alkoholu w czasie ciąży, jego wpływ na rozwój płodu, a w przyszłości – na możliwy, nieprawidłowy rozwój dziecka. Dzień ten ma również na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa na występowanie problemu w skali światowej.

W ramach obchodów Światowego Dnia FASD włączono się w Ogólnopolską Kampanię Edukacyjno-Profilaktyczną „W ciąży bez alkoholu”. Gmina Miejska Rumia otrzymała dyplom za udział w tej kampanii.

Przeprowadzono akcję profilaktyczną skierowaną do NZOZ-ów funkcjonujących na terenie miasta Rumi, w których są gabinety ginekologiczne tj. NZOZ Nr 1 – 4 ginekologów (1 kobieta), Panaceum – 2 ginekologów (1 kobieta), Przychodnia Biała Rzeka – 4 ginekologów (1 kobieta), CM IMED – 4 ginekologów (4 kobiety). Sporządzono pismo przewodnie od Pełnomocnika Burmistrza z prośbą o włączenie się w akcję. Przekazano gadżety dla ginekologów i położnych: koszulki dla kobiet ginekologów i położnych, kubki, długopisy, butelki sportowe. Ponadto przekazano dla 4 przychodni: po 50 sztuk ulotek Ciąża bez alkoholu – z dzieckiem nie piję, po 50 sztuk broszur Ciąża bez alkoholu, – dlaczego warto zachować w tym czasie abstynencję, po 3 plakaty Ciąża bez alkoholu – z dzieckiem nie piję. Przedstawiciele Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie, którzy zorganizowali ta akcję również mieli ubrane koszulki „W ciąży bez alkoholu”. Na stronie internetowej Miasta Rumi ukazał się artykuł o Światowym Dniu FASD oraz zorganizowanej akcji.

Pracownicy Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie wzięli udział w szkoleniu online: „Zapobieganie płodowym zaburzeniom alkoholowym FASD ważnym zadaniem Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025” i otrzymali stosowne certyfikaty.

15.5 ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZIN I BLISKICH POZOSTAJĄCYCH WE WSPÓLNYM GOSPODARSTWIE Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ

Psycholog dziecięcy oraz pedagog przeprowadzili zajęcia psychoedukacyjne w formie warsztatów dla rodzin i bliskich z terenu Gminy Miejskiej Rumia pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą uzależnioną, mające na celu przekazanie wiedzy nt. uzależnień i sposobów radzenia sobie z zachowaniami osoby uzależnionej.

Warsztaty psychoedukacyjne zostały przeprowadzone w dniu 2 grudnia 2023 r. w godzinach od 9.00 do 13.00, obejmując 4 godziny zegarowe w Klubie Integracji Społecznej w Rumi.

15.6 ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZICÓW DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEPROWADZONE PRZEZ SPECJALISTĘ TERAPII UZALEŻNIEŃ

Terapeuta ds. uzależnień przeprowadził zajęcia psychoedukacyjne w formie warsztatów dla rodziców dzieci i młodzieży z terenu Gminy Miejskiej Rumia mające na celu przekazanie podstawowej wiedzy nt. uzależnień m.in. od alkoholu, nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych od Internetu, mediów społecznościowych, telefonu, zakupoholizmu, hazardu.

Warsztaty odbyły się w Klubie Integracji Społecznej w Rumi w terminie: 1 grudnia 2023 roku, 8 grudnia 2023 roku i 15 grudnia 2023 roku, w godzinach od 9.00 do 13.00, obejmując 4 godziny zegarowe.

15.7 ZAJĘCIA PSYCHOEDUKACYJNE DLA RODZIN I BLISKICH POZOSTAJĄCYCH W GOSPODARSTWIE DOMOWYM Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ NA TEMAT PRZEMOCY I SPOSOBÓW JEJ ZATRZYMANIA

Psycholodzy przeprowadzili zajęcia psychoedukacyjne w formie warsztatów dla rodzin i bliskich z terenu Gminy Miejskiej Rumia pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą uzależnioną, mające na celu przekazanie wiedzy nt. przemocy, jej rodzajów, sposobów jej zatrzymania, procedury „Niebieskie Karty”, form pomocy dla osoby uzależnionej i jej bliskich, współuzależnienia.

Warsztaty odbyły się w Klubie Integracji Społecznej w Rumi w dniu 13 grudnia 2023 roku w godzinach od 17.30 do 20.00, obejmując 2,5 godziny zegarowe.

16 PUNKT KONSULTACYJNY DS. UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie funkcjonuje w Gminie Miejskiej Rumia od 2020 roku i jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) W okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. realizowano zadania zgodnie z przyjętymi założeniami we wniosku o włączenie zadania do w/w gminnego programu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi realizował w okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. zadanie: „Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie” w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Miejskiej Rumia na lata 2022-2024. Na realizację tego zadania zostały przeznaczone środki z tzw. małopkowego w wysokości 494 600,00 zł.

W styczniu 2023 r. wystąpiono do Burmistrza Miasta Rumia z wnioskiem o rozszerzenie oferty Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie w zakresie zwiększenia dostępności mieszkańców Rumia do pomocy prawnej w obszarze leczenia uzależnień, przeciwdziałania przemocy, zabezpieczenia socjalnego. Na realizację tego zadania zostały przeznaczone środki z tzw. małopkowego w wysokości 36 750,00 zł.

Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie znajduje się w Rumi, przy ul. Młyńskiej 8. Godziny funkcjonowania to: poniedziałek, środa, czwartek, piątek w godz. 7:30-15:30, wtorek w godz. 10:00-18:00.

Podstawowe zadania Punktu Konsultacyjnego to:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków, do zmiany zachowania;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia);
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Oferta Punktu Konsultacyjnego staje się coraz bardziej interdyscyplinarna z uwagi na diagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowaną pomoc dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci).

Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy w rodzinie oferują mieszkańcom Rumi pomoc w oparciu o umiejętności i wiedzę z zakresu:

- udzielania pomocy psychologicznej (nawiązanie kontaktu, przeprowadzenie interwencji kryzysowej, (jeśli jest to wskazane), udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo;
- picia szkodliwego, uzależnienia, pracy z osobami bliskimi osób uzależnionych;
- sytuacji dzieci w rodzinie z problemem uzależnienia lub przemocy;
- używania narkotyków i uzależnienia w grupie dorosłych;
- używania alkoholu i narkotyków przez dzieci i młodzież;
- zjawiska przemocy domowej, w tym przemocy wobec dzieci;
- procedury „Niebieskie Karty” i systemowej pomocy w zakresie przemocy domowej;
- uzależnień behawioralnych;
- bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie gminy, powiatu i województwa.

W 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy w rodzinie zatrudnieni byli następujący specjaliści:

Psycholodzy:

- prowadzili konsultacje psychologiczne, porady, wsparcie dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc, dla osób współuzależnionych, a także dla wszystkich, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej,
- pomagali uporać się z bieżącymi problemami dnia codziennego,
- pomagali w podjęciu dalszego leczenia.

Psycholodzy przyjmowali klientów we wtorki od godz. 10:00 do 18:00, w pozostałe dni od godz. 7:30 do 15:30.

Psycholog dziecięcy:

- współpracował z dziećmi w sytuacjach kryzysowych, okazując im wsparcie i zrozumienie,
- współpracował kompleksowo z rodzicami i dziećmi,
- wyróżniał się odpowiednim podejściem do dzieci w różnym wieku,
- udzielał porad dotyczących kompetencji wychowawczych

Psycholog dziecięcy przyjmował we wtorki od godz. 13:00 do 16:00 oraz w środy od godz. 08:00 do 15:00.

Psychotraumatolog:

- prowadził konsultacje, porady i wsparcie dla dzieci oraz dorosłych,
- współpracował z osobami, które mają za sobą traumatyczne doświadczenia,
- przeciwdziałał rozwijaniu się stresu pourazowego.

Psychotraumatolog przyjmował we wtorki od godz. 14:00 do 18:00.

Terapeuta uzależnień:

- prowadził działalność profilaktyczną i edukacyjną w zakresie uzależnień, wspierał osoby uzależnione, DDA i współuzależnione,
- wspomagał osoby uzależnione w podjęciu leczenia i w wprowadzeniu zmian w szkodliwym wzorcu picia,
- motywował do podjęcia terapii w zakładach lecznictwa odwykowego,
- udzielał wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, udzielał poradnictwa dla osób funkcjonujących z uzależnionymi.

Terapeuta przyjmował stacjonarnie w środy od godz. 7:30 do 12:30, w poniedziałki i czwartki odbywały się konsultacje telefoniczne w godz. od 15:00 do 20:00.

Prawnik:

- udzielał porad prawnych w zakresie przemocy i konfliktów rodzinnych.

Prawnik przyjmował stacjonarnie we wtorki od godz. 16:00 do 18:00, w czwartki od godz. 17:00 do 19:00 odbywały się konsultacje telefoniczne.

Radca prawny:

- zajmował się udzieleniem porad prawnych,
- tworzył opinie prawne w zakresie przemocy domowej i uzależnienia.

Radca prawny przyjmował w piątki od godz. 9:00 do 14:00.

Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie jest połączona z obsługą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania i przemocy domowej w Rumi oraz grupami diagnostyczno-pomocowymi w związku z procedurą „Niebieskie Karty”. Dzięki temu oferta Punktu jest również skierowana do osób doznających przemocy domowej jak również do osób stosujących przemoc domową.

W 2023 r. z oferty Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie skorzystało łącznie 264↑ osoby, w tym zrealizowano 1613 ↑ konsultacji:

Tabela nr 18

PODSUMOWANIE	I KWARTAŁ	II KWARTAŁ	III KWARTAŁ	IV KWARTAŁ	RAZEM
PSYCHOLOG	146	190	162	145	643
PSYCHOLOG DZIECIĘCY	20	91	74	74	259
PSYCHOTRAUMATOLOG	23	30	24	28	105
TERAPEUTA	100	137	147	131	515
PRAWNIK	19	15	6	7	47
RADCA PRAWNY	6	14	9	15	44
RAZEM	314	477	422	400	1613

W ramach realizacji zadania w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli:

- kierownik – 0,5 etatu
- inspektor – 1 etat,
- psycholog – 1 etat,
- specjaliści w oparciu o umowy zlecenie.

W celu zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych gwarantujących osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny wyodrębniono pomieszczenie znajdujące się na I piętrze i wyremontowano tworząc tym samym pokój konsultacji psychologicznych.

Osoby zatrudnione w Punkcie Konsultacyjnym skorzystały z możliwości zwiększenia kompetencji. W 2023 r. zrealizowano następujące szkolenia:

- Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach - poziom podstawowy;
- Praca socjalna i działania towarzyszące w programie redukcji szkód;
- Język empatii w pracy w podejściu skoncentrowanym na rozwiązaniach;

- Szkolenie dla pracowników MOPS z zakresu poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawa rodzinnego.

W 2023 r. przeprowadzono akcję informacyjną o ofercie Punktu Konsultacyjnego we wszystkich jednostkach, szkołach i instytucjach. Rozdysponowano ulotki i plakaty w celu dotarcia z ofertą do mieszkańców Rumi, gdyż udzielana pomoc nie wymaga skierowania i jest bezpłatna.

W 2023 r. wydatkowano na realizację zadania: „Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie” środki w wysokości: 452 198,59 zł.

17 REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

17.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2023 roku łączna kwota na realizację świadczeń rodzinnych wyniosła **20 013 215,91 zł**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2023 wydał **2 262 decyzje**, w tym **105 odmownych**. Główną przyczyną odmów przyznania świadczeń było przekroczenie kryterium dochodowego. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku przekazano **10** odwołań od decyzji.

W formie zasiłków rodzinnych wypłacono **15 972** świadczeń na łączną kwotę **1 903 391 zł**. Zasiłki rodzinne pobierane były na **1003 dzieci z 459 rodzin**.

W roku 2023 stosując metodę złotówka za złotówkę przyznano świadczenia w formie zasiłków rodzinnych na kwotę **44 059,24 zł** oraz świadczenia w formie dodatków do zasiłku rodzinnego na kwotę **26 467,67 zł**.

Tabela nr 19 Zasiłek rodzinny w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba świadczeń	25 030	21 047	17 581
Kwota świadczeń	2 870 503,17	2 389 572,72	1 973 917,91

Powodem spadku przyznanych i wypłaconych świadczeń jest niezmienny od 8 lat próg dochodowy przy jednoczesnym wzroście minimalnego wynagrodzenia.

W ramach realizacji jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w wysokości **1 000,00 zł**, wypłacono **128** świadczeń na kwotę **128 000,00 zł**.

Spadek zrealizowanych świadczeń „becikowych” w stosunku do ubiegłych lat wynika z faktu, że próg dochodowy 1922,00 zł na osobę w rodzinie nie wzrósł od momentu wprowadzenia tego obwarowania tzn. od 1 stycznia 2013 roku.

Tabela nr 20 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
------------------	----------	----------	----------

Liczba świadczeń	257	184	128
Kwota świadczeń	257 000,00	184 000,00	128 000,00

Świadczenie rodzicielskie jest to świadczenie przysługujące osobom, które urodziły dziecko, **a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego**. W 2023 r. przyznano i wypłacono **1 137 świadczenia** na kwotę **1 039 449,00 zł**.

Tabela nr 21 Świadczenie rodzicielskie w 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba świadczeń	1 344	1 326	1 137
Kwota świadczeń	1 232 94	1 215 138	1 039 449

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje się także następujące świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny;
- świadczenie pielęgnacyjne;
- specjalny zasiłek opiekuńczy.

W 2023 roku liczba świadczeń w formie zasiłku pielęgnacyjnego wyniosła **26 749** na kwotę **5 773 504,00 zł** z którego skorzystało **2 237 osób**.

Tabela nr 22 Zasiłek pielęgnacyjny w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba świadczeń	24 095	24 945	26 749
Kwota świadczeń	5 119 062	5 384 065	5 773 504

Na koniec okresu sprawozdawczego świadczenie pielęgnacyjne pobierało **377 osób**, którym wypłacono **4 524** świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę **11 098 345 zł**.

Zaobserwować można wzrost liczby świadczeń co związane jest ze stałym wzrostem kwoty tego świadczenia, a tym samym stworzeniem komfortowych warunków do opieki nad osobą

niepełnosprawną. W roku 2023 świadczenie pielęgnacyjne wynosiło **2 458,00 zł** miesięcznie, zaś od 1 stycznia 2024r. wynosi **2 988,00 zł** miesięcznie.

Tabela nr 23 Świadczenie pielęgnacyjne w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba świadczeń	3 354	3 967	4 524
Kwota świadczeń	6 571 681	8 376 268	11 098 345

W 2023 roku zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów realizowano wypłatę zasiłków dla opiekuna, w związku z wydanymi decyzjami na podstawie wniosków złożonych do 15 września 2014 r. Wypłacono **14** świadczeń na łączną kwotę **8 680,00 zł** dla **2 osób**. Dla porównania w roku **2022** zasiłek dla opiekuna pobierany był na **5** osób. Obecnie zasiłek dla opiekuna pobiera jedna osoba.

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. nr 164 poz. 1027 z późna. zm.) obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna jeżeli nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu.

W **2023** roku zrealizowano **2 127 świadczeń, dla 177 osób**. Łączny koszt opłaconych składek wyniósł **470 411,00 zł**.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej odprowadzał również składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. W roku sprawozdawczym opłacono **3 295 składek** na kwotę **2 222 138,00 zł dla 275 osób**.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017 roku jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to wypłacane jest w kwocie **4 000,00 zł**. W roku **2023** wypłacono **4** jednorazowych świadczeń na kwotę **16 000,00 zł**. W roku **2022** wypłacono **6** takich świadczeń.

17.2 ŚWIADCZENIA - UKRAINA

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy od 24 lutego do Polski napłynęło kilka milionów uchodźców. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583) osoby, których pobyt został zalegalizowany w trybie jej art. 2 ust. 1, mogą ubiegać się o świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 615). W roku **2023 r.** tutejszy Organ wypłacił **1 726** świadczeń na kwotę **478 566,00 zł**.

17.3 FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W roku 2023 wypłacono **2 391** świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **1 173 152,51 zł**. Liczba osób uprawnionych pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyniosła średnio miesięcznie **212 z 131** rodzin.

W roku 2023 stosując metodę złotówka za złotówkę przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **72 055,51 zł**.

W roku sprawozdawczym wydano łącznie **265** decyzji administracyjnych:

- **196** decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego;
- **2** decyzje odmawiających przyznania świadczenia;
- **14** decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Pozostałe decyzje dotyczą decyzji: zmieniających w związku z podwyższeniem świadczenia alimentacyjnego lub zmianą uprawnień, uchylających świadczenia, żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, umarzających postępowania.

W 2023 roku tutejszy Dział wystąpił **196** razy do organów egzekucyjnych z wnioskiem o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego do każdej decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

W roku sprawozdawczym do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku przekazano **1** odwołanie od decyzji.

W analizowanym 2023 roku regularnych zwrotów na poczet wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego dokonywało **203 dłużników alimentacyjnych**. Kwota zwróconych należności wyniosła **644 399,37 zł**. Co daje **55%** wypłaconych w roku sprawozdawczym świadczeń.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi podjął działania wobec **195** dłużników alimentacyjnych, w tym:

- w przypadku przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym, jako organ właściwy wierzyciela, wystąpił z wnioskiem o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika wobec **66** dłużników alimentacyjnych,
- w momencie otrzymania wniosku o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, jako organ właściwy dłużnika oraz w przypadku przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym, zarówno jako organ właściwy wierzyciela jak i organ właściwy dłużnika podjął postępowanie wobec **129** dłużników alimentacyjnych,
- w przypadku nieznanego adresu dłużnika alimentacyjnego, organ wystąpił do komornika sądowego, Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, Krajowego Rejestru Karnego, w stosunku do **24** dłużników w celu ustalenia adresu zamieszkania.
- przeprowadzono **41** wywiadów alimentacyjnych;
- odebrano **41** oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych;
- komornikowi sądowemu przekazano **41** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów;
- zobowiązano **8** dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- do prokuratury rejonowej skierowano **16** wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego (uchylanie się od alimentacji);
- skierowano **16** wniosków o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców;
- do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego skierowano **10** wniosków;
- starostwo powiatowe zatrzymało **8** prawa jazdy, na wniosek organu dłużnika.

- do starosty o zwrot prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego skierowano **1** wnioski;

W ramach zawartej umowy pomiędzy Gminą Miasta Rumi, a Biurami Informacji Gospodarczej tj. Krajowym Rejestrem Długów BIG S.A., BIG InfoMonitor S.A., Krajową Informacją Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A., Krajowym Biurem Informacji Gospodarczej S.A., ERIF BIG S.A., przekazano informację o zobowiązaniach **412** dłużników alimentacyjnych. Uregulowanie całości zadłużenia skutkuje usunięciem dłużnika z ewidencji Biura Informacji Gospodarczej.

Ponadto w związku ze zmianą art. 209 kodeksu karnego po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zawiadomił w **16** przypadkach Prokuraturę za pośrednictwem Komisariatu Policji w Rumi o możliwości popełnienia przestępstwa nie alimentacji.

17.4 ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi realizując zadania ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U z 2019 r. poz. 2407) w 2023 r. zrealizował **100** świadczeń, na łączną kwotę **49 932,00 zł**.

17.5 NIENALEŻNIE POBRANE ŚWIADCZENIA

W roku **2023** wydano **82** decyzje z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, w tym:

- świadczenia rodzinne - **57**
- fundusz alimentacyjny - **24**
- świadczenie wychowawcze - **1**

Odzyskano świadczenia nienależnie pobrane na kwotę:

- świadczenia rodzinne - **86 537,07 zł**
- świadczenia rodzinne UKRAINA - **2 549,00 zł**
- fundusz alimentacyjny - **11 398,69 zł**

Łączna kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń - **100 484,76 zł**

Wymagalne zadłużenie na dzień 31 grudnia 2023 r. łącznie wynosi **210 127,19 zł**

17.6 ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE Z TYTUŁU ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE UKRAINY

Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa osoby, które udzielają ukraińskim uchodźcom schronienia w swoich mieszkaniach czy domach, mogą liczyć na rekompensatę pieniężną.

Wspomniane rozporządzenie zostało opublikowane i wprowadzone w życie 16 marca 2022 r. Osoba, która udziela schronienia ukraińskim uchodźcom, może wnioskować o udzielenie świadczenia w wysokości 40 zł dziennie za osobę.

W roku sprawozdawczym wypłacono świadczenie w kwocie **3 255 600,00 zł** na **1 004** uchodźców.

17.7 DODATEK ELEKTRYCZNY

Dnia 7 października 2022 roku wydano ustawę o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. 2022 r. Poz. 2127). Dodatek elektryczny to jednorazowe wsparcie finansowe, przysługujące gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna. Przysługuje on w dwóch kwotach 1000 zł w przypadku rocznego zużycia energii elektrycznej do 5 MWh oraz 1500 zł powyżej 5 MWh. Wnioski o dodatek elektryczny można było składać od 1 grudnia 2022r. do 1 lutego 2023r. Wypłata dodatku ma nastąpić do 31 marca 2023r. W 2023 r. wypłacono dodatki elektryczne na kwotę **98 500,00 zł**.

17.8 REFUNDACJA PODATKU VAT

Od 1 stycznia 2023 r. ustawą o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu wprowadzono refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe. W **2023 r.** wypłacono **210** „dodatków gazowych” na kwotę **57 603,47 zł**.

18 POTRZEBY MOPS

W roku 2024 nadal PRIORYTETEM pozostaje:

1. Budowa nowej siedziby ośrodka dla wszystkich pracowników.
2. Ustabilizowanie kadry ośrodka.
3. Zapewnienie odpowiedniego poziomu wynagrodzeń, który uwzględniałby inflację oraz wzrost najniższej płacy krajowej.

Dla efektywnej realizacji zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi niezbędne będzie:

1. Szkolenie pracowników z nowych metod i narzędzi pracy.
2. Zapewnienie superwizji pracy.
3. Ciągłe podnoszenie jakości pracy poprzez określenie standardów funkcjonowania podległych komórek organizacyjnych i dążenie do ich osiągnięcia.
4. Wzrost kwalifikacji podległych pracowników poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.
5. Wzrost kompetencji pracowników poprzez wprowadzenie stałych wewnętrznych szkoleń z elementami superwizji i profilaktyki wypalenia zawodowego.
6. Zwiększenie nadzoru nad realizacją zadań wykonywanych przez pracowników poprzez określenie standardów ich pracy i wprowadzenie poza miernikami ilościowymi również jakościowych mierników pracy.
7. Dalszy rozwój współpracy z innymi instytucjami i organizacjami.
8. Sprawna realizacja zadań związanych z przyznawaniem świadczeń.
9. Dbłość o zapewnienie bezpieczeństwa pracowników, komfort pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.
10. Budowanie pozytywnego wizerunku pomocy społecznej.
11. Stałe monitorowanie rozeznaczonych na bieżąco potrzeb środowiska lokalnego oraz związanych z tym wydatków, zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań;

12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie powierzania i wspierania realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
13. Rozwój usług wsparcia dziecka i rodziny .

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- 18.1 Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań własnych gminy.
- 18.2 Zapewnienie środków finansowych (wkład własny) na realizację programów rządowych.
- 18.3 Dalsze wsparcie mieszkańców w formie żywności PEAD.
- 18.4 Dalszy rozwój usług wsparcia dla mieszkańców.
- 18.5 Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.
- 18.6 Wsparcie mieszkańców Rumi w tym obywateli Ukrainy w integracji społecznej.

Sporządziła: Gabriela Konarzewska
Dyrektor MOPS

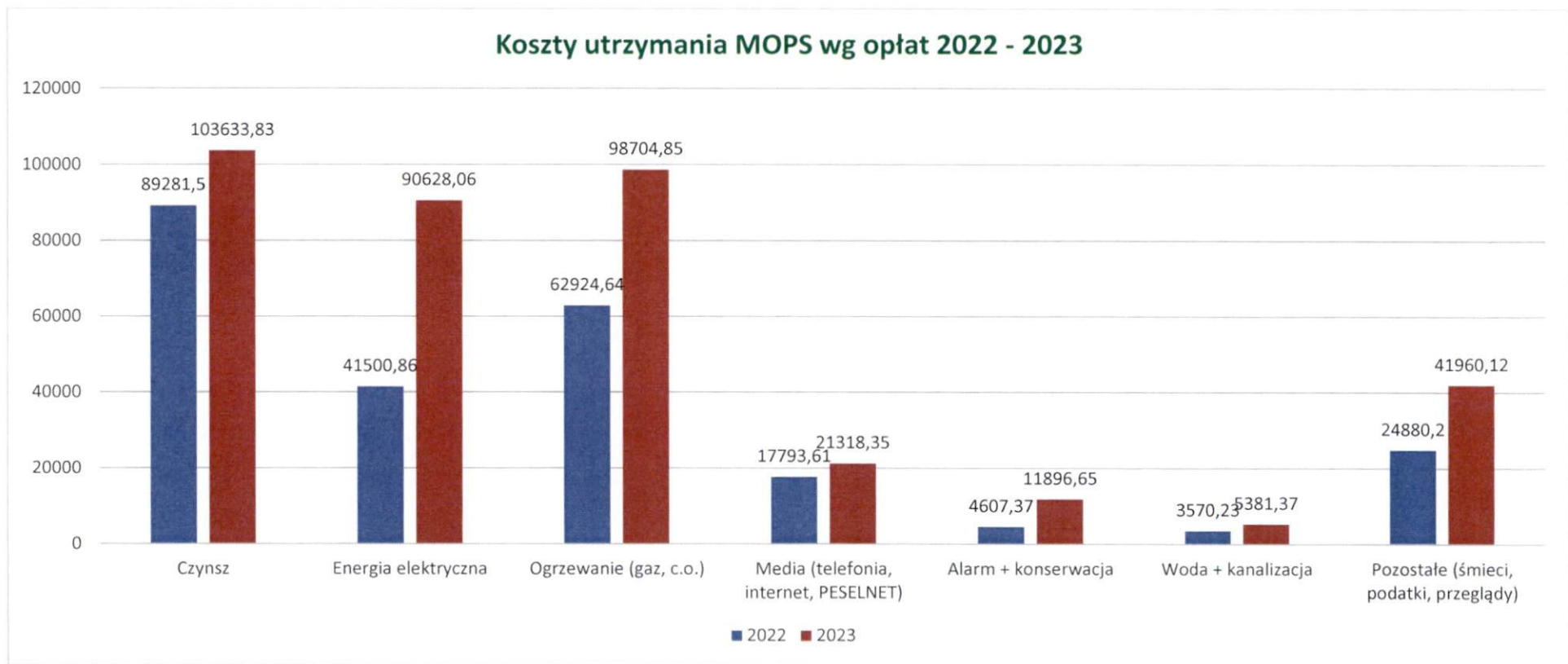
DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

mgr Gabriela Konarzewska

KOSZTY UTRZYMANIA MOPS

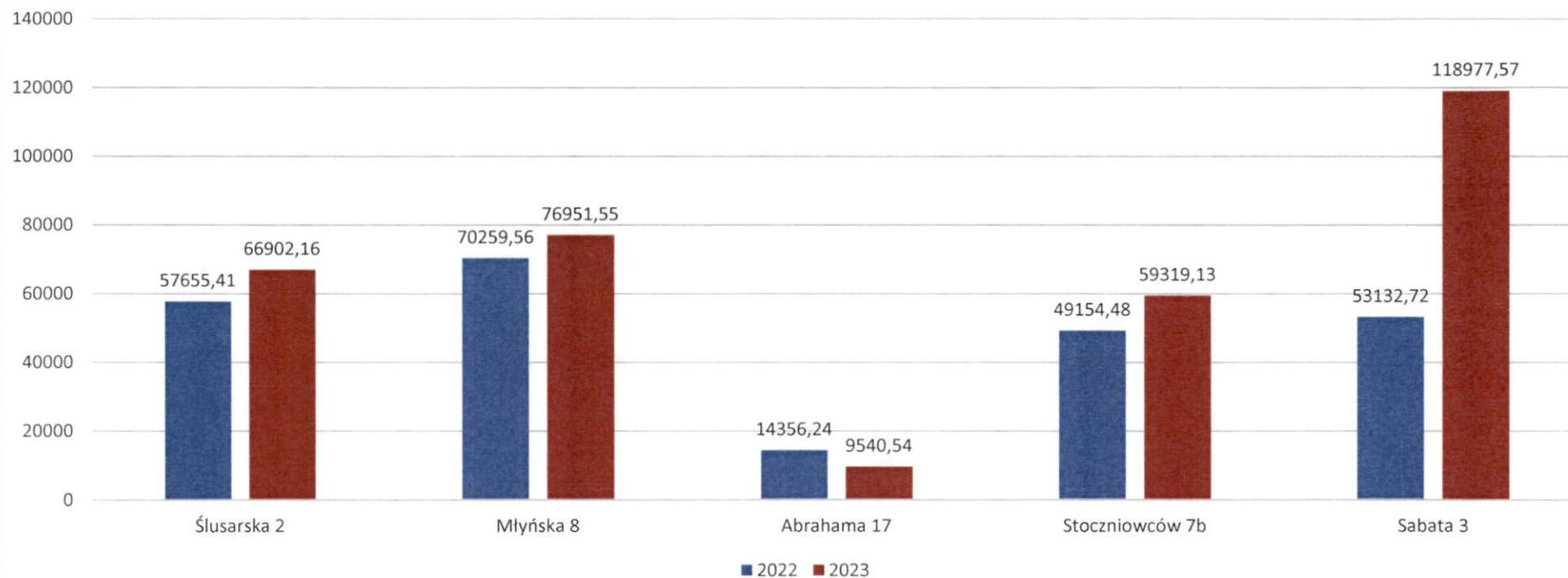
Lokalizacja	Czynsz	Energia elektryczna	Ogrzewanie (gaz, c.o.)	Media (telefonia, internet, PESELNET)	Alarm + konserwacja	Woda+ kanalizacja	Pozostałe (wywóz śmieci, przeglądy, podatki itp)	Łącznie 2023	Łącznie 2022	Wzrost/spadek
Ślusarska 2	-	25.076,57	15.854,23	14.312,54	1.474,77	1.621,53	8.562,52	66.902,16	57.655,41	+9.246,75 (16,04%)
Młyńska 8	63.570,60	2.327,82	8.428,25	1.271,88	1.353,00	-	-	76.951,55	70.259,56	+6.691,99 (9,53%)
Abrahama 17	-	1.920,30	1.726,91	3.791,33	162,48	210,56	1.728,96	9.540,54	14.356,24	-4.815,70 (-33,54%)
Starowiejska 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stoczniovców 7b	36.527,76	821,34	12.571,87	-	1.476,00	-	7.922,16	59.319,13	49.154,48	+10.164,65 (20,68%)
Sabata 3	-	53.522,94	37.937,63	1.836,60	1.107,00	2.167,85	22.405,55	118.977,57	53.132,72	+65.844,85 (123,93%)
Mieszkania chronione	3.535,47	2.890,38	2.552,08	106,00	308,70	1.381,43	1.340,93	12.114,99	-	12.114,99
Nowa siedziba MOPS Sobieskiego 42	479.995,20	-	19.633,88	-	6.014,70	-	-	505.643,78	-	505.643,78
Klub Zagórzak	-	4.068,71	-	-	-	-	-	4.068,71	-	4.068,71

RAZEM	103.633,83	90.628,06	98.704,85	21.318,35	11.896,65	5.381,37	41.960,12	373.523,23	244.558,41	+128.964,82 (52,67%)
2022	89.281,50	41.500,86	62.924,64	17.793,61	4.607,37	3.570,23	24.880,20	244.558,41		
Wzrost/spadek	+ 14.352,33 (16,08%)	+49.127,20 (118,38%)	+35.780,21 (56,87%)	+3.524,74 (19,81%)	+7.289,28 (158,21)	+1.811,14 (50,73%)	+17.079,92 (68,65%)	+128.964,82 (52,67%)		

Koszty utrzymania wg filii MOPS 2022 - 2023

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumii
[Signature]
Gabriela Konarzewska